

Praz p. 177

Bonius

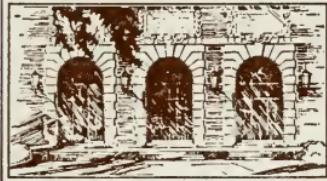
Ex Libris

Ladislao Reti

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

Emblems
x246.55
B66i

RARE BOOK ROOM

3749

Academy of the Holy Angels

W 641

ROMN

IS·IN·

V

IGO

M

LTU

9

ALI
MENTA
DAT I
GNI

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Illinois Urbana-Champaign

<http://www.archive.org/details/ignatiusinsigniu00bov>

x246.55
B66i

Rare Book Ru

EMINENTISSIMO PRINCIPI

ANTONIO BARBERINO

S. R. E. CARDINALI CAMERARIO

Carolanus Bouius felicitatem.

VI consciūm, ideòque timentem,
sætum hunc mentis meæ perten-
nuem (CERVAM dicerem, si vi-
uacem crederem) ut securum, ac
tutum à prælo in Vrbem, Orbem-
que dimittā, illud, EMINENTISS.^{ME} PRIN-
CEPS, à Tua humanitate nunc impetrem, vt hæc
illū torques ornet simul, & muniat, ANTONIE
SVM: & si animum spectare Tuum velim, nihil à
prisco immutans, adscribam & CÆSARIS. Of-
fensum scilicet qui Te nolint, næ illi parcent
& Tuis. Te verò quis hominum habere velit of-
fensum, quem nec possit? Magna prosector Ti-

bi: securitas, amor omnium : munimentum par,
admiratio . Et, quod amplius est, gradu , ad hæc
vtrinque reciproco, ideo Te miratur, quod amat,
ideo te amant homines, quod mirantur. Igi-
tur, Tui causâ à mortalibus polliceri mihi quid
possim, hoc in oculis est: quid etiam ab illo Cæ-
litum, qui à me Tibi inscriptus prodit, IGNATI-
O, hoc in argumentis . Si grati sunt Superi ,
meminit profectò ille , semperque meminerit
primum Societatis ab ipso fundatæ sæculum, in-
sæcula omnia à Te cum tanta celebritatis gloria
vindicatum . Ut vincere Te nolit, nisi à Te me-
ritis vinci velit IGNATIVS, reddet profectò Tibi
sæcula omnia in Tui nominis celebritate peren-
nia . Superi verò quam mortales vincere bene-
ficijs & possunt, & solent; tam à mortalibus gra-
tiâ nec solent vinci, nec possunt . Iam mihi si
aduersus IGNATIVM toto in hoc opere nihil
ipso dignum à mente fluxit in calatum ; hæc
certè cogitatio , Parentis (vt arbitror) optimi ,
sanctissimique nutu, filio ipsius, utinam non de-
generi, à Cælo fluxit in mentem: vt Tuum ,
ANTONI, nomen inscribere, atque ita aliquid
hic tellus , aliquid et Cælum a picerent , quod
pro-

probarent. Nihil de IGNATIO excelsus iste
Tuus animus , nisi cum maiore ipsius gloria
meditatur. Ipsius Ordinem nulla fous animo
huic tuo significatione non pari . Ut ab IGNA-
TIO, qui nihil nisi dignum maiore Dei gloria
cogitauit, hoc est cælesti ab illo IGNE accepisse
vifus sis , vnde in ijs omnibus , quæ cogitas , &
moliris , Tuus sit VIGOR OMNIS IN AL-
TVM : & à gentili rursum APE , quemadmo-
dum illa suæ confecturâ ceræ ALIMENTA DAT
IGNI ; sic Tuâ Tu beneficentiâ , Ordinem ames
fouere semper IGNATII . Iam verò , à Te tam
benè qui cœperim , ne operi huic meo ex omni
parte desperem , dimidium certè facti iam habeo.
Quòd si benè initium , nisi à Cælo , non ducitur ,
an non qui à Te , etiam à Cælo sum orsus ? De-
bitum Heroibus Cælum est . Heros Tu magnæ ,
magnanimæque virtutis insignis , quot Cæluæ
nominibus promereris ! Hinc porrò insigni-
bus hisce meis Heroicis , operique toti in ipsa
fronte Cælo dignum Te , Tuumque nomen ex-
pressi . Quod idem , si viuam , annuatque Deus ,
non exiguum mihi alicuius aliquando operis
ibit in partem , Tu interim libello in hoc tan-

culo tantum Te àspici, prælegique nunc patere.
Atque tūm, quòd tantulum opus hoc dixerim,
hoc imputā mihi, Mundo. Tibi assentiente, mem-
daciū. Similium enim Tui Principum est,
quæ ad ipsos paruā mitcuntur, ea statim magna
efficere, dum admittunt. Viue diū, & Vale.

LECTORI.

Exiguarum est, cum corporatae sunt, rerum, paruitate vindicante, patere minus in vulnera. Incorporeos inter saecus ingenij, vulnera illi, & plura patiuntur, & plurium, qui breuissimi. Insignibus, Epigrammatis, Elogijs in omni scriptionum genere, mole quid breuius? Quid tam multa censurarum adeo patet in vulnera? Vni se statim obtusui dum ostendunt, quam cernuntur facile, tam et prona censentur. Hec vero si noui simul, et memet, qua tandem fiducia, cum terreri possem a singulis tergeminum bunc, qui cum me ipsum experirer, hostem lacesti in me pariter, et coniunxi? Nimirum, ut qui cessisse et singulis, pudenter me minus, cum viderer sub tergeminis cecidisse. Disam, ut habet. Conceperam haec primum animo, unius dumtaxat Rhetorice, in qua Praeceptor inclusus sum, palestrae visura lucem in partu. Sed dum illuc prodeunt, et spectantur, arbitrati nimirum aliqui, ceteros erga me eodem fore iudicio, qua ipsi erant benevolentia, expressum a me triplici hoc genere scriptionum Ignatum, a priuata panegyri publicum in aspectum suis denique suasionibus extra xere. Neque vero me fugit, quemadmodum, quæ viuidos habent spiritus, et subtile, illæ patentem in aërem cum primum expirant, vim, efficacitatemque deperdunt; ita finitæ, ac finitimæ coronæ animos posse nonnullis a scriptionibus aliquando feriri, quæ ad infinitos, remotosque cum transuolant, sine ullo plerunque & vulnera cadunt, & sensu. Verum, ut non sum de laude sollicitus, sic apud eos estimatores veniam

non despero: qui cum huic meæ Insignium centuriæ
non liberam è quoquis argumento materiam, sed ex unius
IGNATII uita selectiora gesta decerpta à me uide-
rint: et mox argumenta eadem legerint Epigrammate
simul, Elogioque trattata, si minus in omnia feliciter
e què fluxit ingenium, non ità me fortasse damnatum
uolent, ut aliqua saltem in parte, si uoluerint excusare,
non possint. Et ego quidem, ne me tanto Parenti filium
approbarem ex aequo degenerem, et ingratum, hæc eadem,
qua de ipso conceperam, uigilare diutius, constantiusque
potueram, nisi dum hæc scribo, diu me obstinata tor-
sisset insomnia. Sumat et hinc tamen sae incrementum
laudis IGNATIVS, quando illaudato scriptore, supra
scribentis ingenium multò ornari potuisse melius Lector
intelliget, qua scribuntur. Profanæ nimirum militiæ
armis (quod expressum in fronte operis est) ad Virgi-
neam Montis Serrati aram exutis, Spiritus gladium,
et armaturam accepit Zelus IGNATII. Hisce
tum armis ab ipso, ipsiusque Ordine fusi, profligatisque
exercitus Superstitionum, et Heresum. Ac ueluti Ignis
uepres, et aurum, alterutrum, uel utrumque cum
corripit, AVT CONSUMIT, AVT CONSUM-
MAT, Sic uitiorum spinas absumere, sic uirtutum
et Sanctitatis aurum excoquere, inextincti fuit ardo-
ris IGNATII. Tanta ille gessit, scribi de ipso qua
possent. Iam mibi à mei operis tenuitate non metuo.
Nemo scribet hæc tantulus, qui aliquid ex hac tanta
argumenti basi non crescat.

IN-

INDEX

IN SIGNIUM,

Quorum numeris Epigrammata, & Elo-
gia in idem argumentum adie-
cta respondent.

- I**llustribus ortus Parentibus fa- Christi, Sanctorumque virtutes,
miliæ fusa splendorem addit & gesta diuersis notata coloribus
Ignatius. Aqua in phiala, & ad imitandum sibi proponit Ignatius.
adiectum à tergo lumen Quos tuis. Pleniserico, auroque ad Phry-
accipit auget. *Insigne.* i gium opus globuli. *Parantur in*
Aulicæ vitæ species allicit, & ad *unum*. *9*
se trahit Ignatius. *Trigonum* Duni se Deo ardeuter offert, cō-
vitrum. *Decipit, & placet.* 2 cussa domo fenestræ dissiliunt. In-
Inanium voluptatum amore cendiaria glans. *Ardendo concusso.* 10
consumitur. Vrna in fonte. *Mer-* E domo, & cognatione sua exi-
gunt, dum impletur. 3 ens, relictis omnibus famulos etiā
Studio maximè ambitionis in- dimittit. Militis exuia cum indi-
cenditur. *Turbo igneus.* *Concre-* cato circo. *Ipse in arenam.* 11
mor, ut specter. 4 *Deiparæ Virginitatem à partu*
Nominis, & gloriæ cupidus mili- aduersus Mahometricum Maurum
tarem vitam aggreditur. Bon- defendit. Ferrea crates cum exacu-
barda. *Cum fulgore sonus.* 5 tis mucronibus. *Tutor, & vlevisor.* 12
Ex infracta Pampelone tibia ad *Deiparæ amore succensus Casti-*
animi sanitatem reuocatur. Tessel- tatis, quam volet, donum accipit.
latum paumentum. *Fracturis in-* Cera Solis obiecta radijs. *A calore*
tegritas. 6 *candor.* *13*
Morri proximus ab apparente Vester suas pretiosas exuit, easq;
ubi D. Petró cogitare incipiens me- pannoso pauperi donat. Margarita
liora sunatur. Cereus in inuerso extra conchiam *Nuda capi prece.* 14
candelabro deficiens. *Vertatur, &* Ante Virginis aram in primo spi-
ritus. 7 ritus feruore noctem vnam' excu-
Pij lectio libri, profanis alijs, bat. Lucerna accensa. Non sifit
quos poposcerat, nos inuenitis, no- ardendo. *15*
uam' affert lucem Ignatio. Sol. Ab Conscientiam spirituali Institu-
tuo des. 8 torti integerrimè aperit. Scriptum, in

I N D E X

- In sacra Lypisanorum theca sub Quia mollia liquit. 26
 crystallo descriptum nomen appa- Morbo laborantem extremo ina-
 rens. Et clausi leguntur. 16 ni astare gloriola tentat Dæmon.
 Molestissimi scrupuli in primo Ignatium. Aqua cum spuma desi-
 viæ melioris exortu ab Ignatio liens. Habeat cadendo tumorem. 27
 vincuntur. Nebula à Sole oriente Dei contentus fiducia pecuniam
 disiesta. Ad primos v&ta calores. 17 abiicit emendicatam. Detonsa ra-
 Longa inter ieunia mira rerum musculis viens arbor. Spe dinitate
 spiritualium voluptate perfundi pauper. 28
 tur. Musicum organum. Perinania Varia inter pericula anxius ab
 spiritus. 18 apparente Iesu recreatur Ros in-
 Dæmon in varia spectra se in- flores illabens. Tolerata proemias
 dueus ab Ignatio contemnitur. noctis. 29
 Horridioris imago personæ. Cogni- Sub porticu incens ab admonito
 ta ridetur. 19 diuinitus Senatore in hospitium
 Spiritus bonos, malosque suo di- Venetijs excipitur. Sol intra nu-
 scit experimento discernere. Am- bes. Sentitur & latens. 30
 phora mathematica varietati tem- Inuitis nauitis nauigat, quò de-
 porum indicandæ accommoda. stinarat, in Cyprum. Flamma inter
 Scis frigus, & estum. 20 aduersos ventos in altum euolans.
 In Minoressæ spelunca latens se Vis nulla retardat. 31
 se ad perfectionem excolit. Statua Inter diuinæ cædis monumenta
 sub sifario. Celatur, donec caletur. 21 diuinis illecebris in Palestina per-
 Libellum scribit spiritualiū exer- funditur. Oliuæ arbor in tellure
 citorum perinouendis animis pō- faxosa. Inter duræ dulcescit. 32
 cere, & ordine meditationi aptissi- Ab Oliueti custode acerbè accep-
 tum. Mechanicum Hero ogium tus Iesum sibi præeuntem videt.
 Pon. lus, & ordo mouent. 22 Directus ad sidera tubus opticus.
 In illissimo mētis raptu festē dies Visa per argustum. 33
 perseverat. Auicula tenui alligata fi- Emendicatam pecuniam in pau-
 lo ad caueam. Cupido dissolui. 23 peres distribuit. Medius inter areo-
 la. Nosocomijs corpora curans las plenus aqua puteolius. Congre-
 animos fñat Ignatius. Ornatus gat, ut disperdat. 34
 laceræ vesti farciendæ suffectus. Ignominiaæ appetens fatui mores
 Dum reficit ornat. 24 imitatur Ignatiu. Papyraceus pul-
 gnatum hypocritam dicunt. Con feruer. 35
 cauum speculū. Recta distorquet. 25 Triginta tres natus annos ad fru-
 Ibidem cognita ipsius nobilitate gem animarum discit inter pueros
 in famam sanctitatis attollitur. elementa Grammaticæ. Arbor
 Bombyx extra ergastulum ali us. cum insito ramusculo inter arbū-
 leu-

I N D E X

- sculas . Non ad umbram . 36 10. Ex coniunctione perfectio . 47
 Importunias inter studia illustra-
 tiones repellit . Impositum libro
 cum accenso lumine candelabrum .
Non expedie, dum impedit. 37
 Ignatius cuim Socijs voto se ad
 procurandam aliorum salutem .
 obstringit . Speculum vitorium .
Cogit ut cremet. 48
- Ob restitutam Virginum ceno-
 bio disciplinam vapulat . Iacus . *Fe-*
rendo, non feriendo. 33
 Reuertens in patriam Cleri , &
 Militiae occursum excipitur . Aurora
 cum auiculis , floribusque depictis .
Vna excitat omnes. 49
- Suspendiosum hominem ad cri-
 men expiandum à morte reuocat
 Obeliscus in basi stans . *Erectus , &*
erectus. 39
 Coucionantis in campo vox ad
 300. passus auditur . Bombarda cum
 explosa glande . *gne procul mittete.* 50
- Ardentissimas inter preces ex-
 clamare passim auditur . Cicadula
 ad Solem . *Cantus ab astu.* 40
 Malos sæpe spiritus fugat Ignati-
 ius . Nocturnæ aues Solis in exor-
 tu fugientes . *Affulget, & fugat.* 51
- Infensus Ignatio qua die ignem
 sibi imprecatus erat , conflagravit .
 Nauis fatiscens ad scopulum . *Ver-*
bore fracta suo. 41
 Ignatij vita , et si non aspera , saluti
 proximorum accomoda laudatur à
 Iesu . Gladius nudus . *Dat aciem*
lauor. 52
- Furi suo ægrotanti adest , atque
 inferuit Ignatius . Balsami arbor ex
 aperto cortice balsamum fundens .
Nudata medetur. 42
 Socium morti proximum labo-
 rans ipse febri sanat amplexu . Tra-
 storium organum pertenui funi-
 culo lapidem grandioreni attol-
 lens . *In tenui vis.* 53
- Iuuenem ludi , quem ille amabat ,
 occasione ad seria , virtutemq; tra-
 hit . Inter viridia visco hærens aui-
 cula . *Suis capta delic. js.* 43
 Baiulans Crucem Iesus Romæ se
 Ignatio propitium fore pollicetur :
 Vestigium Templi Crucis tornia
 descriptum . *Fastigia signat hono-*
rum. 54
- Gelido de stagno impurum Iu-
 uenem ardens increpat , & à me-
 ditatis absterret . Fulmen inter
 nubes . *Interfrigida feruet.* 44
 Summo Pontifici se se cum Socijs
 ad omne Religionis vocet obse-
 quium . Parata picturæ tabula . *Quæ*
forma placebit. 55
- Seuerioris vitæ formam suis effi-
 cit alumnis amabilem . Musica
 duro notarum nexu contexta . *Per*
duriora dulcior : 45
 Paulus Tertius lecto Societatis
 Instituto , Digitus , inquit , Dei est
 hic . Mundi glebus . *Indicat auto-*
rem. 56
- Aliquot è Socijs Petri Fabri ope-
 ra ad se trahit . Vitrea vasa cum fi-
 stula ad fornacem . *Non sine fabri*
spiritu. 46
 S. Franciscum Xauerium in In-
 dias ab Urbe mittit . Papyraceus
 tubus ex conflagrante globo ad
 globum alterum incendendum
 fer-

I N D E X

- ferreo filo decurrentis . Vnus non repelluntur . Lauri vineam opa-
fificat . 57 cantes . Orant , sed impeditunt . 68
- Societatis Iesu Præpositus Gene- Ignatij , & Sociorum tessera-
talis eligitur . Stillatoria in machi- A. M. D. G. Planetarum orbes , fixo-
na vitra multa cum igne . Satis om- rumque Cælum astrorum . Rapi-
nibus unus . 58 mnr maiore . 69
- Religiosæ vitæ votis se se cum Societati characterem facit Ignatij ,
Socijs obstringit . Arbor lignea re- tius , Obedientiam . Nomen IHS. inten-
ta circulis . Vincta fœoundior 59 textū ex floribus . A flexu forma . 70
- Præpositus Generalis humiliora Catechismi pueris tradendi mo-
se demittit ad munera . Celsus re- rem instituit . Auicula pullis ali-
spicit una . 60 méta deterens . Mollita dat teneris . 71
- S Franciscus Xauerius flexis ge- Luuentuti formandæ Scholas in-
nibus ad Ignatium scribit ex India . stituit . Malum citrum modulo
Sidera Solis in ortu cadentia . In- inclusum . Donec formetur . 72
clinata colunt . 61 Societatem toto terrarum orbe
- Sacramentorum frequentia me disseminat . Signiferi orbis , & Vrsæ
liores inducit mores Ignatius . Vuæ sidera Fernidiora latius . 73
raceimus , manipulusque frumenti . Sociorum vocationis esse vult di-
Discressere feris homines . 62 uersa loca peragrate . Sidera in-
- Rabulæ Lutheriani errores dete- Cælo Vertigine prosunt . 74
git , & repellit . Lucerna scopulos Socij passim ingeminat , Itote , &
de turri prodens . Dat uitare , dum omnia incendite &c. Ager vepretis
dicit videre . 63 horridus . Incendere proderit . 75
- Falsis è criminibus obiectis san- Institutis Ignatij , Socij omnes in
ctitas apparet Ignatij . Microscopio Lusitania Apostoli nuncupantur .
pium . Veritas ex mendacio . 64 Grana mali punici coronata . Ho-
Ignatius cum Socij ab inuidiæ nor omnibus idem . 76
- probris cum plausu tandem erum- Varios gradus in Societate distin-
pit . Flores è viminea theca erum- guit . Varia columnæ segmenta-
pentes . Post exactam hyemem . 65 Orius dabit formam . 77
- Collegium Romæ Germanicæ , Muneribus omnibus animarum
& Hungaricæ iuuentutis instituit . causa Societas aptatur . Varijs è sy-
vestigium surgentis arcis . A forma phunculis aqua in fonte profiliës.
munimen . 66 Formam se singit in omnem . 78
- Constitutiones , Deo , ac Deipara Ignatius loquitur tanquam po-
apparentibus , approbantibusque testatem habens . Incisi charac-
terescribit . Sol & Luna cum patente res in marmore , & scalprum cum
per iugum via . Alterio munere nalleo . Imprimit quod exprimit . 79
vix . 67 Tribus verbis ludæum ad Chri-
- Honores in Societate ab Ignatio sibi fidem trahit . Remora sub naui .
Non

I   *N*   *D*   *E*   *X*

Non mole, sed vi.

In nulla rerum volubilium ac-
quiescit Ignatius. Accipiter in-
baculo versatili. Admit vertigo
quietem.

In ardore precum vberrimè lachrymatur. Aqua in amphora thematicæ &c. *Dum calet exilit.* 82

In lacrymarum donum imperium
accipit à Deo Ignatius. Aqua in-
fante clavis obice retenta. Da ve-
niām, & veniam. 83

Supra sacrificantis caput ingens
flamina conspicitur. Solis lux à spe-
culo reuerberata. Incidit in pu-
rum.

Litteras inter orandum redditas
cremat. Flagrans in ara victimam.
Procul est profani. 85

Conscientiam horis singulis se-
dulo examine recognoscit. Auis ex
opere topiario cum forscice. Seruat
solertia formam. 86

Vnius in salutem animæ diu la-
borat. Graue saxum ad organum
tractorium. Non uno attollitur or-
be.

Præsentem salutem animarum
lucro postponit. Frumenti saccus
in agro. Spem credere labori. 88

Idem in secundis, aduersisque ubi semper constat Ignatius. Adamas inter aquæ craterem, & maluum. Nec moll.or, nec frangor. 89

Affectiones animi rationis imperio habet obsequentes. Clavis in-

10 haben obliegen. Glaubt ihm

throclea mechanici horologij. Accipiant violenta modum.

Ad ardua quæque animum semper paratissimum habet. Aqua emieans è syphone. Spiritus intus agit.

Paupertatem amari iubet, ut matrem. Vua innudata frondibus uite radijs obiecta solaribus. In nuda melior. 62

Castitatis donum modestia oculorum severissima erit. Lumen intra laternam. Tunc quia rectum. 93

Animum facilimè ab humanis
euehit ad diuina. Versa in Cælum
ballista. *Est retigisse satis.*

Prophetiae Spiritu futura, &c
arcana videt. Pinea nux. Patet ad
flamman. 95

S. Philippus Nerius⁹⁵, & alij vul-
tum Ignatij radiantem vident. Lu-
næ discus inferiore parte obscurus,
superiore clarus, et supra hunc si-
dera. Clara vident claram. ⁹⁶

Mortis meditatione mira vol-
uptate perfunditur. Apis in thymo.
Dulcescit amaror. 97

Romæ Sanctissimè moritur .
Flamma extincto è cereo in altum
euolans. Deseruisse iuvat . 93

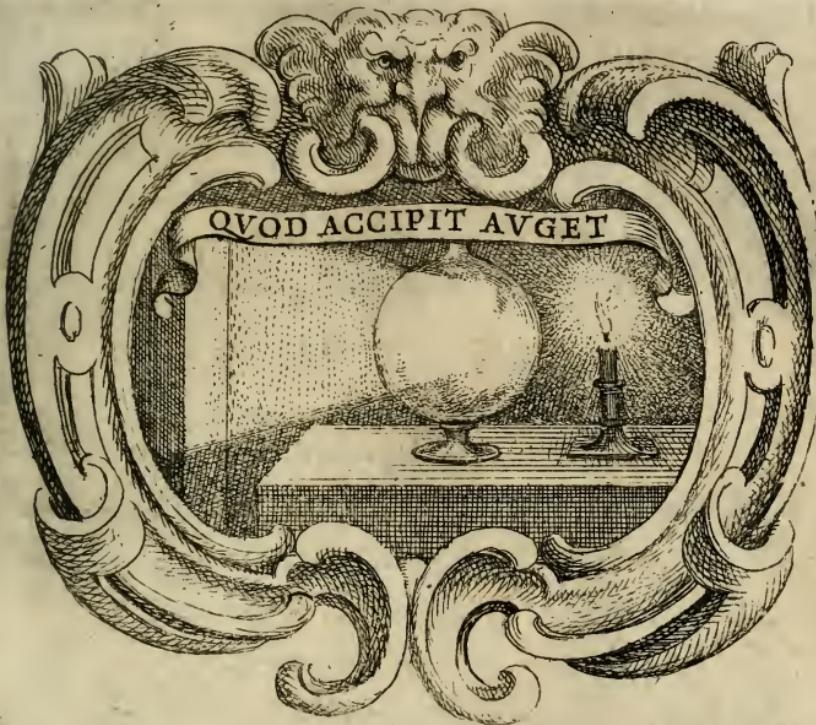
In Ignatij loculo sidera apparet.
Apes alueari circumfusæ. Ad s. 24
funduntur. 29

Inter Sanctos aris admouetur
Ignatius. Ignis in altari flagrans.
Sacrauer, & sacrae,

area
destruction.

IN S I G N E I.

ILLVSTRBVS ORTVS PARENTIBVS FAMILIAE SVAE
SPLENDOREM ADDIT IGNATIVS.

Aqua in rotūda phiala lumē, QVOD ACCIPIT,
AVGET: Et ab Ignatij sanctitate quantum
incrementi Loyolæ nobilitatis
fulgor accepit!

A

EPI-

EPIGRAMMA I.

IN IGNATII NATALES ILLVSTRES.

*Nobilis Infantem quid ceræ sumus , & altum
A longo veniens stemma coronat Auo ?
Effluet Ignati iam iam cera omnis ad Ignem ,
Qui meliore suos stemmata tollit Auos .
Fumosum iubar ergo domus remouete ; nec inter
Clara Ignis tanti nomina fumus eat .
Ambiat à veteri fulgere superbiæ fumo ;
Splendorem , fumo qui caret ignis , habet .*

E L O G I V M I.

*Vt minores appareant ,
Veniant in Ignatij stemma Maiores .
Maiores etiam apparituri tunc se se ,
Cum minores quidem Ignatio ,
Sed Maiores Ignatij apparebunt .
Mortalis certè à Parentibus genitus
Posteræ immortalitatem famæ
Filius refudit in Patres .
Quicum vt Aui , Proauique perēnent in no.nine
Nepotis iam sui facti sunt posteri .
Vsque adeò clarâ Patrum serie longa nobilitas
Vno tamen est Ignatij fulgore contractior .
Suos*

Suos inter Germanos natu minimus
 Naturam sic virtute præuertit,
 Ut maximus moreretur.
 Alias ab alijs augendæ nobilitatis vias
 Occupatas ut vidit,
 Nouam ipse, felicioremque ingressus est,
 Contemptum nempe splendoris, & famæ.
 Quàm verò antiquâ suorum relictâ semitâ
 Minimè Ignatium via hæc nouâ fefellerit,
 Ex tam felici, quod fecit in illa, compendio
 Mundus iam omnis intelligit:
 Nunquam enim Loyolæum nomen
 Tanti omnibus esset,
 Nisi illud nihili fuisset Ignatio.
 Qui magnis ardens, lucensque virtutibus,
 Quod ab Igne accepit,
 Ne suo quidem otium admisit in nomine.
 Audite iam è sepulcralibus vmbbris
 Loyolæi manes illustres:
 Antiquæ vestræ domus ceræ
 Ignatij debent Igni,
 Quòd non fluxerint:

IN S I G N E II:

AVLICAE VITAE SPECIES ALЛИCIT, ET AD SE
TRAHIT IGNATIVM.

Falsis coloribus trigonum vitrum DECIPIT, ET
PLACET: Et cum rerum ferè omnium fal-
sa sit species in Aula, adhuc tamen
illa tam multos oblectat,
& capit.

EPI.

EPIGRAMMA LI.

5

IN AVLICAM IGNATII VITAM.

Speciat adorati Loyola insignia fastus,
Inque Aula, blandè quo crucietur, amat.
Et vitreæ vacua deceptus imagine bulle,
Ludibrijs inspecto querit inane iubar.
Ingenium hinc Aulæ felix agnosce, malumque:
Qua potius debet fraude fugare, trahit.
Res, si non fallax, foret Aulæ curta; capaci
Arte sed bac, omnes decipit, inde capit.

ELOGIVM III.

Sapis, Ignati:
Ne grauiter vitam feras;
Vitam tolerare meditaris in Aula:
In qua quid leue non sit,
Cuius elementum est vanitas?
Disce tamen prius Aulæ portenta:
Hac leuitate nil grauius,
Quæ viris vires adimens
Masculam omnem in ijs virtutem effæminat.
Disce iterum Aulæ portenta:
Cum tot inter vanitates
Totus sit labor in Vacuo,

Adhuc in illo , vel inuitis Philosophis ,
     Dari posse motum ,
 Tot Aulicorum ruinis , & cladibus
 Magna iam euicit cōgeries projectorū .
 Et , tām multis in ima cadentibus ,
 Nemo tamen motum non sperat sursum :
 Voto fortasse vnde cumque non irrito ,
     Quando animis
 Spes inter vanas pendentibus ,
     Hoc vno veluti suspendiō
         Aulici efferuntur :
 Ōcuras hominum verē leuissimas !
     Quid enim illæ ponderis habent ,
         Quæ tām facile possunt
             Fortunæ flatu circumagi ?
     Et Aulicos suos
 Cum alumna lactet Aula , ceū pueros ,
 Ij , Dentati ceū Curijs , nati cum dentibus ,
     Dura semper , & rodunt , & vorant .
 Ità suo ludorum omnium dentatissimo
 Aulicos omnes folles præparat Fortuna lusorios :
     Quos dum tundit , vt efferat ,
         Effert , vt tundat .

IN'SIGNE III.

7

INANIVM AMORE VOLVPTATVM , ET CAETERA
SAECVLI VANITATE CONSUMITVR.

Fontis in craterē vrna MERGITVR DVM IM-
PLETVR; & fōrdibus tantumdem obruitur,
quantum quis hauserit profanōrum .

A 4.

EPI-

EPIGRAMMA III.

IN IGNATIVM VANIS AMORIBVS IRRETITVM.

*Et balanum fronti , & fœdas Loyola capillis
 Spargit odorato puluere mundicias .
 Inde Cupidineas auido bibt ore fauillas ,
 Quæque igrem sitiat , potat in igne suim .
 Quin per fata sequi vel dira paratus Amorem ,
 Imbelli miles pro Duce robur habet .
 Robur habet & molli quæ Virtus constet Amori &
 Posse , ut ames , vitam spernere , mollitia est .*

ELOGIUM III.

*Inter Aulæ vanitates ,
 Infrugifero in solo ,
 Quid mirum , si , quod solum potuit ,
 Esse non frugi cœpit Ignatius ?
 Miror tamen , quod palea factus ,
 Adhuc se ludibrium venti circumferens ,
 Vanos inter amores ignem querit .
 Et facilis ardendo materies
 Quam adhuc tota sit fumus ,
 Ex oculis agnoscet amantium .
 Quos pœnâ , vel alterutrâ , vel vtrâque
 Nunquam ad sumum hunc videas ,
 Nisi*

Nisi , aut cum lacrymis , aut sine luce .

Et adhuc

Illarum vbertate somitem parant ,

Huius orbitate querunt pericula .

Felicitate miserrima ,

Quod nunquam , quid plorent , non habeant ;

Qui ardorem semper habent , ut plorent :

Nunquam , ubi pereant , non inueniant ,

Qui nunquam non pereunt , ubi amant :

An verò illi non pereunt ,

Qui se ippos amittunt ?

Quid porrò perdite magis amittitur ,

Quam quod sic mutatur in alia , & distrahitur ,

Vt tam sibi nunquam constet ,

Quam nunquam inueniatur in se se ?

Iam non gratis mentiuntur Poëtæ :

Quorum nempe leuiora mendacia

Magno venalia sunt pretio veritatis .

Vnam ijs Circem figmenta quid imputent ?

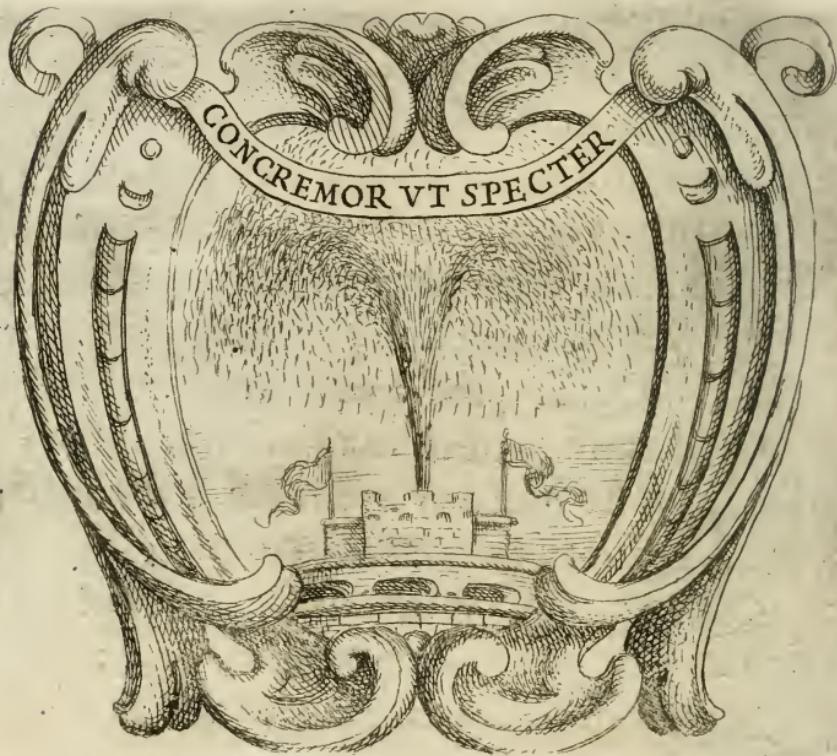
Quæcumque Solis filias vultu se probant ,

Suos hospites

Rarò non mutant in belluas .

IN S I G N E IV.

STUDIO MAXIME AMBITIONIS INCENDITVR.

Turbo igneus tam multis papyraceis tubis, totidem veluti linguis ait, CONCREMOR
UT SPECTER: Ambitosum vides:
Totus arcano igne, non nisi, ut
spectetur, absunitur.

EPI-

EPIGRAMMA IV.¹¹

IN STUDIVM AMBITIONIS IGNATII.

Caucasea sub rupe nefas illustre Prometheus
Dum luit, aeternam viscere pascit aum.
Crimen erat, modicæ furtum, Loyola, fauillæ,
Et pœnæ tantum tantula culpa tulit.
Tu titulis inhians, non flamمام à Sole, sed omnem,
Furari famam prædo superbus amas.
Mirarisque, iecur tibi restro vultur edaci
Tundere si nunquam desinit Ambitio?
Vnde potest tamen esse famæ tam longæ voranti?
Esuriem cibus hic prouocat, inde potest.

ELOGIVM IV.

Longum, Ignati, iter ingrederis:
Magno tibi opus erit viatico,
Patientiâ.
Iturum se recta non speret,
Ambire cui placuit.
Quam verò longa via est,
Quæ tota fit ambitu?
Tantum porrò corruptissimæ viæ
Num sine forde confeceris?
Efferrî semel ut possis,

Fel

Ferenda sàpè illa sunt , quæ nec possis .

Sed ambitionis hæc toga est :

Nemo ambit, nisi in fôrdibus candidatus.

Et hic , si vsquam alias

Verè vitiosus est circulus .

Obstinatè quippe

Per fortunæ insolentiam vel reflantis

Vt in Principem efferraris ambire ,

Hoc est , ea , quæ fuerint negata , repetere ,

Nón hoc est petere principium ?

Iam, Ignati, ad portenta te compara:

Meditanti Cælum via est calcanda per Tartarū :

In quo quæ patieris turpiter ,

Cum ferre vltrò libuerit ,

Patientia ipsa execribili portento fiet vitium.

Sed aliquando tandem euaseris ,

Euectus, illic denique sistendus es ,

Vbi omnia , vel de te

Vel circum te fieri senties metcora .

Arseris hic simul , & alseris ,

Clarum sperare quod poteris, fulmen fies,

Non aliàs daturum clades, nisi cum cades.

IN S I G N E V.

NOMINIS, ET GLORIAE CUPIDVS MILITAREM VI-
TAM AGGREDITVR.

Murale cum tormentum exploditur, CVM
FULGORE SONVS excluditur. Eò mi-
litiae se dedit Ignatius, vt ex illa ip-
sius nomen clarè cum gloria
personaret:

EPI-

EPIGRAMMA V.

IN MILITARIS GLORIAE CUPIDITATEM IGNATIL.

Post Aulæ ludum , tuus est amor alea Martis ,

Et tibi post mollem gloria dura placet .

Falleris, Ignati; in molli nisi vota quiescunt ,

Dura inter votis accidet unde quies ?

Omnia sed tentas , ut tantum errore magistro ,

Quod citò iam posses , discere serò velis .

Martis laude tumens pacem tibi fingis in armis ?

Frustra alios vincit , qui sibi bella mouet .

ELOGIVM V.

Ades huc animæ largus , Ignati :

Bellonæ in campo , nundinante Morte

Venalis est Gloria.

Classicum audis ? Præconis ea vox est :

Quisquis huc cæptor accedit ,

Anima hic tantum

Licitari licet , & sanguine .

Magnum porrò pretium , anima magna est ,

Magnitudinem vis probare ? contemne .

O' homines , durum genus ! .

Tunica tectum adamantina

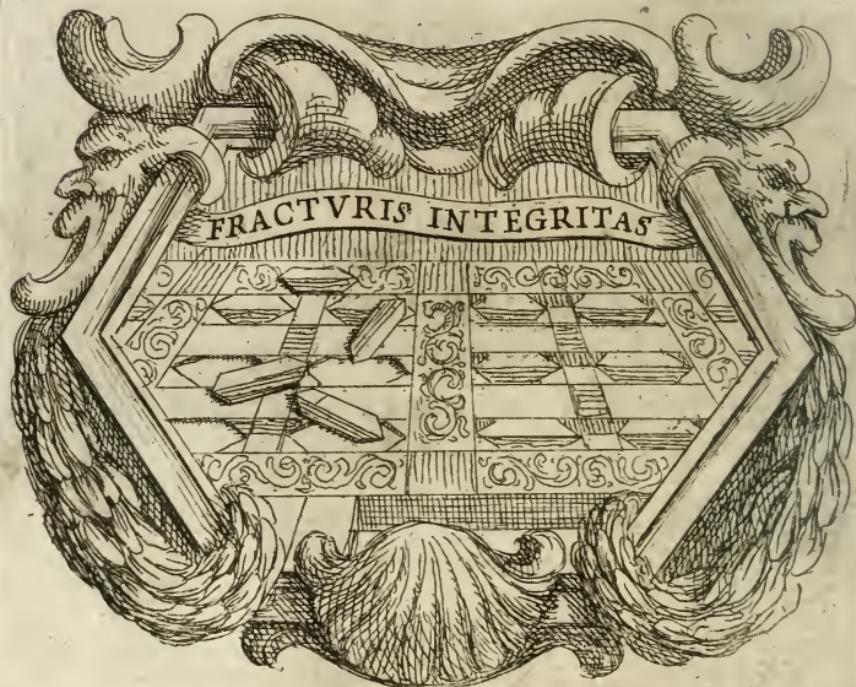
Nequicquam in castra corpus inferitur,

Nisi

Nisi animus comes subeat catafractus .
 Qui neppē in iustum timoris ne pateat ,
     Audacia ferus , & ferreus ,
     Terribilium omnium maximum
     Nihil necesse est mortem exhorreat .
 Et adhuc quod deberet esse metus , est votum :
     Tantique stat clarum nomen ,
     Vt , illud apud alios lucrari qui cupiat ,
     Se inter alios amittere non recuset .
 An verò secùdo cursu immortalitas nō appetitur ,
     Nisi in oppetenda morte
     Nemini se miles patiatur cursu secundum ?
     Qui in albo Gloriæ
 Vna tantūm atratæ illius manu scribendus ,
     Nobilis argumento ambitionis ,
     Adhuc candidatus exposcitur ,
     Suo nimitum sanguine purpuratus .
     O' iterum homines , durum genus !
 Quorum pectora , vt sibi aut parcāt , aut metuant ,
     Nec tor ferientium ictus infringunt ,
     Nec tantus per reunt ium sanguis emollit .

IN S I G N E V I.

EX INFRACTA PAMELONE TIBIA AD AMIMI
SANITATEM REVOCATVR IGNATIVS,

Musuo in opere FRACTVRIS INTEGRITAS
surgit imaginis :

Integritatem Deus animo facturus Ignatij,
ipius tibiam muralis tormenti vulnere in fru-
sta propemodum Pampelone
communuit.

EPI-

EPIGRAMMA VI:
IN IGNATIVM EX TIBIAE VULNERE ANIMO
SANATVM.

Quansus ab obseffa Loyola interritus Arce
In festa immoto sustinet arma gradu,
Diffiluit postquam iaculato tibia plumbo,
Vt meliora iterum surgat in arma, cadit.
Ac velut icta silex, quo tangitur, ardet ab ictu,
Protinus accepti Numinis igne flagrat.
Flagrat, & ipse sui de victo Victor, ab hoste,
Quem vix rara petit pugna, trophya refert.
Euge, licet, Galle, & victa super arce superbi:
Plusquam tu victor Pampelo victfaacis.

ELOGIUM VI.

Magnum aliquid molitur in Ignatio Deus,
Circa quem tantum iam lapidem mouet.

Profana Arx vetus euertitur,
Nouo sternitur area ædificio sanctitatis.

An vetus homo

In Duce profano deiicitur,
Vt homo nouus sacro in milite erigatur?

Ne quisquam Deum possit effugere,
Vide quæm aliæ sint viæ hominum; atque Dei.

Dirigitur in corpus ictus,
Dum vulneri scopus est animus.

Tibiamque Deus tunc frangit Ignatio ,

Cum parat capiti sanitatem .

Gum elatus ille superbiâ

Altius sêper motu grauiû ad humana descéderet,

Pondere lapidis grauiore deiectus

Ferri ad diuina sursum incepit .

Ferale aliquid

Videri poterat cecinisse tormentum ;
Sed Gallus boni fuit ominis , vel Hispano :

Ità Petrum

Imitaturo deinceps , & propugnaturo ,

Vt vitam anteactam fleret ,

Vberes lacrymas Ignatio Gallus elicuit .

Qui cum veræ virtuti

Vel strepentia inter arma dormiret ,

Cum affixus est lecto

Sibi vigilare cœpit , & Deo.

Ita rursum , quòd excitatus à somno est ,

Gallo debet Ignatius .

Et tibi , tormentum murale , non plaudam ?

Quantum cum vi capis , explodisque globum ,

Quo perculsum tanti ponderis Herœm

Ad ipsum usque Cælum impellis Ignatium !

IN S I G N E V I I:

MORTI PROXIMVS AB APPARENTE SIBI D. PETRO
COGITARE INICIPIENS MELIORA SANATVR.

Candelabro cereus inuerso in luminis interitū
iam iam disfluens, sedula manus dexteritate
VERTATVR, ET VIVET . Ignatio Petrus
hoc contulit : Illum, ut benè deinceps viue-
ret, alia in morbo vel extremo cogitantem ad
meliora conuertit , & sanauit .

B 2

EPI-

EPIGRAMMA VII.

IN IGNATIVM AB APPARENTE ILLI D. PETRO
SANATVM.

Dum vita Loyola subit fata ultima , Petrus
Labitur è Cælo prima repente salus .
Crure laborabat fracto Loyola ; Petrique
Consimili huic Luther transfuga vulnus erat .
Ergo ut conualuit , Lutheri in vulnera cunctis
Loyola exertis viribus inualuit .
Iam mentem , Loyola , manus cognosce medentis :
Te medicum Petri hæc cura medendo facit .

ELOGIVM VII.

Maſculas nunc ſume vires , Ignati :
Deiectus petra , erectus Petro ,
Veteri relictâ militiâ ,
Ad noua bella te compata :
Stipendia ſi quæris ,
Cum clauibus Quæſtor adeſt è Cælo :
Inſolentiam iam fuadelæ ne respue :
A vulnere conualuisti , morboque ,
Vnguēta nimirū , & pharmaca ſupplēte prodigio ,
Viribus nunc abutere licet acceptis .
Cæli ærario
Nunquā certè opportunius inferre vim poteris ,
Quam

Quā cū illius tā prope ad manus tibi sūt claves.

Ne non sis vel in Superos animosus,

Ipsum habeo thesauri dominum,

Quem tuę cedam securitati sponsorem.

Vim patitur Cælum,

Et violenti rapiunt illud.

Quid hīc opus est asterisco , vel nota ?

Beneficia , quæ conferre non vult inuitis ,

Hæc Cælum auferri sibi expetit , vel inuito .

Iam verò Dāuid futurus alter

Fundibularius Vaticani ,

In Inferni Goliathi frontem

Petram hanc sumes Erebo capitalem .

Timeant monstrosæ gigantes doctrinæ :

Scientiæ ipsorum gladium , vel profanæ ,

Suo attacatu pietas consecrabit Ignatij .

Eoque mox ; quà sua , quà suorum manu

Dāuid hic amputabit Fidei corruptores ,

Hostes Cæli propterea contumaces ,

Quia Romæ rebelles .

Hunc interim apud homines , Diuosque ,

Cæli Ianitor Petrus Ignatio

Mortis in forib⁹ ad immortalitatē aditū referauit .

IN S I G N E V I I I.

PII LECTIO LIBRI, PROFANIS ALIIS, QVOS POPOSCE-
RAT, NON INVENTIS, NOVAM AFFERT LVCEM
IGNATIO.

Cæterorum siderum aspectu sublato, Sole AB V-
NO DIES exoritur. Et profanis , quos maluisset ,
non suppetentibus libris , pio sibi ad legendum
oblato , melioris suæ vitæ diem debet Ignatius.

EPI-

EPIGRAMMA VIII.

IN PII LECIONEM LIBRI MELIORIS VITAE LVCEM,
AMOREMQUE IGNATIO AFFERENTEM.

*Parue, sed ingenti, liber ò, virtute, nec astris,
(Tantus es afftatis ignibus) inuideas.*

*Te quicumque videt Loyolam ignescere lecto,
Ille librum Cælum dicas, & astra, notas.*

*Astra diù multi sed contemplantur, & algent:
Vix Loyola breui te videt, atque flagrat.*

*Frigida nam spectant noctu illi sidera: præfers
Ipse Deum: ardenter Sol parit iste diem.*

ELOGIUM VIII.

Tam alto veterno dormit Ignatius,
Ut nec murali potuerit excitari tormento.

Qui in mortem properans,
Rebusque adhuc mortalibus hærens,
Minime se euigilasse ad vitam ostendit,
Quando in mortis germani sinu
Animum cœcis habet affectibus sic sopitum

Lecto nimirum æger affixus,

Adhuc ægriore laborat cura,

Vt tempus fallat.

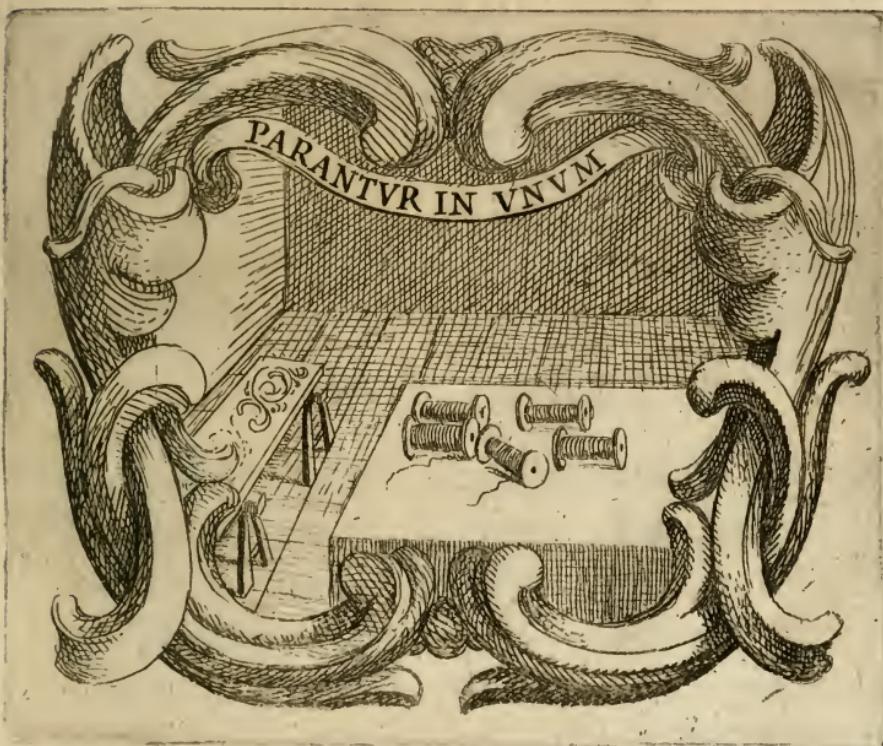
Sed Ignatium falli vetat æternitas:

Quem, ne non benè laboret,

Lectioni totum affigit :
 Ut verò melior melius inueniret vita cōpendiū,
 Compendiariā venit viā ,
 Quando breui volumine
 Ignatio se tota Cæli euoluit immensitas .
 Ille nimirum ,
 Cum vano , quod maluerat, in volumine
 Leuium nugarum folia ventosa deposceret ,
 Qui totam expleret sanctitatis libram ,
 Librum , alijs non inuentis , oblatum
 Et ponderis , & momenti sumpsit æterni .
 Gesta erant , & vita
 Dei hominis , hominum Diuinorum .
 Ignarus sui qui vixerat ,
 Quia prēter se nihil prius aspexerat ;
 Alios à se dum hic Ignatius aspicit ,
 Ipsum se denique discit agnoscere.
 Vnam eternorum veritatē testatus Ignatio Deus ,
 Falsū omne rerum labentiū illū docuit detestari .
 Quo tandem euentu ?
 Diuino statim illo se scripsit in libro ,
 Humanis se se omnibus dum proscriptis .

IN S I G N E IX.

CHRISTI, SANCTORVMQVE VIRTVTES, ET GESTA
DIVERSIS NOTATA COLORIBVS, AD IMITAN-
DVM SIBI PROPONIT IGNATIVS.

Multiplices radij, globulique, vel serico pleni,
vel auro, ab arte ingeniosa opus PARANTVR
IN VNVM: Ingenium agnosce nauum Ignatij:
Ut sanctitatis suæ mirificum planè textū efficiat,
Christi, Sanctorumq; quas imitetur, virtutes, co-
lore multipli seorsim accuratè describit.

EPIGRAMMA IX.

IN VARIOS COLORES, QVIBVS VARIAS SANCTO-
RVM VIRTUTES NOTABAT IGNATIVS.

*Quæ tibi tam miros Iris, Loyola, colores,
Se quibus ambitis arcuet ipsa, dedit?
Pingere tam tenui ductu quo doctus Apelle
Picturam in tabula, prodigiumque facis?
Sed res multicolor, res est tenuissima Virtus:
Inde notans munus præstat utrumque manus.
Haud ultra vanum virtus est sapè colore?
Intra virtutem nunc venit ipse color.*

ELOGIUM IX.

Totus in coloribus Ignatius est:
A præstigiatore Virtutis ingenuo
Fucum sibi timeat
Vitiorum sycophanta Tartareus.
An non illi feliciter illudit Ignatius?
Molitor magnorum animus,
Coloribus, hoc est, clementis tenuissimis
Virtutis extruit solidæ colossum.
Et tu, quisquis ad hanc tabulam
Spectator accedis,
Hic etiam, Nimium ne crede colori.
Res quippe oculorum Virtus non est,

Quæ

Quæ , cum tota sit ingenua ;
 Adhuc colores , & pigmenta non renuens
 Ducere suum potest

E' colore quois , vel nigro candorem .

Iam verò , Ignati ,
 Tam bonum Christi odorem
 Tua isthæc membrana dum halat ,

Florum ne colores ,
 An Virtutum flores hos dicam ,
 Quos tu in animi tui horto conseris ,
 Verè pensili , quia cælesti ?

Sed flores
 Paucis nascuntur , aut diebus , aut horis :

Tu perpetuum , Ignati , ver facis :
 Et , quod prodigiosius est ,

Quicquid tibi vernat in floribus ,
 Hoc tibi simul autumnat in fructus :

Iam quas intimè celas in corde ,
 Coloribus extimis virtutes obline in membrana .

Manum etiam de tabula nunquam aufer ;
 Inficiari non poteris æternitati te pingere ,
 Qui pingas diù :

IN S I G N E X.

DVM SE DEO ARDENTER OFFERT IGNATIVS,
CONCVSSA DOMO FENESTRAE DISSILIVNT.

Quanto cum fragore , ac vi dissilientem incen-
diariā glandē ignis ARDENDO CONCVS-
SIT! Ut Ignatium diuina flamma corripuit,
illo , quo se Deo deuouit , ardore , im-
petum vel in fenestras , & parietes
fecit :

EPI-

EPIGRAMMA X.

IN IGNATII DOMVM INTER VOTA OFFERENTIS
SE DEO CONCVSSAM.

Tecta labant ; trepidas diducit rima feneſtras :

Nec tamen hic terræ motus , at ætheris eſt .

Scilicet Ignati dum Cælum in vota caleſcit ,

Cæli igne haud potuit ſtare mouente domus .

An celer approperans Loyola in pectora , rectam

Numen biante ſibi pandit in æde viam ?

Quidlibet hos fuerit , caue Pluto : manibus hostis

Quid faciet , propriam qui quatit ante domum ?

ELOGIUM X.

Postquam de Virtute fundanda

Statuere cœpit Ignatius ,

Domus omnis

A fundamento concuſſa vix ſtetit .

Vſque adeò , niſi per terreftria diruta

Cæleſtia non conduntur .

Iam ex quo terris ille vim intulit ,

Vim ab illo ſic pati Cælum incepit ,

Vt deditioñem aperte iam cogitet ,

Quando intimè ſe totum indit Ignatio .

Porrò tunc ſe totum Cælum homini dedit

Cum ,

30

Cū humanis exhaustis totū sibi vindicat hominē.
An quia vacuum
Nec Natura patitur dari , nec Gratia ?
Vt iam (quicquid disceptent contra Philosophi)
Et intra naturam
Repugnans illud esse demonstretur , & supra.
Iam verò , arcanum ne ignis cuniculum
Motus hic indicat , qui videtur ?
Adeste iam , Super i , spectatum è Cælo :
Diuinæ Gratiæ partu ,
Cælesti edito terris Infante ,
Loyolæa in domo ignes accenduntur in plausū.
Porò , quantius hic olim futurus sit ,
Parietes ipsi nunc docent:
Quem quia non capiunt ,
Magnis hiatibus miras laxantur in rimas .
An qui diù ludū Mundi fuerat Philistæi ,
Perire terris certus nouus hic Sampson ,
Fortioris consilij cæsarie iam adultâ ,
Profanam domū in interitū cōcutit profanorū ?
Age iam : angustiarum impatiens
Exspira hinc Ignatij feruor in Cælum .
Et te vereri Tartarus iam incipiat :
Tua in illū firmat Deus , domo vel nutrāte , cōfilia .

IN-

IN S I G N E X I.

E DOMO, ET COGNATIONE SVA EXIT, RELICTISQ;
OMNIBVS, FAMVLOS ETIAM DIMITTIT IGNATIVS.

Venturus in certamen, depositis vestibus nudus
IPSE IN ARENA M luctator ingreditur.
In Christi arena luctaturus, opes, famulos, & sua
omnia, tamquam vestium impedimenta, do-
mum exiens à se reiecit Ignatius.

EPI-

EPIGRAMMA XI.

IN IGNATIVM E DOMO EXEVNT EM ET FAMVLOS
CVMSVIS OMNIBVS DIMITTENTEM.

*Mattle Gigas : laribus , Loyola , excedis auitis ;
Mattle , gigantæo pergis in astra gradu .
Commoda , delicias , famam , spes , nomen , opesque ,
Atque tua , atque tuos præterit iste gradus .
Quin tibi , post tua , te dempto , non cerneris ultra :
Tām procul ex oculis te tulit iste gradus .
Magna solum dirimant licet interualla , polumque ,
Terram ut quis primūm liquerit , astra tenet .*

ELOGIVM XI.

Verum meditās Philosophum agere ,
Ne non bona sua omnia secum portet ,
Nihil è domo suum exportat Ignatius .

An quia verebatur , & iure ,
Ne de se aliquid in illa relinqueret ,

Si de suis aliquid

Ex illa secum efferret ?

Porrò intutus è domo abit ,

E domo qui non abit totus .

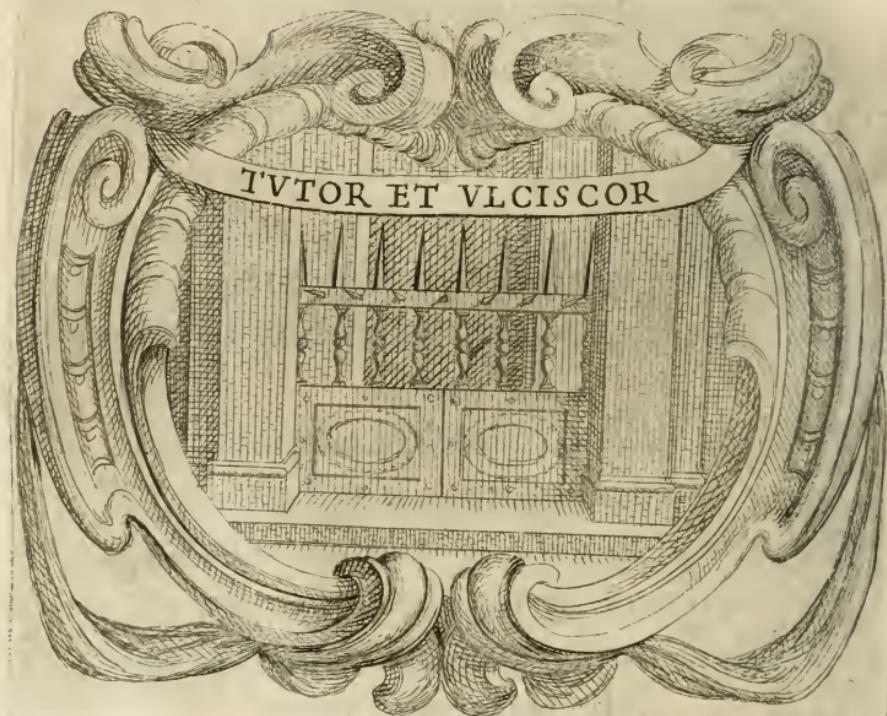
Totus verò non abit ,

Qui coniectis sarcinis leuium recularum ,
Gradu incedit plusquam testudineo domiporta .
Iam

Iam ille frustra se diuinis addixerit ,
 Qui se humanis antea non abdicauerit.
 Interim arctum vt meminit esse iter ad Cælum,
 Ne illius Ignatius augeret angustias ,
     Famulos etiam ,
 Quos admirerat discedendo, dimittens,
 Viæ abstulit impedimenta circumpedes.
 Denique itinere sic expedito ,
 Ad Montis Serrati Virginem vt aduenit ,
     Vectario se etiam iumento ,
 In quo scilicet non erat intellectus , exonerans
     Planè nudus
 Plenè se Christi Philosophiam
     Intelligere persuasit .
 Cui nimis capienda nil expedit magis ,
     Quam , ne res vlla nos capiat ,
     Rebus esse omnibus expeditos .
     Alia terrarum onera
     Ne baiulantes excrucient ,
     Culcitâ subiectâ gestantur :
     Christi Crux , leue vt sit onus ,
 Nudis tantum humeris non incommodat .

IN S I G N E X H.

DEIPARÆ VIRGINITATEM ADVERSUS MAHOMETICVM MAVRVM, QVAM ILLE NEGABAT ILLIBATAM A PARTV, DEFENDIT IGNATIVS.

Aediculæ sacræ ostium ferrea dum crates munit,
rectis, transuersisque mucronibus, illud in sacri-
legos loquitur inuasores, TVTOR, ET VLCIS-
COR . Nec suum minus exacuit ardorem Ignatius,
vt sacrilegā Mahometici Mauri audaciā re-
primeret Deiparæ Virginitatē à partu linguā im-
piâ pernegantem .

EPI-

EPIGRAMMA XII.

35

IGNATIO DEIPARAE VIRGINITATEM ADVERSUS
MAVRVM DEFENDENTI.

Vile caput, Cælum sic est tibi vile, profano

Vt Violes magna Virginis ore niues?

Non, inquit Loyola, feres impune, sequar te,

Te licet alatis auferat Eurus equis.

Sumeret ergo nigro pœnas à sanguine; sed qua

Fortè vebebatur, non mala mula negat.

Scilicet in diuersa abiit, docuitque pudorem

Non benè Virgineum cæde; pudore tegi.

Casta uouens igitur vitæ tunc munera, Maurum

In proprio extinxit pectore: pœna data est.

ELOGIVM XII.

De Virgineo post partum candore

Fœtus à partu, & ante partum nigerrimus

Atrum calculum

Cum ferre Maurus auderet,

Vocem impiam expiaturus Ignatius,

Vbi rationum fonte

Lauari frustra vidit Aethiopeim,

Intimè nigrum

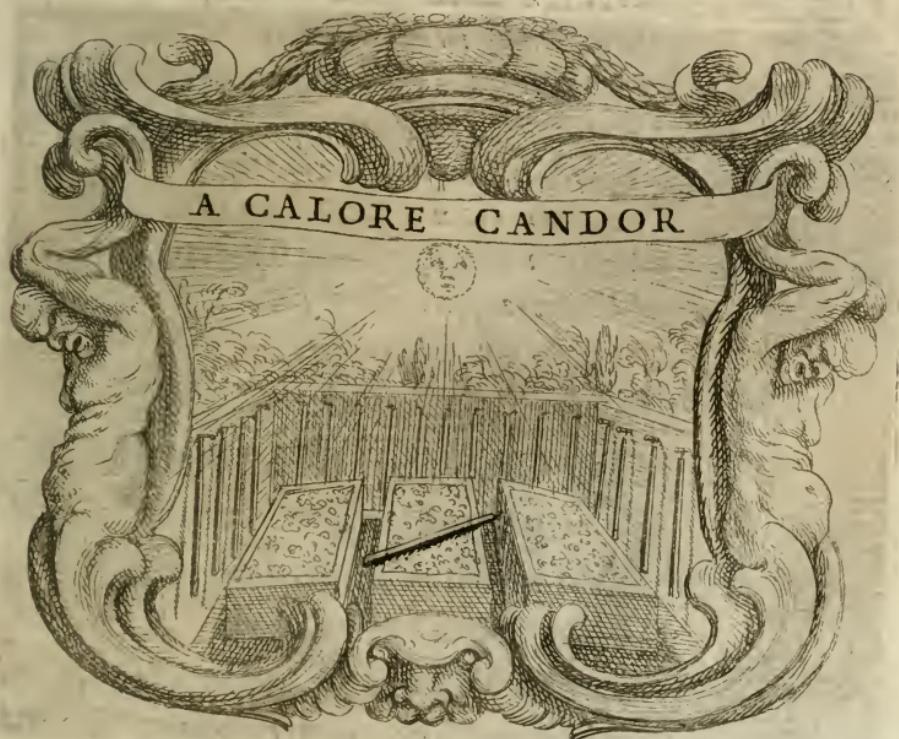
Intimo ratus est lauacro esse tergendum:

Proinde ut Veritas emerget,

Conuiciatorem impurum
 Mergere sanguine destinauit ,
 Sed boni feroor amoris
 Malum excanduerat in furorem :
 Impotem proinde rationis affectum
 Animatis, qua vehebatur, cōmisit brutæ iudicio
 Quæ ad biuium cum venisset ,
 Habenæ libertate acceptâ
 Furentis animo frœnum iniecit ,
 Quando aliâ à Mauro viâ discedens
 Redire ad cor , & se se dedit Ignatio :
 Qui sequacem virtutis
 Herculem imitari aggressus à biuio ,
 Deiparæ succensus amore castitatem vouens ,
 In nouæ vitæ cunis
 Hercule maior , & melior
 Lubricorum affectuum virosos angues elisit ;
 A quibus post Hydram , & Cerberum
 Ita illusum Herculii est ,
 Ut virum se vltrâ non patiens ,
 Agens proinde mulierem ,
 Masculam omnem virtutem
 Præcipitarit in lubrico fœminarum .

IN SIGNIS XIII.

DEIPARAE AMORE SVCCENSVS CASTITATIS, QVAM
VOVET, DONVM DIVINITVS ACCIPIT IGNATIVS.

Solis obiectæ radijs ceræ A CALORE CAN-
DOR accedit. Et Ignatius ut primum a-
more ad Deiparæ Solem incaluit, Ca-
stitatis simul illi vouit, simul
accepit ab illo cando-
rem.

EPIGRAMMA XIII.

IN CASTITATEM AB IGNATIO DEIPARAE VIRGINIS
AMORE DEVOTAM.

*Virginis ut niueos Ignatius arsit amores,
Ignes in niuibus sensit in igne niues.
Flammea nix ergo flammatum, & flamma niualem
Huic niuea, ut uouit, protinus esse dedit.
Pro casta castum se Virgine uouit amator,
Virgo dato castum munere fecit amans.
Quid magni magnum vis nescit amoris? amates
Consimiles si non inuenit, ipse facit.*

ELOGIVM XIII.

*Nulla maior Cælo litatur Hecatombe,
Quam Castitas.
Vna in hac Victima
Numerosâ sui victoriâ
Centum vitia iugulantur.
Quæ grauissimo cum sint odore, cum viuunt,
Extincta cum fuerint,
Diuinæ fundunt fragrantiam suavitatis.
Bonus Christi odor
Sacerdos igneus initiatus Ignatius,
Corde flagrans, vt fragret & corpore.
Deuotæ litat thiamiamate Castitatis.*

Odo-

Odoratus nempe Virginem
Quid aliud nisi Integritatem

Adoleret hic Ignis?

Odorem verò tam bonum

Vbi sensit è Cælo Deus,

Suam hanc Victimam

Vt Cælesti flamma statim incenderet,

Collato Castitatis dono,

Impuri flammas ardoris

In Ignatio prorsus extinxit.

Integritatis igitur

Et voto, & munere accepto deuinctus,

A corporis seruitute solutus,

Vna eademq; manu transcriptus in numerū est

Seruorum pariter, & liberorum Dei.

Iam verò

Qui brutarum omnium repudio voluptatum
Corpus planè totum grande soluit in pretium,
An non à Cælo ille magnū mercatus est spiritū?

Disce Lector:

Totum Deus illi se debet,

Qui, vt castè viuat, nihil debere vult sibi.

IN S I G N E XIV.

VESTES SVAS PRETIOSAS EXVIT, EASQVE PANNO-
SO PAVPERI DONAT IGNATIVS.

Quamdiù intra concham latet, margaritam iu-
stè non æstimes: proinde suas extra exuias, NV-
DA CAPIT PRETIVM. Quanti habenda sit vir-
tus Ignatij, pari iudicio, postquam pretiosas exuit,
pauperique largitus est vestes, in ipso sic nudo
iam æstima.

EPI-

EPIGRAMMA XIV.

IN IGNATIVM VESTES SVAS PRETIOSAS PAVPERI
LARGIENTEM.

Quem lacero in cultu spectas, Ignatius hic est :

Hic est ille, decens non erat ille chlamys.

Est idem, est alias : censu modò diues inani ;

Veras in cultu paupere sumpsit opes.

Scilicet ipse palam se publicus anteferebat,

Quando nihil damni, quod pateretur, erat.

Pauperiem ut sumpsit, metuit Loyola latrones,

Cur otenim non vult publicus ire? timet.

ELOGIUM VIII.

Ad Virginem postquam autumnauit Ignatius,

Et prœcoci fœtu

Castitas deuota maturuit,

Decerptis iam fructibus,

Grauem pretiosæ vestis ornatum,

Inania veluti folia,

Virtus ramosa cœpit excutere !

Et Castitas Puellæ imitata modestiam;

Cum solam incedere crederet indecorum

Fidissimam comitem,

Grauem voluit matronam adiungere sibi,

Pauperiem.

An verò nouam Ignatius ,
 Diuersamque viuere vitam incipiens ,
     Iustitiae Solem
     Suo habet in Cælo retrogradum ?
     Quo nimirum regrediente
     A Virgine ad Leonem ,
     Vbi satis amore virtutis incaluit ,
     Ut æstum temperet , nudat se se .
     Et cum Castitate sit candidus ,
         Nudatus Pauperie
     Colorari in Sole incipit Caritatis .
     Sed suarum munditias vestium
         Pauperi elargitus ,
     Sordes ipse induendas à paupere mutuatur .
     Constanti veritate
     Virtutis mundissimę modestiam ,
     Quæ in fordibus putere tunc incipit ,
     In munditijs patere cum appetit ,
         Nitere tunc melius , & latere ,
         Cum se se amat ,
     Vel laceram spectari , vel nudam .

IN S I G N E X V.

ANTE VIRGINIS DEIPARAE ARAM AD MONTEM
SERRATVM IN PRIMO SPIRITVS FERVORE
NOCTEM VΝΑM IGNATIUS EXCVBAT.

In lucerna lumen NON SOPITVR ARDEN-
DO. Noui feroore Spiritus, & amore
Virginis cum arderet Ignatius, no-
ctem totam vigil excubans,
suis ab oculis soporem
omnem excludit.

IN-

EPIGRAMMA XVI.

INIGNATII ANTE VIRGINIS ARAM EXCVBIAS.

Plenus amor vita non gaudet imagine mortis :

Nec cœunt gelidus, feruidus, humor, amor.

Propina ut radijs nictantibus astræ soporem :

Loyola at somni nil tamen inde babit.

Virginæ ad mensam discumbit, et excubat aræ :

Sobria sunt frontis lumina? corde babit.

Hinc Mariam corde eructat : potatur amoris

Impotis somno lucibus ebrietas.

ELOGIVM XV.

Quàm citò Ignatius Iustitiæ libram inueniet,

Qui querere illam incepit à Virgine?

Primo itinere fertur sursum.

An humile aliquid de virtute ille cogitat,

Qui eius fundamenta ponit in monte?

Porro casum hæc structura ne timeat;

Quàm enim solidè illa innititur,

Quæ terra fundatur in Virgine?

In hanc verò frustra vndarum torrentes,

Frustra ventorum flamina dimicabis.

In sinu posita est, manuque Deiparae:

Tempestates, & meteora omnia

Infra intumescunt, & detumcent :

Olympus hic est.

Tu verò quid iam in insomnem hūc lucis filiū

Propinator veterni, ages,

Princeps nigerrime tenebrarum ?

Tuis desperare militibus, & armis potes,

Quando Ignatius

Dauidicæ illi se turri iam credidit :

Ex qua mille clypei pendent,

Omnis fortium armatura.

Et cum vigilare militia sit,

Vigilia militare,

Senties aduersum te quām strenuè ille militet,

Qui in hoc fui ardore spiritus

Tām vigilat inconnuens.

An ex hoc monte propior Cælo,

Astrorum eruditus exemplo,

Sacræ Tyro militiæ

In veteranorum inuidiā tantū prosecit Ignatius.

Militare Deo incipit à vigilia?

Suis in stationibus excubans

Vetus siderum exercitus

Cæli exerceat militiam vigilando.

IN S I G N E X V I :

SPIRITALI SVO INSTITVTORI CONSCIENTIAM
INTEGERRIME APERIT IGNATIVS.

In Saerorum theca lypsanorum descripta nomina sub ambiente crystallo ET CLAVSA LE-
GVNTVR: Suæ arcana Conscientiæ non
claré minus, quám translucido in vitro
spiritali suo Institutori patefecit
Ignatius.

EPI-

47

EPIGRAMMA XVI.

IN IGNATIVM CONSCIENTIAM SPIRITALI SVO
INSTITVTORI PANDENTEM.

Quas ferrum ex alta rapuit tellure , latebris
Rursus opes altæ condit auarus humi .
Nam satis haud tutum , nisi cùm tectum , æstimat aurum
Quod si ulli patuit , vix putat esse suum .
Seruat opes aliter virtus : sua cuncta Magistro ,
Vt lateant furem cuncta , patere iubet .
Sic potitur , nec furta timet . Tu à solus habere
Vis tutus ? tectus ne tua solus habe .

ELOGIVM XVI.

Dies pariter cogitantem antiquos ,
Et annos in mente habentem æternos ;
Hoc est , retrò simul , & ante
Qui quis te spectantem videt , Ignati ,
An non ille iure te sanctiorem quidem ,
Sed bifrontem Ianum appelle ?
Qui tamen
Cū bellū Tartareo indixeris hosti perpetuum ;
Tui Templo cordis
Spirituali Institutori semper aperto ,
Magnæ opis , & victoriæ omne
Nunquam Clusius ,
Sem-

Semper debeas salutari Patulcius :

Et humani arcem cordis

Cingere quidem potest , & quatere ,

Sed expugnare illam , & capere

Tamdiu non potest acies Tartarorum ,

Quamdiu spiritalis militie Præfectus

Sit in illa conscius arcanorum .

Ita præsidium hanc in arcein Deus

E Cælo quidem semper ,

Sed via ferè semper infert securiore pet terras .

Iam quisquis singulari instat triūphare victoria ,

Bicipiti cum hoste

Certamine dimicare fugiat singulari :

Nimirum hic etiam excitus ab Inferis ,

Nec Hercules contra duos .

Qui solus cum solo si dimicet ,

Cum plusquam forma tricorporis vmbra ,

Plusquam Giges sit , Briareusque centimanus ,

Vbi committenda est pugna cum geminis ,

Nec vnum , quo fidere , corpus ,

Nec vnam , qua possit fodere , manum habet .

Quid? arcanos hostis , subterraneosque cuniculos

Vt exitu in auras efflare possis inani ,

Apertâ magistro tuo Conscientiâ ,

Hoc animus tuto pateat spiramento .

IN S I G N E XVII.

MOLESTISSIMI CONSCIENTIAE SCRVPVLI AB I-
GNATIO IN PRIMO VITAE MELIORIS EXORTV
VINCVNTVR.

AD PRIMOS VICTA CALORES Solis in exortu nebula euaneſcit. In primo ſpiritus feruore quantam animi nebulam moleſtissimis excitam ſcrupulis diſſipauit Ignatius !

D

EPI-

EPIGRAMMA XVII.

IN CONSCIENTIAE SCRVPVLOS AB IGNATIO
VICTOS.

Tenaream fundens ex ore tenebrio noctem,
(Quis credat?) nimium cernere dat tenebris.
Cernere dat nimium, nihil et dat cernere, ut idem
Inde premas dubium cœcus, & Argus iter.
Nil Loyola videt, timet et tam multa; sibique
Dumvana horrescit vulnera, vera facit.
Quid, Loyola, times, cum sit tam vincere primum?
Hostem hunc non primum est vincere: nosse sat est.

ELOGIUM XVII.

Huc verò liguritorem scelerum voracissimum,
Artificem propterea scrupulorum,
Humanæ mentis ventosum sanè hostē, & vanū
Suis tamen præstigiarum, & fraudum
Tutum latebris & dumis implicitum,
Maior Ignatio labor fuit
Inuenire, quam vincere.
An verò facile illum
Dignoscere quisquam possit, aut cernere,
Qui laruaticus totus est,
Et filius tenebrarum?
Quis verò capiat illum, & teneat,
Qui

Qui sui corpus exercitus
 Totum vanis conflat ex vmbbris?
 Proinde cum viribus quatiendo non posset,
 Obsidione famis
 Hunc ad deditonem cogere tentauit Ignatius:
 Quando septem solidos dies nullo vsus cibo,
 Certus aut illum inuentum conficere,
 Aut ipse quaerendo deficere,
 Infracta nunquam sep̄sit constantia persequedi:
 Sed fugitiuus, & contumax,
 Ut teneretur, & cederet,
 Suis extrahendus è latebris,
 Eidemque ad spiritalem Institutorem tracto
 Sua, qua se tegebat, persona fuerat detrahenda.
 Tum verò, quem scrupeum, & inflexum
 Tot afflictando se duris, & asperis
 Mollire nequiuit, aut frangere:
 Animo in obsequium molli,
 Suum Ignatius hostem comminuit, & contriuit.
 Sui nempe Moderatoris imperio cibum sumpsit:
 (Tanta Obedientiae vis est)
 Quicquid à scrupulis indigestum erat, absumpsit.

IN S I G N E X V I I I .

IEIVNIIS SE AD MVLTOS DIES PRODVCTIS
EXHAVRIENS , MIRA SPIRITALIVM RE-
RVM VOLVPTATE PERFVNDETVR:

Vt Musicum organum sonum edat in fistulis,
PER INANIA SPIRITVS necesse est conci-
piatur, & permeet. Vt se ieunijs exhausit,
inanemque fecit Ignatius , suum ani-
mum diuino spiritu cum voluptate
sensit impleri.

EPI-

EPIGRAMMA XVIII.

IN PRODVCTA AD MVLTOS DIES AB IGNATIO
IEIVNIA.

*Exuerat vestes, pretiosum pondus : euntem
Et procul, et properè nempe retardat onus.
Nunc etiam vires adimunt ieunia : euntem
Num procul, et properè rohora fracta iuuant ?
Inualidus Loyola, exsuccus, anhelus, obire
Ille valet mortem, non valet ille viam.
Festinat tamen, et Cælo festinat : in auras
Contempta cursu præpete fertur humo.
Forte petat robur terræ via perbreuis; ingens
Cæli iter infracto robore conficitur.*

ELOGIVM XVIII.

*Concentum virtutis, quo nihil suauius,
Non nisi asperam modulando vitam edideris,
Cuius canoris delicijs
Molliores tum cantes aperies,
Cum voluptatibus terrarum omnibus
Penitus in te guttur eliferis.
Vt igitur dulcissimè canat hic Cycnus
Morum senium in iuuentutem appropera.
Tunc instar victuri semper, carus Superis,
Videri poteris æternitati præcinere,*

Cum mox morituro similis
 Vitæ epicædium canere tui osor institeris.
 Et cælestium orbium melos emodulatiſſimum
     Ideò terris efficitur inauditum,
 Quia (vt ille dixit) circum hominum aures
 Confragosa nimiū hæc humana nūc perſtrepūt.
 An nō igitur Cælo auritos exhauriēdo nos facim⁹,
     Qui ideò benè Cælum non audimus,
     Quia oppleti humanis , & obruti
     Apud Cælites non audimus benè ?
     Per voluntarias pœnas
 Humanis ſibi omnibus interdictit Ignatius .
     Tùm linguâ , & auribus
     Huic terrarum exilio peregrinis .
     Tàm percipi ab alijs ,
 Quàm aliós non poterat ipſe percipere:
     Miraculum nempe factus , & admirator
     Quòd nihil ipſe, niſi Cælum diceret ,
     Omnia audire vellent alij, præter Cælum.
     Interea Ignatij vocem
     Benè Cælum , & audijt , & percepit ,
     Qui nempè cælesti lingua , operibus loquebatur .

IN S I G N E XIX.

DAEMON IN VARIA SPECTRA SE INDVENS AB
IGNATIO BACVLIO ABACTVS SAEPE
CONTEMNITVR.

Fœda licet, horridaque sit personā, vel larua. CO-
GNITA RIDETVR. Infernum anguem va-
rias, horridasque imagines induentem,
quia laruaticum nouerat, per cōtem-
ptum, vel baculo abigebat Ignatius.

EPIGRAMMA XIX.

IN MALVM DAEMONEM AB IGNATIO ABACTVM
BACVLO, ET CONTEMPTVM.

*Horribiles dum Larua Erebi se vertit in angues ,
Loyolam orantem territat , an metuit ?
Sibilat illa diu , & sinuosa volumina torquet :
Mentem non hic ad sp̄ctra , nec ora mouet.
Aut aliquid si quando mouet , tremefacta rotatum
Aspiciens baculum larua repente fugit .
De Styge , de Lybie fœcunda erumpite monstra :
Hoc fatum est , semper Scipio monstra domat .*

ELOGIVM XIX.

*Delicias ex pœna facturus
Vetus , & veterator anguis ,
Terram olim damnatus comedere ,
Morsus suos terræ vertit in filios .
Et fame irritatâ , vtinam irritâ ,
Gurges ipse ter reprobus ,
Cibum tēper opsonatur electum .
Nimirum , ignem , qui nunquam dicit , sufficit ,
Cum duro alat in stomacho
Adhuc delicatus , & mollis
Dapes quærit , inhiatque tenerimas :
Ità nouum induc̄tes hominem ,*

Hoc

Hoc est, quasi modò genitos infantes,

Deterimæ vt immolet morti,

Vitæ melioris libare tentat exordia.

Teriores proinde, aut errores immittens,

Quà minitando, quà mentiendo

Alterutrum moliri non desinit,

Vel sanctitatem exturbare consiliorum,

Vel perturbare consilia sanctitatis.

Verùm Ignis iam cäperat Ignatius esse

Ardens, & lucens:

Laruaticum feroore suo anguem incendens,

Ingesta sibi sua in illum terriculamenta regessit:

Sanctitatis radio, & Sole perculsum

Suis cum erroribus erronem fugauit in tenebras.

Quid? mastigiam versipellem

Baculo Ignatius abigens per contemptum

Vbi verè fecit in cute ficta liuentem,

Parasitatum de alieno qui venerat,

Proprio dedit liuori pascendum.

Sanctitatis ad sarcinam

Factus Deo erat Ignatius, vt iumentum:

Factus est & Dæmon vt iumentum Ignatio,

Sed ad verbera.

IN S I G N E XX.

SPIRITVS BONOS , MALOSQVE SVO EXPERIMENTO DISCERNERE DISCIT IGNATIVS.

Amphorā mathematica inclusam aquā seu densiorem, seu rariorem ostendens, SCIT FRIGVS, ET ÆSTVM . Expertus ipse quid virtuti calorem, quid frigus afferret, variumq; spiritū gelidū, seruidūq; bonū, & malum discernebat Ignatius.

EPI-

EPIGRAMMA XX.

IN IGNATIVM BONOS, MALOSQVE SPIRITVS
DISCERNENTEM.

Tartaream, Pluto, iubaris tege syrmate noctem:
Et Stygia Zephyros effer ab Aeolia.

Arcanas Loyola tuas Sol discutit umbras,
Spiritus & sentit non bona flabra bonus.
Sed tu etiam, prodit mihi se se Ignatius, inquis:
Atque vides, illo in nomine quid lateat.

Credo tibi mendax, & caca es talpa: sed ipse,
Vror ab hoc, inquis, nomine: credo tibi.

ELOGIUM XX.

Chimicum agit Ignatius:
Eius in fornacula spiritus discernuntur.

Ars enim verò subtilis,
Quæ cum circa spiritus tota versetur,
Plusquam mathematicæ
Omni penitus abstrahit à materie!

Quam porrò empyricus ille est,
Qui spiritualis artis exercitatione tam intima,
Bonorum pariter spirituum, & malorum
Quintam scrutando nouit naturam elicere?

Tu verò adulterini auri
Corruptissime trapezita,

In oculatum sanè mensarium incidisti :

Proinde tuæ præstigias monetæ ,

Perambulante in tenebris negotio

Supponere illi frustra tentabis ,

Quando ad lapidem Ignatij lydium exploratus,

Tuâ corruptelâ deprensâ iam decoques.

Tum verò alieno ære ,

Hoc est , tuo te grauem scelere

Sic ille proscribet ,

Vt tua, quotquot sunt , omnia planè bona

Publicæ palam hastæ subijciat ,

Cum tua omnia , quæ nouit intimè , mala ,

Suxæ vocis preconio

In corona omnium publicabit .

Quo interim exitu ?

Eo nempe , cuius te sic pudeat , vt rumparis.

Quando ad hanc hastam

Tam multos accedere licitatum videris ,

Fructuosæ scilicet rei emptores ,

Quia artis tux perditissimæ contemptores .

Quid ? prauum & inscrutabile cor est hominiſ ?

Dæmonis in illo deterrimi

Prauiora consilia perscrutatur Ignatius .

IN S I G N E X X I :

IN MINORESSAE SPELVNCA LATENS AD OMNEM
SE SE VIRTVTIS PERFECTIONEM IGNATIVS
EXCOLIT.

Sub sipario statua CELATVR DONEC
CÆLETVR: In Minoressæ speluncæ
latebris omnium remotus ab oculis,
perfectum virtutis suæ simulacrum expressit Ignatius.

EPI-

EPIGRAMMA XXI?

IN VOLVNTARIAS POENAS QVIBVS SE IN MINORESSAE SPELVNCA AFFLICTAVIT IGNATIVS.

*Cantaber hos Brontes i^tcus? hos Aetna tonantes
Hispana è terris mittis in astr^a globos?
Fulmina num Cælo cudit noua Mulciber, unde
Tartareus residat fractus in antra Gigas?
Nempe Mimas Erebi tua cernens verbera, & ignes,
Te Fabrum, Ignati, & fulmen adesse timet.
Nomen ab Igne trahis, factusque es vulnere claudus;
Vulcanus veri iam potes esse Iouis.*

ELOGIVM XXI,

*Tellurem sibi totam excussurus
Cuniculum Ignatius agit in specu.
Igniarium puluerem
Nitratum si quæris, & nigrum,
Mortem illuc intulit meditandam;
Cuius puluis cum à tumuli nocte sit niger,
Adhuc salem habet,
Quia resipiscere docet, & sapere.
Excussâ tellure Cælum in proximo est:
Hoc certè non olim gigantes,
Hoc nunc homines, terræ filij, non intelligunt:
Terrarum non aggestu, sed deie^ttu
Cælum*

Cælum inscendi :

Cui tunc scalas admouemus ;

Cum descendimus ad inferna viuentes :

An verò non inscendit Ignatius ,

Qui Cælum vt iusto etiam nomine occuparet ,

Cum Dei Filio , hærede Patris nempe legitimo

In ijt Societatem ?

Grates nunc Minoressæ antro Societas litet :

Si gratus est , litet & Mundus :

Suos Iesu habuit in antro natales ,

Suos Iesu Societas

Huic antro refert exortus :

Pari vtrumque in partum horoscopo ,

Vt & Iesu , & Socij

Vitam pariter suam , & mortem

In salutem omnium deuouerent :

Quid ? portentosa ferarum corpora

Nascuntur in antris ?

In antris moriuntur

Portenta immania vitiorum .

n quibus cum affectuum feræ cicures fiant .

Homines ipsi mutantur in Deos .

IN S I G N E XXII.

LIBELLVM SCRIBIT SPIRITALIVM EXERCITIORVM
PERMOVENDIS ANIMIS PONDERE, ET ORDINE
MEDITATIONVM APTISSIMVM.

Mechanici horologij rotas , vt horas æquè par-
tiantur , & indicent , PONDVS , ET ORDO
MOVENT . Spiritualia Ignatij exercitia vt
animos cum fructu permoueant , præ-
scripto meditationum pōdere simul ,
& ordine sunt tractanda .

EPI-

EPIGRAMMA XXII.

IGNATIO LIBELLVM SCRIBENTI SPIRITALIVM
EXERCITIORVM.

Pex a Stagiritam commendes barba : tumentis
Defluat in multam syrma Platonis humum .
Et macie , et lacero Loyola informis amictu
Dignius et barba , et syrmato scribit opus .
Nempe Deum nactus tacita sub rupe Magistrum ,
Discere nil extra hunc , scribere nec potuis .
Cuncta alij discant alio à doctore ; Magistrum
Hunc unum , ut discas omnia , scire sat est .

ELOGIVM XXII.

Visque adeò Magiæ excendæ , vel bonæ
Antra fuere semper ac commoda .
Deos ex hominibus facturus Ignatius ,
Metamorphosim tantam
Aliâ ne arte ; quam Magiâ efficeret? sed diuinâ .
Proinde non triformem ex Erebo Hecatem ;
Sed Augustam è Cælo Triadem :
Non Virginem Lunam; sed Deiparam Virginem ,
Potenti verè carmine
Minoressæ deduxit in antrum .
His nimirum Auctoriibus
Spiritaliū exercitiorū libellum scripsit Ignatius .

An verò arcanis refodiendis thesauris

Has ille paginas exarauit?

Superstitiosas dicerem,

Si Lemurum spectra inter, & verbera,

Terrarum nos in sepulcra deducerent.

Sed Regnum Dei intra nos esse dum docent.

Ad Sanctitatis thesaurum

Cum Lemurum cruciatu inueniendum,
In nobis tantum inquirendo iubent effodere.

Interea litterarum rudis

Libellum hunc scripsit Ignatius.

Tantum sapuit antè, quam sciret;

Qui difficillimam omnium

Discere potuit, & docere scientiam,

Nosse se ipsum.

Et ad arcana clarius peruidenda

Turbat plerumque mentem scientia multa,

Dum inflat:

Hic, cognito quisque se se cum detumet,
Quæ Dei sunt peruidet, quia sua non ignorat

Adi lector hoc antrum:

Tum ex illo tibi nouum vbi lumen affulserit,

Veritatis diuinæ Solem

Solitarium sœpe inueniri noueris inter umbras.

IN-

IN S I G N E XXIII.

IN ALTISSIMO MENTIS RAPTV SEPTEM DIES
PERSEVERAT IGNATIVS,

Auiculam extra caueam volatu conantē, tenuiq.
ne auolet, filo retentā, an nō suq modulo dicētē
audis, CVPIO DISSOLVI? In eo septē dierum
raptu, modicā illā, quæ de vita supererat, circum
præcordiā, palpitatione, cupere se dissolui ani-
mus loquebatur Ignatij.

E 2   EPI-

EPIGRAMMA XXIII.

IN IGNATII SEPTEM DIERVVM ECSTASIM.

*Carcere membrorum mens Loyola relictō,
 Libera septenos iuit in astra dies.
 Et potuit credi defuncta hoc lumine, obiret
 Ni circum exiguis languida corda calor.
 Quid procul à terris egit, si quæris? Iesum
 Dum redit ingeminat: num satis explicuit?
 Quid? redit à Iesu membrorum ad vincula fruendo
 Sed bona mens didicit; quid sit amare, pati.*

ELOGIUM XXIII.

*Ab alienato prorsus à sensibus
 Septem, Ignati, dies potuere tibi præscribere.
 Proinde aliena tamdiu in possessione qui fueris,
 Nunquam te interim repetens,
 Tuus iam ultra non eris:
 Et verò, postquam decoctor splendidus
 Amor pectus omne inflamarat Ignatij,
 Bonis suis omnibus videri poterat planè cessisse,
 Nisi cordis palpitatione pertenui,
 Cum possessione retenta
 Excessisse Dominum indicasset:
 Qui nempè cum foris tunc maximè ageretur,*

Ni-

Nihil planè habebat domi , quod ageret :
 Quin rerum omnium & summam , & maximam ,
     Animam fortasse tunc egisset Ignatius ,
 Nisi illū nō humana , sed diuina pati voluisset De? :
     Et adhuc , diuina ut post modum ageret ,
         Diuina prius illi dedit hæc pati :
     Quando Ignatium in eo mentis raptu ,
         Arcano Deus magisterio ,
 Vulgandā omnibus clā sciētiā imbuit diuinorū :
     Disce , lector , otium sapientis :
         Viuere benè tunc discit ,
     Cum videri potest planè non viuere .
     Et sensuum tam longa suspensio
 Labentis vitæ sic potuit obliuionem inducer e ,
     Ut mortuo simillimus
 Dies tantūm deinde vixerit æternitatis Ignatius :
     Ab omni vacuit opere dies septem :
     Quales ferias suis ille habebat in fastis !
     Vnum adeò Verbum
     Cum Deum tunc loquentem audisset ,
 Vnum hoc redditus sibi Verbū deinde reddidit ,
         Iesu .
     Bonus sanè discipulus ,
 Qui idem , & sentit , & loquitur , quod Magister .

IN S I G N E XXIV.

IN NOSOCOMIO DVM AEGRIS INSERVIT , MVLTO-
RVM CORPORA CURANS , ANIMOS SANAT IGNAT.

Laceram vestem artificis industria solers DVM
REFICIT ORNAT . Ægritudine fractos in
Nosocomijs Ignatius sic curâ reficiebat
corporum , vt illos cultu virtutum ,
& pietatis ornaret .

EPI-

EPIGRAMMA XXIV:

IN IGNATIVM NOSOCOMIO INSERVIENTEM!

*Viscera dum febris, sanies dum pascitur artus,
Dumque animos scelerum putrida pestis edit,
Omnibus approperat fortis Loyola mederi,
Et cunctis unus fit panacea malis.*

*-Tabentesque animos per hiantia corpora curans,
Se domat, & saniem, quam premit, ore babit.
Ore babit saniem? scelerum nam vulnera sanans
Præcipit haud virtus pharmaca, sed recipit.*

ELOGIVM XXIV.

Purulenta fugentem vulnera

*Quisquis Ignatium vides,
Auspicato ille medetur inualidis,
Qui tam fortis accedit ad curam?*

Quam verò profundè hauriat, hinc agnosce:

Ore cuti sitienter admoto,

Per extima corporis vlcera

Pestem exhaurit intimam animorum.

Gnarus quantum securæ spei habeat

A prærogatiuo victoria,

*In Deum ut erigat, stratos inuadit:
Nimirum suis corporibus dum metuunt,*

Deum turnendo ; animis cauere docet ægrotos :

Calore febris scelerum frigus arcet ,
Et inæquales inter commotæ pulsus arteriæ ,
Turbatos sedat spiritus , dum explorat .

In omnium fastidio ciborum
Manna illos , Angelorum panem esurire docet ;
Qui grauiora in sceleribus esculentia cū quererēr ,
Cibum hunc , ideò leuissimum ,
Quia cfferentem se supra cæteros , fastidiebant .
An non hoc est , per proxima morti corpora ,
Cadauerum anastasim facere animorum ?

Porrò cum corpore vix vllus ægrotet ,
Sanari qui nolit ,
Quia nolunt , idèò tām multi animo non sanātur .
Vnum hoc , idemque efficientissimum ,
Vt sanari vellent ;
Ægrotantibus animis pharmacum
Præcipiebat Ignatius , & propinabat :
Quantum in illo Deus esset hinc disce .

Curandis animis
Vt se quisquam Galenū venditer , & Hyppocrate ,
Huius elementa antidoti
Vnus nouit , & componit Æsculapius , Deus .

MINORESSÆ PRAVI AESTIMATORES IGNATIVM
APPELLANT HYPOCRITAM.

Concauo in speculo nihil cum fide represen-
tum aspicias: ita illud inuertit stantia, & RE-
CTA, DISTORQVET. Aliter ne, quam
prauè, aestimatores de Ignatio proui-
erunt? ipsi sentirent?

EPI-

EPIGRAMMA XXXV.

IN PRAVOS AESTIMATORES IGNATII.

Tota nefas, fomesque mali, sanctum omne profanans,
 Virtutem improbitas, qua caret ipsa, negat.
 Maiorem humanis Loyolam, aptumque Tonanti,
 Vita probat sanctum, liuor at usque negat.
 Scilicet an calcat gratis humana? superbus
 Aras ille animus, dum petit antra, petit.
 Quid tu liuor edax? tamida nil mente superbis:
 Vnde probas? aras vertis in antra: probas.

ELOGIUM XXXV:

Malas habet aures improbitas;
 Apud quam malè audit, & virtus:
 Quæ cū tota sit vox, tota habet suavitatē in voce.
 Malis verò auribus nū habet illa oculos meliores?
 Sed ipsa iudice sanctimoniae gesta,
 Hoc est lucis opera, tenebræ sunt.
 Cum suum castigans corpus
 Non quasi aërem verberans diù pugnet Ignatius,
 Adhuc leuioribus animis
 Auram captare videtur:
 Adhuc ab ignauia fucis
 Fucum, vel in sanguine suspicantibus
 Sycophanta creditus, appellatur hypocrita.
 Qui

Qui pro solida ipsi virtute nil darent,
Omnia ab Ignatio putant inani dari pro gloria.

Opes, aiunt, opinioni soluit:

Laborum oneribus allaborat honoribus:
Omnium fugit oculos, ut in ore sit omnium:
Cultu sordido, gloriæ paludamento lenocinatur:

Perennem laudem esurit longa fames:

Admirationem instant excitare vigilię:

Cōmune demū cū hominibus habere vult nihil,

Vt credatur esse in communione cum Diuis.

Papæ! quām probè argutatur improbitas!

Sed, vsque adeò intimè improbi

Nunquam nouere, nisi in cute, Virtutem:

Ec cum ipsi se nolint,

Alios putant erigi ad meliora non posse.

Verùm testimonium par vtrinque Virtuti,

Ec cum à laudatis laudatur,

Ec cum improbatur ab improbis.

A quib' nec probari, aut bene velit, aut tuto possit,

Quorum prauitas

Suspicionem possit facere Virtuti non bonam.

Quid iam in Ignatium litor obgannis?

Audi hoc demum, & rumpere.

Ignatiū ignari tantūm improbarūt, aut improbi.

IN S I G N E X X V I:

MINORESSAE ITEM COGNITA IGNATII NOBILITATE, PRISTINAQUE INTER DELICIAS VITA, IPSIUS VIRTUS IN FAMAM SANCTITATIS ATTOLLITVR.

Confecto iam serico bombycem suo ex ergastulo crumpentem auctum alis an ideò in altum e. uehit natura volaté QVIA MOLLIA LIQVIT? In sanctitatis famā euect⁹ ab ijs merito Ignatius est, qui illum Christi causā domus suæ delicias omnes nouerant reliquisse.

EPI-

EPIGRAMMA ⁷⁷ XXVI.
IN FAMAM SANCTITATIS IGNATII.

Has patria in cautes? haec in spelæa penates?

In strata haec lapidum culcita millis yit?

Pædor hic antiqui, maciesque vicaria cultus.

Horrentem informi fœdat in ore comam?

Excubie, lacrymæ, iejunia, verbera, sunt haec;

Sunt ex prisco, sopor, gaudia, mensa, quies?

Mollia fluxerunt: statuunt iam dura Colossum:

Epigraphem inscribat gloria; Sanctus hic est.

ELOGIVM XXVI.

Quæsitiū opes

E terris irrumpunt homines, vel ad Inferos?.

Quām grati sunt Inferi!

Quæsitiū homines è Tartaro erūpiunt in terras.

Porrò si Plutonis diuitiæ sunt, viri diuitarum

An non feruientium potiatur Pluto virorum,

Qui dominantium est dominus diuitarum?

Age iam, & euge Virtus:

Qui ad ipsa usque Tartara

Opes contemnendo deiiciunt,

Heroas hos in Cælum euehe, vel viuentes?

Nulla non ex parte caducæ illæ sint,

Auidè cum tenentur:

Magnum aliquid, cum dimittitur, habet æternū,

Con-

Contemptus sui meritum preciosum.

Postquam , & opes fugit ,

Et illecebras à se fugauit Ignatius ,

Nudisque paupertate iam artibus

Calcaria subdidit acutiora pœnarum ,

Peruagatâ sanctitatis famâ

Propositum fortibus

Visus est penè comprehendisse brauium ;

Qui viribus , & corpore

Tam sæpè inualidus , semianimisque cū caderet ,

Erectus ahhuc , & animosus ,

Ad virtutis metam

Tota animi pernicitate currebat .

Diuinarum in molli

Rarus adhuc potuit pedem figere non infixus .

Duro calle dura virtus incedit ,

In quo cum insistendo semel incalluit ,

Nullam deinde habet in via moram ,

Quando per cœnosa qnæ declinat , mollia ,

Via illi planè nulla sit incia .

Porrò quid ni supra homines

Diuinorum famâ ille feratur ,

Qui inter homines

Fame non graditur humanorum ?

IN-

IN S I G N E XXVII.

MORBO LABORANTEM EXTREMO INANIS GLO-
RIA E TENTATIONIBVS IGNATIVM DAEMON
AGGREDITVR.

HABEAT CADENDO TVMOREM

Subiectum in craterem multiplici resiliens lap-
su aqua deuoluitur, vt immurmurante cum fū-
HABEAT CADENDO TŪ MOREM Per
intactæ vitæ memoriam malus dæmon animū
leducit Ignatij , vt suarum virtutum gloria tu-
nentem inani, sic delusum extrema deuoluat in
ata..

EPI.

EPIGRAMMA XXVII.
IN INANIS GLORIAE TENTATIONES MALO A
DAEMONE IMMISSAS IGNATIO.

Singultantem animam supra Ignatius aura
 Dum trahit, & mortis non procul ora videt
 Daemonis obiectu virtutes respicit, & quæ
 Far Cælo attulerant fortia facta decus.
 Antra, flagella, famæ, macies, lacrymæque, precesq;
 Cuncta ibi, quæ sumpsit, quæque reliquit, erant.
 Spectanteque, hostis blanda sic voce canebant:
 Euge, io, quantus nomine, quantus eris!
 Non potuit veris, tentauit inanibus hostis:
 Ictus & hic vanus vulnera vera facit.
 Quid Loyoli? suæ solidum virtutis in hostis
 Dum clypeum opponit vulnera, vana facit.

ELOGIVM XXVII.

Altissimo ex suæ celsitate naturæ Dei Filio
 A suo tentator ortu superbus ausus semel dicere,
 Mitte te deorsum:

Demissoribus ex Christiana humilitate
 Hominum filijs
 Idem ab initio homicida iterare non desinit,
 Attolle te sursum.

Et ille quidem Deo
 Cuius solius solidæ omnis potestas est gloriae;
 Inanem in præcipitio tentauit afflare gloriolam:
 De-

Hominibus,

Quotū solidum vnū est fundamētum, humilitas,
Inani in gloria immane præcipitiū machinatur.

An Acherontis Zoilus,

Solidam in virtutem liuore dum rumpitur,

Rumpere tumore studet inani virtutem?

Hinc porrò sanctiora passim capita,

Vano gloriæ spiritu spiritus nequā afflat, ut inflet.

Morbo laborans extremo,

Capitalem hunc planè ventum

Afflari sibi Ignatius inferno sensit ab Æolo:

Sed importunis afflatibus suū ipse caput eripuit,

Quando, ne ae se alta sapiens

Vento quateretur superbiæ in sublimi,

Infra se planè descendit in Tartara.

Igitur corruptæ fordes, & probra naturæ,

Et se in pristina vita respiciens,

Non suo se solūm

Sed ipsius planè Luciferi pede calcauit.

Superbi iam hostis; & tume:

En tuos abiectum infra pedes

Inuisum tibi vides Ignatium: quid est super?

Sed quādo illū tibi nō successit efficere gloriosū,

Et hic, infecta re, tentator abis inglorius.

IN S I G N E . XXVIII.

SOLA DEI FIDUCIA CONTENTVS EMENDICATAM
PECVNIA M IN LITTORE NAVIGATVRVS
ABIICIT IGNATIVS.

Amputatis detonsam ramusculis quis arborem
miseratur? illa quippe fructuum SPE DIVI-
TE PAUPER est frondibus: Deo fidens fru-
ctumque fiduciæ suæ diuinam opem expectans,
pecuniæ frondes inanes Ignatius contemnit, &
abijcit:

EPI-

83

EPIGRAMMA XXVIII.

IN IGNATIVM PECVNIA M ABIICIENTEM IN LITTORE.

Prodige, pauperies tibi quam mendica parauit
Tām modicam, effusam in littore perdis opem?
Non satis infidum terret te fluctibus æquor,
Ad brevia allidi nudus ut approperes?
Sed tamen ipse Deo fretus, non decoquit, inquis,
Cui pro thesauro est uberiore Fides.
Vecto diues iter parat auro? auroque relicto
Confidens portum à Numine pauper emit.

ELOGIVM XXVIII.

Quām plenus Ignatius est, & plenus Deo,
In quo locum, ne modicum quidem,
Mammona iniquitatis inuenit!
Age nunc: Ignatium qui vehis
Naulum huic tuo sole nauita viatori.
Qui pecuniam abiicit emendicatam in littore,
Seclusis omnibus æris vel tantuli curis,
Auream certè secum inuehit securitatem.
Ut tuus caro stet naulus,
Carior hæc est tua nauigatione securitas.
Porro num cautes timeat ille prostates in mari,
Qui tām solers in littore
Tām latente cauit à scopulo?

Abiecit in arena pecuniam?
 Naufragio communi hominum
 Dedit Ignatius in tellure naufragium:
 In nauium , nauigantiumque pericula
 Rarò gratis intumescit Oceanus:
 Vel mercem scelerum , vel scelera mercaturæ
 Cum inuectis admittens ,
 Hoc plerumque pretio naufragiorum artificem
 Venalem consuevit habere perfidiam :
 Iam verò Carybdim , & Scyllam
 Spargat verè aliquis toto mari Neptimus :
 Desinent illa protinus esse voracia ,
 Cum vacuo in Ignatio viderint
 Nihil esse , quod vorent .
 Innatent yndis canora monstra , Syrenes :
 Suas, licet , habeat sibi ceras Vlysses :
 Poterit sanè ille
 Crudelem cantus non haurire dulcedinem ,
 Qui surdum se ad sonum probat esse ,
 Vel auri :
 Auro non fudit Ignatius ?
 Nauticam abijce pyxidem gubernator :
 Vacua in illius crumena
 Tui moderatricem auream inuenies cynosuram :

IN S I G N E   XXIX.

VARIA INTER PERICVLA PROPE PATAVIVM
ANXIVS , AB APPARENTE SIBI CHRISTO
DOMINO RECREATVR IGNATIVS.

Subiectos in flores matutinus ros depluēs, gratus
ijs,& largus suo rependit allapsu **TOLERATÆ**
PROEMIA NOCTIS. Varijs Ignatius periculis,
noctis, latronum,& viæ prope Patavium cum an-
geretur , illum apparens Iesus suauissimè recrea-
uit :

EPIGRAMMA XXIX.

IN IGNATIVM PERICVLIS ANXIVM AB APPAREN-
TE ILLI CHRISTO DOMINO RECREATVM.

*Aspicias, Ignati, quantus Sol noctis in umbras
Emicat, utque tibi sit Deus ipse dies?*
*Esto viae licet ignarus, propiusque latronum
Insano grans turbine turba fremat.*
Carpe tamen securus iter: non te via fallet,
Obvia quando tibi sit via vera Deus.
*Nocte times alta grans tantum examina? latro
Non venit ante Deum, si venit ante diem.*

ELOGIVM XXIX.

Age vel infortunio grates, Ignati;
Securitatem emisti periculis.
Curis anxius cum parturires angorem,
Abortum fecisti lætitiae.
Intempesta quamquam nox est, meridiare:
Quando meræ tempestate lucis,
E' medio umbrarum sinu,
Serenissimam inocciduus
Parit tibi Sol Mundi meridiem:
Iam, ut omni prorsus aberraris à via,
Iesu sic inuento,
Minus sanè feceras, si non errasses:
Res agens Dei solers, ac ferugil
Ani-

Animarum , hoc est, Cæli negotijs
Nec diù potes indormire , nec noctu :

Pares réculit tibi grates Deus ,

Cuius Sol tanta cum luce

Tuis oculis antelucanus exoritur :

An verò Venalis & Deus est ?

Sed felicitas in illo summa ærumnis venit :

Rerum pretiosissima quām vili stat pretio!

Et tamen quæ tam facile sit parabilis

Quæsita semper , tam raro beatitas inuenitur :

Omnis permanat in homines

Ex vna Dei miseratione felicitas :

Hominum è miserijs

Nascitur miseratio omnis in Deo :

Pro Deo igitur miser esse qui fugit ,

Sui Deum miserentem ille non querit .

Tu verò viator , Ignati , vacuus ,

Vel coram latrone iam cane .

Lætitiam certè animo non debes exuere ,

Qui paupertate tam nudus spoliari ultra nō potes .

Tuus est in Cælo thesaurus :

Tu in manibus Iesu es : euasisti .

In tam editum & ærarium , & asylum

Manus appropinquare nequeunt grassatorum .

INSIGNE XXX.

VENETIIS NOCTV SVB PORTICV IACENS, AB AD-
MONITO DIVINITVS SENATORE IN HOSPITIVM
EXCIPITVR IGNATIVS.

Quamuis in nube Sol lateat, ab ijs tamen, quæ
sub illo sunt SENTITVR ET LATENS. Pau-
peris habitu, vultuque latebat Ignatius :
cuius tamen virtus, vel sic celata, Deo il-
lam monstrante se prodidit :

EPI-

EPIGRAMMA XXX.

INIGNATIVM SVB PORTICV VENETIIS DORMIEN-
TEM IN HOSPITIVM A VIRO CLARISSIMO
EXCEPTVM.

Dum latet, & lucet Loyola, & fulgor ab umbra,
Quam patitur, noctis, degener exoritur.

Sanguine ter clarum intempesta nocte cubantem
Excit Hadriaca Numen in Urbe Virum.

Culcita & in molli te nunc sopor imbuie, inquit,
Ille meus gelido sub Ioue membra locat.

Eripit euigilans se protinus ille cubili,
Loyolamque suum querit in hospitium.

Sic luce, Loyola, latens: somno excitus ille est?
Attuleras vigilem Sol nouus ipse diem:

ELOGIVM XXX.

Sapientiam nunc, & umbratilem, & clamofam
In circulis Philosophi, & ambulatione sectamini:
Et in umbra, sed noctis: & in porticu, sed tacente,
Christi Auditor Ignatius

Sub dio iacens diuinæ Stoæ philosophiam
Discit, an docet?

Sui apud homines Interpretis
Deus ipse factus Interpres,

Clarissimum ex nobilitate Veneta Senatore m
Deduxit ad illum, vel atra in nocte discipulum

Qui & in porticu, & in lapide

Sen:

Sensu tām nullo dormientem ut vidi Ignatium;
 Stoicum illum suspicari potuisset,
 Nisi quōd non Zenonem aliquem
 Suspexit in patientia tanta, sed Christum.
 Quantus enim Deus Ignatij exibat in vultum,
 Cuius in cor tantūm intrauerat, & tantus Deus!
 Num verò miserari debuit Senator Ignatium?
 Sed virtute, quam vnicè volebat. plenus,
 Nihil propterea mali volens
 Omnia tunc apparuit habere, quæ vellet!
 Non hoc est esse beatum?
 O', & pauperem, & inuidendum!
 Iam hīc barbatus dicat ex Lyceo nonnemo,
 Lapis super lapidem.
 At solidē aliter ædificari non potest.
 Hoc proinde lapide super lapidem
 Christiana humilitate Virtus
 Structuræ suæ posuit in Ignatio fundamentum.
 Et hoc Senator demissō suspexit in hospite:
 Quando illum supra firmam sanè petram
 Tam benè fundatum, aspexit,
 Quem suas ut in ædes cum honore deduceret,
 Molaris instar lapidis
 Aegrè tandem mouere loco vix potuit.

IN S I G N E   X X X I :

INVITIS NAVTIS IN CYPRVM NAVIGAT, QVO[·]
DESTINARAT IGNATIVS.

Vt contraria ventorum flamina concertent in
flammam, quò minus in Cēlum euolet, illam
VIS NVLLA RETARDAT. Vt impia nau-
tarum consilia contra Ignatium niterentur, eius
tamen Sanctissimis aduersari votis minime
potuere.

EPI-

EPIGRAMMA XXXI.

IN IGNATIVM INVITIS NAVTIS NAVIGANTEM
IN CYPRVM .

In Cyprias Loyola ratem dum dirigit oras ,
 Et Cyprio interea deflagrat igne ratis ,
 Igne ignes casto impuros extinguere feruet ,
 Flammamque mari mergere naufragium :
 Proxima at impellens puppim in deserta , ferarum ,
 Aut famis hunc morsu perdere nauta parat .
 Ventorum aduersis afflatibus obstitit æther ,
 Quemque fugit portum nauita , nauis habet .
 Numinis implerat Loyolam spiritus : Una
 Plus multò hæc remis omnibus aura valet .

E L O G I V M   XXXI.

Inauspicatò soluis è portu nauis ,
 Quæ malè ominosam scelerum mercem vehis :
 Ut æquabile , tutumque sit pelagus ,
 Adhuc scopulis es iniquitatum intuta :
 Ut serenet Cælum ,
 Procellas adhuc scelerum nimbis cies .
 Quin tibi ne spes vlla salutis affulgeat ,
 Vna quā in Ignatio habes Cynosurā , & tabulā
                     Perdita funditus

Tuum

Tuum moliris perdere seruatorem.

Plenis nauigantia sinibus

Vnus in nautarum scelera reflabat Ignatius.

Remis omnibus connites ad brevia,

Longum nauigij malum

Vnus idem remora remorabatur Ignatius:

Sed ventum hunc secundò aduerstantem

Dum tota dirarum Æolia nauitæ exerantur;

Vim illam cum progressu remorantem

Vlterius progredi opitulando non ferunt;

Humanæ fidei desertores, & Dei,

Deserta ferarum in insula

Efferati deserere meditantur Ignatium;

Tam periculosè semper

Omnis impenditur cura furentibus:

Vt verò furorum maximus, scelus est,

Sic furentissimus hominum est scelestus:

Verùm perfidiam votorum impiam

Fides elusit, pietasque ventorum:

Nitentibus nequicquam in ventos nautis

Destinatò nauigauit Ignatius:

Et lætari poterat satis nauigio ad Cyprū appulso:

Sed plus satis doluit

Cypri fōrdibus è nauigio non expulsis:

IN.

IN S I G N E   X X X I I :

SACRA PALAESTINAE LOCA DVM LVSTRAT, INTER
CHRISTI CRVCIATVVM MONVMENTA DVLCISSI-
MO PIETATIS SENSV PERFVNDETVR.

Quæ saxosum amat solum oliua, INTER DV-
RA DVLCESCIT . Per acerba Chri-
sti cruciatuum monumenta prò quā.
tum in Palæstina liquidissimæ
voluptatis , ac dulcedinis
hausit Ignatius !

EPI-

95

EPIGRAMMA XXXII.

IN IGNATIVM CAELESTIBVS PERFVSVM DELI-
CIIS , DVM SACRA PALAESTINAE LOCA
PERLVSTRAT.

O'mibi amara nimis , nimium quoque dulcis Idume ,
Qu e tristi è Domini funere mella liquas .
Melli sed hzc mortem durabac in morte propinant ,
Inde fruens patior , & patiendo fruor .
Dulcedo fisi amara mihi , fit dulcis amaror ,
Et mihi amaror amans ut sit amarus amo .
Sed mibi am ira iubes , Iesu , hæc dulcescere : amoris ,
Pactus enim dulci est syncope amaror , amor .

ELOGIUM XXXII.

Nobilem quisquis artem
Exercendo discis amandi ,
Nisi tibi amara dulcescant ,
Mellitam amoris non expresseris conjecturam :
Cum patiendi pro Christo votum
Ignatio penitus abisset in pœnam ,
Præter votum pœna
Abiuit illi penitus in voluptatem :
Sacra inter Palæstinæ loca ,
Dum in libro vitæ mortis relegit characteres ,
Barbarisque typis , ex officinâ Plutonis ,
Humanissimam hominis Dei membranam
Litu-

Litus aspicit vndique deformatam,
     Ab illo didicit volumine
 Argumentum omne, & suadelam amoris esse
 Tām non molliter viuere, quām fortiter mori.
     Proinde, errata iam, Lector,
         Quæ terrarum in volumina
 Haec tenus irrepererunt, hic corrige.
     Index expurgatorius hic est.
 Diuinum in hunc Iesu librum intuitus
     Dedoceberis actutum benè,
     Quod diù humana legens, & sapiens,
 Docente Mundo malè didiceras:
     Frui scilicet, & pati,
         Antiquæ bibliothecæ,
 Hoc est, veteris hominis in codicibus,
     Legisti haec tenus semper antitheta;
 In noui hominis nomenclatore emendatissimo,
 Duo hæc ratione inuenies, & experiméto synoni.
     Noua lectio, sed probatissima: [ma.
 Plurimum nempe, vel patiendo fruitur,
     Qui plurimum patitur, sed amiando.
     Hanc porrò lectionem Ignatius.
         Quia tanti facit, intelligit,
         Quia intelligit, tanti facit:

IN S I G N E XXXII.

EX OLIVETO REVERTENS ACERBE A LOCI CVSTO.
DE ACCEPTVS, CHRISTVM DOMINVM SIBI PRAE-
EVNTEM VIDET IGNATIVS.

Iouis satellites , Medicea sidera , quæ prius late-
bant, optici beneficio tubi patuere VISA
PER ANGVSTVM. Ab Oliueti Custo-
de in angustias coniectus Ignatius ,
Christum sibi apparentem aspexit .

EPIGRAMMA XXXII.

IN IGNATIVM AB OLIVETI CVSTODE DVRITER AC-
CEPTVM, ET AB APPARENTE IESV SVAVITER
RECREATVM.

*Hic, ubi in astra redux vestigia fixit Iesus,
Fixerat Ignati lumina longus amor.
Longus, in obtutu nam quæ sit forma, quis ipse
Plantarum positus dum pia cura notat,
Cunctantem increpuit custos, traxitque : sed ipse
Non aliter tractum spectat ab axe Deum.
Iam ne oculis ultra Iesu, vestigia seruet:
Dum patitur, multò plus facit, illa premit.*

ELOGIVM XXXIII.

*Nimirum de Christi vindemia
Hæc tibi relictæ, Ignati, racematio est.
Palæstinæ vineam frustra non obis,
    Vetus licet illa sit,
    Adhuc tamen est ferax.
Cruciatum, & mortis,
Hoc est, vuæ sellis liberalis olim in Iesum,
    Non est auara nunc
    Labruscæ opprobriorum in Sōcium.
    Sed insitum oculare nunc vide:
Suo satori, ac domino vinea in amaritudinē versa,
Vinitori nunc famulo vertitur in dulcedinem:*

Quando syluestri de concumelia^z vite

Ex oculis apparentis Iesu

Prorumpentem Ignatius vidit

Botrum Cypri planè dulcissimum ,

Quid enim illo dulcius ,

Ex quo dumtaxat viso, tām liquido Cæli nectare,

Tantam Ignatius hausit animo voluptatem ?

Hoc porrò vino ebrius

An non abalienaretur à sensibus ?

Proinde dū in illū bacchanalia lymphatus exercet

Nec vultum vultuosum ,

Nec manus sensit Custodis immanes .

Quid verò tu , Ignati , explorator intrepide ,

De hac tellure sic perlustrata iam referes ?

Suos ne habitatores solum hoc deuorat ,

In quo nempe vorare tot impia

Ipsa compellitur pietas conuenarum ?

Sed abscissum ad diuini torrentem sanguinis

Dulcissimum voluptatis botrum ,

Tuæ indicem lustrationis , ac testem

In vecte Crucis exptome .

Per ipsa & acerba , & dura ;

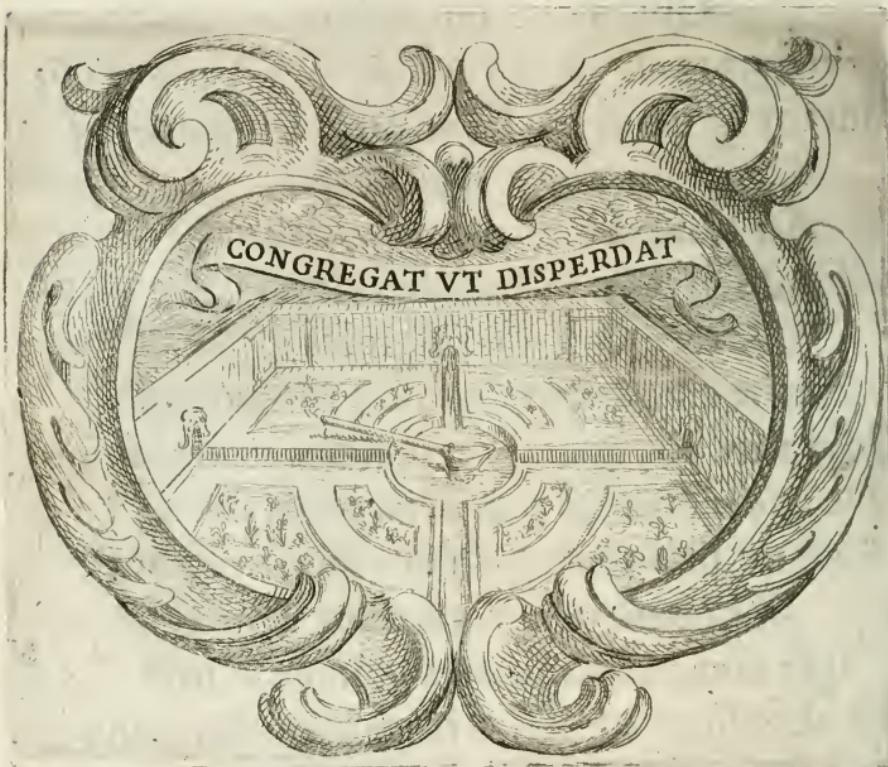
Propitiante Pietati Deo ,

Tellus omnis gigantū licet , & monstrorū parēs ,

Adhuc amanti fortiter lacte manat , & melle .

IN S I G N E XXXVI.

IN MAXIMO FERRARIAE TEMPLO EMENDICATAM
PECVNIA M IN PAUPERES DISTRIBVIT IGNAT.

Florum inter areolas medium in puteolum a-
quam Viridarius CONGREGAT , VT
DISPERDAT . Quam pauper ab alijs
corrogarat stipem , hanc in pau-
peres erogauit Ignatius .

EPI..

EPIGRAMMA XXXIV.

IN IGNATIVM EMENDICATAM PECVNIA M PAVPE-
RIBVS IN MAXIMO FERRARIAE TEMPLO
EROGANTE M.

*Exiguam, pauper quam corrogat, erogat idem
In populi turbas largus egentis, opem.*

*Hæret in obtutu Ferraria: scilicet unde
Arcta crumena est in paupere, larga manus?
Sunt hæc, sunt magnis digna hæc miracula Tempis,
Quæ Templum attonita maius in Vrbe videt.
Iam duras occlude fores opulentia: dextram,
Ad quam confugiat, pauper egentis habet.*

ELOGIVM XXXIV.

*Inepta oneri vera Christi paupertas est:
Quicquid supra modicum sit, ferre non potest.
De alieno Ignatius precario vicitans,
De suo alios precatur, ut viuant.
Vsque adeò, suo, & modico se se libens exonerat.
Quid? pauper ille satis est,
Qui relictis omnibus,
Ad suam tolerandam vitam rogat, ut corroget?
Quantò ille pauperior,
Qui corrogata omnia
Ad alienam alendam, rogat ut eroget?*

Corona circa Ignatiū fit auida simul , & frequēs:
 Quis , & hunc , & hos pauperes diceret ?
 Prodigium hoc tamen vidisti Ferraria ,
     Pauperem largientem .
 Iam verò quonam singulari se nomine
     Diuites vindicabunt à cæteris ,
 Si , quod hac tenus opum fuerat , opem ferre ,
 In sua sibi inopia commune fecit hoc pauper ?
 Sanctus proinde Ignatius audiuit ab omnibus :
     Vifus nimirum semper
     Plus dando , quām accipiendo lātari ,
 Ad Deū scilicet propiūs accedebat ab homine ,
     Cui beatius est dare , quām accipere .
 Quid ? pauperes mēdicare nō puduit à tā inope ?
     Sed in sanctitate tām diuite ,
 Nec censum deesse illi sensere , nec fundum ,
     Qui cum tot haberet in numerato virtutes ,
 Adhuc stabilia sua , quotquot habebat bona ,
     Mutabili nunquam vno fundabat in Deo .
 Audite iam , sed procul inuidiā , Cælū , & Cælites :
     In ista diuitum domo , largitatis in gloriam ,
 Munificum vobis , dignumque Cælo visum est
     Scripsisse pro foribus : Petite , & accipietis :
 Ab Ignatio paupere accipiunt , qui nec petunt .

IN S I G N E . X X X V .

PRO SPECVLATORE HISPANIS A STATIONIBVS HA-
BITVS, CORAM PRAEFECTO MILITVM, IGNOMINIAE
APPETENS, FATVI MORES IMITATVR IGNATIVS.

In certo actus impetu papyraceus tubus ignem
per obliqua circuferens, FVRIT QVIA FER-
VET. Spiritus seruore succensus, indignatus
sibi, quod imminens probrum meditatus esset
effugere, ad accipiendā contumeliam, amen-
tiam simulauit Ignatius.

EPIGRAMMA XXXV.

IN IGNATIVM IESV APPARENTIS ASPECTV DIGNA-
TVM, DVM A MILITVM CVSTODIIS INDIGNE,
VELVT AMENS ACCIPITVR.

*Hoc sapere, Ignati, est? fatuam simulare? sapisti,
Si probra, queis inhibas desipiendo, voras.
Non Cyclopæis magis incus duriter antris
Tunditur, ut fustes in tuaterga sonant.
Hinc aspernantem famæ te, & dura ferentem
Audijt, & vidi pronus ab axe Deus.
Et similem spectans similis spectatur, & ipse,
Ut tu te possis cernere, fit speculum.
Lixa time: Loyola subit speculator? in illum
Quid pecces, Iesus en speculator adest.*

ELOGIUM XXXV.

*Vt errabundi visus est habere vultum Ignatius,
Speciem stationi prætulit speculatoris.*

*Sed quicumque palans errat,
Illum aliena solum speculari non dixerim:
Illud affirmare certò non dubitem,
Aliena solum qui speculatur, errare.*

*Ignatius interim
In se dumtaxat assuetus inquirere
Tanquam explorator Præfecto militum*

A cu-

A custodia s̄stitutus agnoscendus .

Et Ignatio quidem tām sordidæ notæ ludibrium

Cum maius multò videretur ,

Quām quod totius vorare posset hiatu virtutis ,

Honestioribus verborum officijs

Contumeliam meditatus est primò redimere :

Brutam deinde meticulosi animi stoliditatem

In hac prudentiæ suæ humanitate redarguens ,

Vt melius saperet , simulauit insaniam .

Sed in seria scena virtutis ,

Amens in speciem verè vapulauit Ignatius .

Verbis nimirum acribus ,

Dum à Præfecto milites arguuntur , vt stolidi ,

Quippe qui stolidum

Seriò apud se veluti speculatorem arguerent ,

Suam verborum mulctam

Verberibus sanè multis

Cum fœnore locarunt Ignatio .

Bonus interea negotiator licra hæc suā

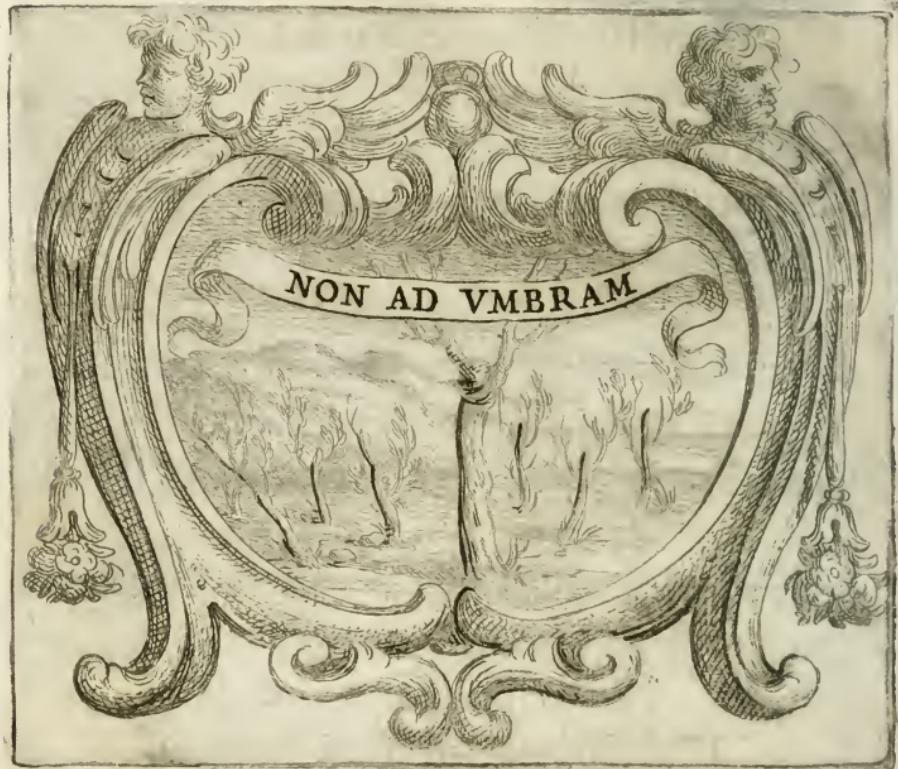
Trapezitæ Dei collocauit in mensa .

Et ille illicò spectans , ac spectatus admisit :

Non hoc est maturos protinus

Ex frenore fructus accipere ?

IN S I G N E XXXVI.
 ANNOS NATV S TRES , ET TRIGINTA , AD CERTIO-
 REM FRVCTVM SALVTIS ALIENAE PARANDVM,
 PVEROS INTER PRIMA GRAMMATICAЕ
 ELEMENTA DISCIT IGNATIVS .

Grandiori iam truncо ramusculum quicumque
 inserit , næ ille ad fructum inserit , NON AD
 VMBRAM . Puerilia Grammatices elemen-
 ta in virum iam adultus addiscens , vanas ne
 gloriolæ frondes , an solidum salutis alienæ
 fructum quærebat Ignatius ?

EPI-

EPIGRAMMA XXVI.

IN IGNATIVM TRICENARIO MAIOREM GRAMMA-
TICAM CVM PVERIS ADDISCENTEM.

*Disce, rudimenta Aufoniæ puerilia linguae
 Disce vir, Ignati, factus amore Puer.
 Hæc disce, & sapienter amans dabis Emmanuelem,
 Quando nobiscum tu dabis esse Deum.
 Omine quin huius Soboles tua nominis, olim
 Grammaticam tradet, tradet & ipsa Deum.
 Quid? latiam solùm tradet linguam Aluarus ? ut sic
 Cum Pueris Deus, hoc inseret Emmanuel.*

ELOGIUM XXXVI.

*Qui pueros inter ut paruulus efficitur,
 Regnum, opinor, Ignatius cælestè vult ingredi.
 Triginta natus annos,
 Litterarum Infans, discit balbutire grāmaticam.
 An librum vitæ cæteris euoluendum,
 Ritè ut ipse prius intelligat,
 Suam incipit euoluere vitam in libris?
 Periculose quippe docet, qui nō didicit ordinatè.
 Et cum longè aliæ viæ sint hominum, atq; Dei,
 Adhuc diuina, non nisi per humana,
 Fluxu nimirum solito illabuntur.*

Scien-

Scientiam , quam in homine Deo suspiciebat ,
     Confuetum habere suspectam ,
 Phariseum Mundum eruditurus Ignatius ,
     Litterario se ludo volens inclusit ,
     Ne vetus illa , & stolida admiratio ,
 Quomodo hic litteras scit , cum non didicerit ?
 Quemquam vel indocile faceret , vel incredulū .
     Consilium interea optimum
 Cum , & spes , & species interuerteret meliorum ,
     Ità se ludi magistro tradidit instituendum ,
 Ut cui iā Viro seria importunè vellent illudere ,
 Nisi satis penso faceret communi cum Pueris ,
 Cum Pueris vellet ferulam pati communem .
     Puerile in Ignatio quisquam hoc reputet ?
     Virum se verè tunc ille probauit ,
     Cum Vir ferulæ se subiecit , vt Puer .
     An verò ex quo tantum virtutis exibat ,
 Illū in animū elementa grāmaticæ nō intrarēt ?
     Atque hic postquam Ignatium non puduit
 Litterarū frustula sumere cōminuta cum Pueris ,
 Splendido postmodum , & adijciali conuiuio ,
     Ultrò illi Sapientia omnis
     Breui se tradidit deuorandam .

IN S I G N E XXXVII.

IMPORTVNAS ILLVSTRATIONES MALO A DAEMO-
NE IMMISSAS OBTRVDISIBI SENTIT, EASQVE
REPELLIT IGNATIVS.

atenti libro impositum accensa cum face can-
delabrum legenti NON EXPEDIT, DVM
IMPEDIT obregēdo. Et quæ animū auocarēt
à studijs, interiecta malo à Dæmonē impe-
dimenta, non collata à Deo munera, impor-
tunas repulit illustrationes Ignatius.

EPI:

EPIGRAMMA XXXVII.

IN IMPORTVNAS ILLVSTRATIONES MALO A DAE-
MONE INTER STYDIA OBTRVSAS IGNATIO .

Perdere coniuias satis Heliogabale non eſt ,
Ni ſpecie funus dona ferentis eat?
Floribus inclusus mucro eſt , feritasque timeri ,
Exitio ut perdat deteriore , negat .
Grammaticæ Vepres inter , Loyola , quis iſte
Flore voluptatum nimbus in ora pluit ?
Aspicis , et Stygium ſentis in flore Tyrannum ,
Hoc te , dum mulcet , perdere flore parat .
Aſtibus aggreditur ? desperat viribus : offert
Cur flores ? Vepres nam timet ille tuos .

ELOGIVM XXXVII.

Ità ne verò , fycophanta Tartaree ?
Quæſtionē de re grauissimā faſturus in nomine ,
Vna in voce , verboque verba dabis Ignatio ?
Amoris nomen nō viſ ab illo declinari per caſus ,
Sed per caſus omnes illū declinare viſ ad amore :
Dū amandi verbū neſciat coniugare per tēpora ,
Tempus omne nouerit amando conſumere .
Hoc eſt , vt Déum auferas , oſfers Deum :
An puerorum illico , captari dulcibus poſſe
Repueraſcentem exiſtimas ?

Tui

111

Tui proinde poculum amaroris , & odij ,
Mellita amoris in patera
Propinas vltro pincerna beneficus .

Grammatices elementa memorię dum mandat ;
Hoc est , addiscētis pueritiæ
Alimenta dum mandit ,
Cælestium interiectu cogitationum ,
Cibo nimirum , & sapientum , & grandium ,
Mirari cæpit Ignatius

Gratis se in Apolline conuiuari tam splendide
Sed cum diu studens nihil addisceret ,
Veri famem iejunij in mensa sensit umbratili .
Euanidis igitur solida ut succederent ,
Frugalibus splendida permittauit .

Grāmaticæ firmiūs hæsit , certius ut tene ret Deū .
Ità suavis amor sæpè decipere ,
Fortis decipi raro potest .

Ec quæsita lenocinatur plerumq; fraudi voluptas ,
Seruit securitati contempra .

Denique dulcia illa bilem Ignatio conciuere :
Sed eius vim totam in impostore effudit :
Dum , quidquid deceptus hauserat ,
Eiurando statim euomuit .

Disce Lector :

Altum ne sapiat , sapere qui vult tutò .

IN S I G N E XXXVIII.

OB RESTITVTAM VIRGINVM COENOBIO DISCI-
PLINAM VAPVLAT A PROCIS IGNATIVS.

Suam incus soliditatem auget validos à Fabris
ictus **FERENDO, NON FERIENDO.** Dū
vapulat Ignatius, non impotenter vlciscendo,
sed patiendo fortiter virtutem suam efficit
solidiorem.

EPI-

EPIGRAMMA XXXVIII.

IN IGNATIVM IMPVRROS AMATORES , A' QVIBVS
VAPVLAT , AD DEVVM EXEMPLQ PATIENTIAE
CONVERTENTEM .

Tecta labant , tecta unius , Loyla , pudoris

Prò quanto impellunt ariete mille proci !

Nunc suppone humeros , nunc obýce pectus , & una
Stet fulcro , & vallo te subeunte pudor .

Eccerunt moti dira cum grāndine fastos ,

Totaque in Ignati terga procella tu nat .

Tota tonat , tota in Loyla & detonat , inde

Fœda lues cecidit fracta , stetitque Pudor .

Amentum indomitus furor hic resipiscit amantum .

Fitque ita : sapè alios verbera nostra domant .

ELOGIUM XXXVIII.

Murum se sceleri , & arcem

Obijcere non debebat Ignatius ,

Nisi sceleratorum vellet verberibus arietari .

Vehementior nunquam , & ocior

Assurgat in arma Gradiuus ,

Quam Veneris suæ filio , vel strato in castris ,

Vel de castris fugato Cupidine .

Vim tamen hostilem , & verbera

Nulla sustinent mœnia erecta magis , & tuta ,

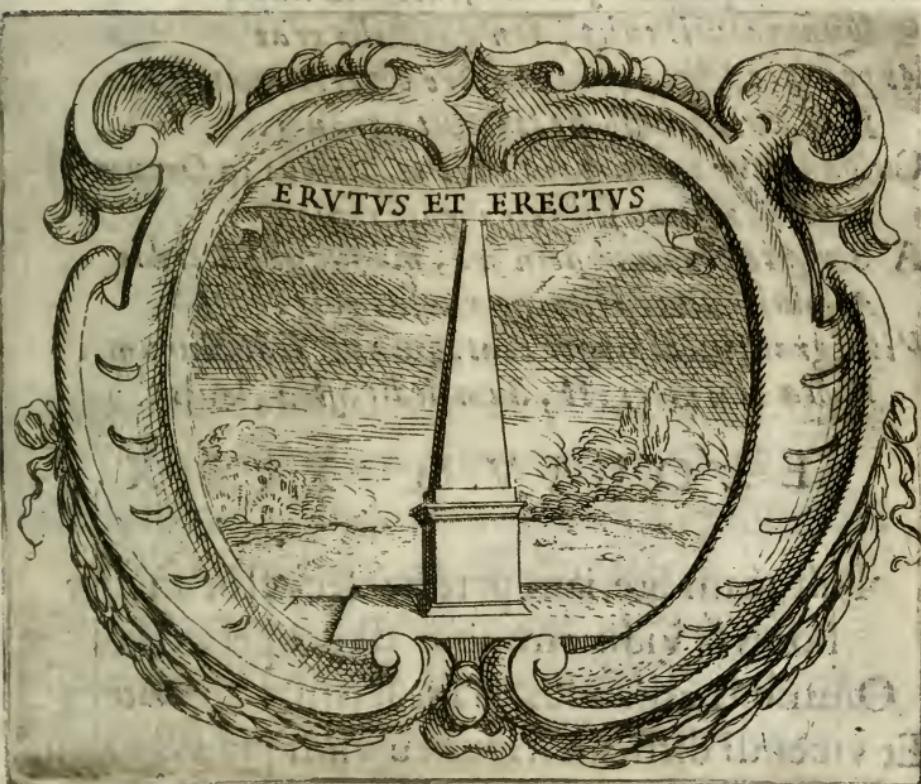
Quam quibus Patientia pro vallo est ,

Caritas pro structura .

Sacrae pudicitiae labante m̄ arcem ,
 Excepta verberum grandine
 Ignatius cadendo suffulsi :
 Tum hostiles amantium impetus
 Fractus ipse corpore domuit tolerando
 Atque ita deiectus , afflictusque solo
 Cælum integrat̄is vtraque parte
 Seruauit Virginibus , procis aperuit .
 Porro Medusæos qui angues
 In Gorgone gestabant sui liuoris , & odij ,
 Ut saxeæ duratum patientia viderunt Ignatium ,
 Iuuenes ipsi facti plānè sunt admirando lapides .
 Quid ? potuit tunc de lapidibus his
 Suscitare Deus Abrahæ filios ,
 Quando puriore amplexu Castitatis , & fœtu
 Amentes iuuenes eiuratis amoribus ,
 Cum Inferorum luctu
 Risus Cæli protulit Isaacos :
 Doluit hic , gemuitque lanista Tartareus .
 An fustuarium Lemurem inuidiâ liuidum
 Vapulans fecit Ignatius verberonem ?
 Et nunc neget aliquis virti esse fortis , pati :
 Sed , in alijs etiam affectuum potentissimum
 Profanum vincit amorem ?

IN S I G N E XXXIX

SUSPENDIOSVM HOMINEM TAMDIV' A' MORTE
REVOCAT , QVAMDIV' PER EXPIATA PECCATA
EIVS ANIMAM SALVTIS , VTI SPES EST , IN LOCO
CONSTITVAT.

Quem suā stancem in basi obeliscum aspicimus,
ex alta tellure ERVTVSET ERECTVS est. Ho-
minem Ignatius, qui in laqueum caput induerat,
mortis ē barathro eruit, vt illum æternam in sa-
ludem erigeret.

H 2 EPI.

EPICRITMA XXXIX.

IN SUSPENDIOSVM HOMINEM AB IGNATIO
A MORTVIS EXCITATVM.

*Indueris laqueum? sed ius sententia nuper
Quam ciuile tulit, non capitalis erat.
At pendere libet, quia pendere cogoris aurum,
Quo leuis amissi, sit tibi vita grauis.
Culpæ igitur tantum traheres te pondus in Orcum
Loyola ex Orco sed retrahente redis.
A Styge te reuocat: dein ore, manuque Sacerdos
Absoluit: liber crimine rursus obis.
Vita grauis tibi nuper erat, quia perdidit aurum:
Facta tibi mors est, dum dedit astra, leuis.*

ELOGIUM XXXIX

*Postquam lite iam perdita decoctor infelix
Bonis se vident omnibus de pauperatum,
Omnibus ditandus malis feltinat ad Ditem.
Et viuendi difficultatibus cū vndique vrgeretur,
Solutionem iuxta infelicem, & malam,
Laqueum excogitauit.
Argumenti vim male tentauit
Insolenti fallacia cauillator eludere:
Qui suam ne penderet in numerato pecuniam;
Pendendo, hominum se se deleuit ē numero:
Ita*

Ità ætelgravis alieno ; relevaturus sc se

Ipse se sustulit in suspendium.

Civilis damna sententia

Capitali luens sua sponte suppicio ,
Quo haberet in loco mentem ostendit ,

Cuius caput sententia perculit ,

Quæ petebat crumenam .

Hominem verò miseratus Ignatius ,

Quem magnis videbat supplicijs

Æterni fore carceris debitorem ,

Apud supremum Iudicem

Caritate locuples vadem obijt pro decoctore .

Nec sponsoris fidem fefellit Deus .

Salutis fœnori tamdiù homini vitæ dedit usurā ,

Quamdiù confessione lustrali ,

Et vitam à scelere expiatet , & mortem .

Mētis impos rationes suas quā malè subduxerat ,

Qui nil reliquum sibi fore cum cerneret ,

Suum inane desperatione tūm supplens ,

Apud Plutonem thesauro se malorū implisset ,

Nisi suspendiosi laqueum expedisset

Ignatianæ funiculus Caritatis .

IN S I G N E X L.

ARDENTISSIMIS IN PRECIBVS EXCLAMARE PAS-
SIM AVDITVR IGNATIVS : O' DOMINE SI TE
HOMINES NOSENT ,

Cordatus cicadulæ CANTVS AB ÆSTV Solis,
quo illi pectus incalescit. efficitur. Tām ex ani-
mo intimè inter preces exclamat Ignatius, quia
ab imis precordijs, ad Solis diuini radios totus,
dum orat, exæstuat .

EPI.

EPIGRAMMA XL:

IN IGNATIVM SVAS INTER PRECES EXCLAMANTEM, O' DOMINE SI TE HOMINES NOSSENT!

O' Domine, o si homines te noſſent! clarus, & ardens
 Loyola ardoris voce loquens, ait.
 Non aer, non ignis obest, non astra Tonantem
 Nosse, nec astrorum cerula Templa negant.
 Omnia translucent, transmittunt omnia, nostras
 Et luces ipsum Numen ad usque ferunt.
 Sed quam suppedit pedibus natura, profanis
 Nos terram curis in caput efferimus.
 Tellus nos supra, tellus stat opaca: quid ergo?
 Interiecta Deum noscere terra negat.

ELOGIUM XL.

Leue onus Sanctitatem esse quis neget,
 Quando & corpus in ecstasim a tellure suspensus,
 Ab ipsa leuitatem discens
 Centrum ponderis habet sursum?
 Humo Ignatius reliqua, toto corpore ferrur in Cæ.
 Et ne laborem existimes, modulatur. (lū:
 Quām porro suave iugum illud est,
 Quod ferri vel canendo potest?
 O' Domine, inquit, si te homines noſſent!
 Tum arbitratus ineffabile

Quid futurum esset inde , reticuit :
Immo & vultu , & toto corpore explicauit .

Ardens quippe , lucensque
Deum , qui ignis est , si noscent homines ,
Nec ardentem lucem , nec lucentem ardorem
Desuturum ijs fuisse Ignatius loquebatur :

Sed telluris frigidæ filij   (lucē:
Aduic tenebras magis homines amauere , quām
Qui enim Deum , quem non vident agnoscant ,
Si se ipsos , quos & tractant , ignorant ?

Rursum , vbi Deum
Tām dissito à terris Cælo eleuatum inueniant ,
Si præter se , aliud in tellure non quærunt ?
Quāquā in ipso dū & viuim⁹ & mouemur , & su-
Nō longè Deus est ab uno quoq; nostrum , (mus ,
Visque adeò nec benē nos quærimus ,
Qui nec Deum , qui intra nos est ,
Quærendo nouimus inuenire .

Quantus interim magnes est amor !
Suam vbi vim animo totam affricuit ,
Suum animus secum trahit & corpus.
Sursum cum animo corpus Ignatij fertur orādo ?
Non amat deorsum .

IN S I G N E X L I .

INFENSUS IGNATIO , QVO DIE ILLVM DIGNVM
 FLAMMIS APPELLAT, REPENTINO, QVOD SIBI AD-
 SVI DICTI FIDEM IMPRECATUS ERAT , CREMA
 TVR INCENDIO,

Nauim aspicis fatiscentem ad scopulum: in hunc
 illa cum impetu allidens VERBERE FRACTA
 SVO est. Suo se maledicto repentinum in ignem
 egit infensus Ignatio, qui solidam illius virtutem
 conuicio lingue tam improbo verberauit.

EPI-

EPIGRAMMA XLI.

IN HOMINEM IGNATIO INFENSVM REPENTINO
CREMATVM INCENDIO.

Hù tam feralis festos quis permeat ignes
Mulciber, ut Dominum flamma inopina cremet?
Improbus ille, Ignes si non Ignatius, inquit,
Promeruit, flamma vindice dispeream.
Sed nineis Loyola esset cum moribus, ignis
Quamquam erat Ignati in nomine, disperijt.
Heù miser, Ignati sic tandem in nomine lusus
Vita est sacrilegos seria flamma tuos.
Sit tibi Caucaseis nomen de rupibus algens,
Promeruisse ignem te tua dicta probant.

ELOGIVM XLI.

Cui de alijs iudicare sit facile,
Huic difficillimum sit æstiniare se ipsum.
Pronam scilicet in alios curiositatem
Nunquam ignorantia nostri supina non sequitur.
Cum infensus Ignatio
Tám illum perperam nosset,
Quàm nihil ipse se sciret,
Caput hoc, inquit, igni deuoueo,
Nisi ignis debetur Ignatio.
Sed houerat profectò illum
Intus, & in cute Vulcanus.

Victi-

Victimam proinde tam grata sibi, quam debita

Eadem, quae deuota est, die flamma repetit.

An in homine tam nulla virtute viuido,

Quam vitijs omnibus arescente,

Facilem inuenit ignis incendendo materiem?

Infelix! qui suppicio tam funesto, quam iusto,

Dum festos ignes alienum accendit in plausum,

Ignarus æquè, ac emeritus

Improuisum sibi rogum extruxit in funus.

Infelix iterum!

Qui & solatio caruit misero pereuntium,

Vt nec fatum potuerit imputare fortunæ,

Quando se dumtaxat Iudice,

Adhuc & carnifice cremabatur.

Clarissimum interim de Ignatio tulit & flama

Quæ dum conuiciantē impium [suffragium:

Damnat iuste, cum cremat,

Audientem pium cōsecrāt sancte, dum viadicat.

Time iam, scelus:

Vt alijs nonnunquam possis officere,

Nunquam ipsum te planè non conficis.

Secura virtus esto:

Tuta tibi profecto sunt omnia,

Quando nihil est sceleri non timendum.

IN S I G N E XLII.

A' QVO PECVNIA SPOLIATVS EVERAT, AEGRO-
TANTI IMPLORATVS AB EO ADEST, AC
MEDETVR IGNATIVS.

Inclusum cortici suo balsamum per eius incisu-
ram effundens salubris Arbor NVDATA ME-
DET VR. Quàm veram sanctimoniam bonus
Christi odor olet Ignatius, qui, à quo pecunia spo-
liatus fuerat, ad eum, ut ægrotantem curet,
imploratus approparet!

EPI

EPIGRAMMA XLII.

IN IGNATIVM INGRATO SODALI, A' QVO PECV-
NIA SPOLIATVS FVERAT, AEGROTANTI
MEDENTEM.

Passus ab ingrato furtum Loyola Sodali

Ferre ægrotanti prepes adurget opem.

Vnio sic fluidus, rosa sic consumpta medetur,

Vomere sic frugem scissa rependit humus.

Fur exposcit opem: spoliatus præstat: amorem

Demere nec tantum dempta crumena potest.

Magnus es, Ignati, præstas qui hac munera furi:

Maior es, à te quod fur tuus illi petit.

ELOGIVM XLII.

Opem fur ab Ignatio, quem spoliauit, efflagitat
Tacere ille de morbo, quo correptus est, potuit:

Quæ ægrotanti vel insaniam attulit,

Vel abstulit memoriam,

Febrim illam acutam esse quis nesciat?

An verò compos ille sit mentis,

Qui, quem furto inopem effecet,

Ab eo fur opem expostulet?

Sed raptori pecuniae quid famam ipse suffuror,

Dum ratiocinando sic perpetam

Benè factum ex merito non interpretor?

Furis animo furoris vim morbus eripuit:

Cum

Qui cū intellectu reddidit resipiscēti memoriā.

Proinde acutiore Caritatis febri

Dudum Ignatium exēstuarē cum meminit,
Illa, cum sapiente phrenesi, censuit ipse benē
Nullam constare iniuriarum posse memoriam.

Et Ignatius quidem

Cum peragrē à morbo adhuc haberet,
Ad ægrotatē, valida caritate, protect⁹ est peregrē.

Oppressus à furto misere,

Ad furis reeuandas miserias festinauit.

Visque adeò

Nec viaticum vñquam, nec vires desunt amanti.

Te verò, quando pro furto fecisti iam satis,

Tui fur, sceleris plena manu largus absoluo :

Nihil iam ultra restituere teneris Ignatio,

Qui eius virtutis opinione tām rara,

Plus illi multò, quām pecuniæ furari potueris,

Boni nominis elārgiris.

Quanta interim opulentia Caritatis illa est,

Quæ in suarum iactura rerum detrimēta nō sētit?

An verò detrimenta Caritas sentit Ignatij,

Qui raptâ sibi pecuniâ,

A' raptore rapi sinit & se se?

IN S I G N E X L I I I .

IVVENEM AMORE LVDI CAPTVM , AD LVDEN-
DVM AB EO INVITATVS, ET VICTOR AD MELIOREM
FRVGEM TRAHIT IGNATIVS.

Viridum illicio ducta , visco hæret auicula SV-
IS CAPTA DELICIIS.Iujuenem Ignatius trudi-
culis ludere cum voluptate consuetum , ignarus
ipse ludi vicit , illumque spiritualibus suis medi-
tationibus exercitum , à Mundi ludis meliorem
docuit referre victoriam .

EPI-

EPIGRAMMA XLIII.

IN IGNATIVM OCCASIONE LVDI SIBI AD EAM
DIEM IGNOTI NOBILEM IVYENEM, AD ME-
LIORA TRAHENTEM.

*Res est quandoque & ludus non ludicra: uostis
Seria vos etiam ludere, trudiculi.*

*Loyolam Iuuenis dum certat vinceye, sentit
Arte suos pelli dexteriore globos.*

*Sponsum ergo obsequium victori praestat; & omnis
Formandæ in vita seria ludus abit.*

*Inde voluptatum subiit fuga; laudis, honorum,
Mundi contemptus clarior inde fuit.*

*Et noua, Loyola, huic ludo est tua dextera? que scit
Totum Orbem globulis trudere, dextra noua est?*

ELOGIVM XLIII.

*Irifetitum aucupio vanitatis Iuuensem
Obsequio veritatis ut mancipet,
Seria meditans, aggreditur ludum Ignatius.*

*Et nouus ipse cum veterano concertans
Conditionem non veritus est deteriorem,*

Qui animo luderet meliori.

*Opum proinde pauper, cum quid spodeat de suo
Ipsum se opuletu virtute paciscitur. (nō habeat,
Tūc spōsione triuitua inter ludētē virūq; cōuenit,*

Vt victori victus octidui praestet obsequium

Et suo felix in fortunio

Callidus ille Ignatio cœlit ignaro victoriam.

Aut iusto trajectu

Ter medium per annulū prior direxit Ignatius,

Hoc tunc ipse agebat,

Vt qui longè aliò, quām quō debuerat,

Collineare aberrans institerat,

Illum recto postmodum vitæ ductu,

Spei bonæ aurea planè fronte

Æternitatis annulum intrare compelleret:

Aut suis erroribus Ignatio reliquit ille victoriam,

Suos inde maioris sanè momenti [res]

Apud victorē hūc deponere auficabatur erro-

Victum igitur, octduo spiritualibus exercitijs

Nobilem Ignatius Gallum instituit:

Et qui sub rerum vanitate, ac se se peribat,

Illum rerum omnium victorem fecit, & sui:

Nūm verò leue hoc fuit, aut tenue?

Sed soliditatem mundi homini primò condere,

Terrarum in Orbe ludenti

Ludus olim Deo fuit, atque deliciæ:

Homini deinde Mundi vanitatem eripere,

Terrarum in Orbe patienti

Auctori eidem sudore sletit, & sanguine.

IN S I G N E X L I V.

SVMMA HYEME GELIDO MERSVS IN STAGNO IVV
NEM AD IMPVROS AMORES PROPERANTEM AR
DENTISSIME' INCREPAT, ET A' MEDITATIS
ABSTERRET IGNATIVS.

Acce nsum inter nubila fulmen , contrarijs inter
se se pugnantibus, INTER FRIGIDA FERVET
Quid gelidum contulit Ignatio stagnum ? Illum
nempe, ad perditum insanis amoribus Iuuenem
absterendum, accendit in fulmen .

EPI-

EPIGRAMMA XLIV.

IN IGNATIVM GELIDO MERSVM IN STAGNO, EX
EOQVE IUVENEM AB IMPVRIS AMORIBVS
RETRAHENTEM.

Ardeat (Ignati nescis?) orator oparet,

Inflammare alios si velit eloquio.

Tutamen & Stagno gelidus glaciante péroras,

Teque illinc alios vrere posse putas.

At potes: infami Iuuenem quando igne salentem

Accendi casto protinus igne iubes.

Frigida sint igitur de stagno membra; loquentis

Cor flagrasse, Venus frigida facta probat.

Credo, recepturus totum sub corde calorem,

Extima debueras cingere membrorum gelu.

ELOGIVM XLI V.

Piscatorem hominum

Inficiare iam te, si potes, Ignati.

Qui nimirum aquas

Et noctu, & hyeme algentes ingressus,

Vel ipsis amoris perdit i hærentem in cassibus,

Iuuenem currere consuetum ad dulcia,

Adhuc tñorum capis illicio tormentorum.

Neque illum eripere tibi potuit

Insaniae suæ aut altum, aut imum:

Subiturus nempe & illuc in prœdam

Piscator simillimus pisci , mersaris .
Quid verò Iuueni immersisse te profuit ?

Emersit :

Quid illius ardorete sic alsisse ?
Refixit .

Stimulos , quibus ille fodiebatur , carnis

In duratæ clypeo patientiæ retudisti .

Auram illius animo iam pereundi vitalem
Media de glacie , de sinu mortis afflasti .

Tam cœcum

Nox potuit illuminare tam alta :

Tam perditum ,

Tam propè , Ignati , pereundo seruasti .

Et increpante te altius

Occupatis iam auribus non cerâ , sed tonitru ,

Suam vltra non audijt ille Syrenem .

Agite nunc , & Delphinum hunc melius ,

Ignatium nempe vos inter , astra , recipite .

Praui amoris , hoc est , sui crudelitate remigis

Ad cædem amens ille petebatur in iugulo :

Vt de suorum affectuum insania

Nouo dithyrambo caneret epinicum ,

Suo hunc penè dorso exceptum Ignatius

Gratum Deo munus seruauit Arionem .

IN-

IN S I G N E X L V:

ARTE, AC DEXTERITATE PER QVAM SVAVI MVL-
TOS AMORE VIRTVTIS, AC VITAE SEVERIORIS
OBLECTAT IGNATIVS.

Artificiose notarū nexu, cū modulamur duriūs,
PER DVRIORA DVLCIOR concentus effici-
tur. Sanctitatis harmoniam sic modulabatur I-
gnatius, vt in illa quæ aeciderent duriora, dulcif-
fima ijs, quos ipse instituebat, efficeret. Canendæ
porrò musicæ verba lemmatis aptabuntur.

EPIGRAMMA XLV.

IN IGNATIVM SVAVI DEXTERITATE AD VITAE SE-
VERIORIS AMPLEXVM ALIOS ALLICIENTEM.

*Humani, Circæa iubens medicam' na, vultus
Cedite, & in fœdas protinus ite feras.
Monstroſi, Loyola iubet, discedite mores :
Viuat & humanus, qui fera vixit, homo.
Ut iussere ambo, euenero: veneficus inde
Dicitus hic est, Circe cœū maga vera fuit.
Quis neget esse homines igitur portenta, ferasque,
Si Magus est, homines qui vetat esse feras?*

ELOGIUM XLV.

Suaue, Pietas, nomen, & blandum;
Rarò tamen à crudelitate non incipit:
Essē propterea pium in Deum, ac sœuū in se se;
Non res est diuersa, sed formula:
Neminem sanè Deo parentem inuenias,
Qui fortiter non imperet sibi;
Neminem imperantem sibi,
Qui duriter se se non domet.
Magnos nimirum itura virtus in hostes,
Ne à tergo sibi latronum relinquat insidias;
Suum incipit sœuire primùm in tergus.
Scabram verò suâ iam corruptelâ naturam
Ad

Ad integratatis lauorem
 Non nisi per ictus , & incisuras expolias :
 An prima semper incrementa
 Fiunt in virtute,demendo ?
 Demere verò sine vulnere quis nam possit ?
 Dulce tamen disce prodigium.
 Suā Pietas manu dum premit,
 Ex acerbitate ipsa pœnarum
 Dulcedo voluptatis exprimitur :
 Flagra licet in artus tonent,
 Sanguis è membris pluat ,
 Adhuc supra & tonitus , & procellas ,
 Olympo serenante animi,innube Cælū frōtis est.
 Dura iam , & aspera vltro sumite , & amare
 In amplexu virtutis ,
 Ignatio scilicet
 Commouente vos , & commutante , cardiaci .
 Cum pium nihil sit , & non calidum ,
 Quæ sine pietate sunt amara,dum frigent ,
 Amoris ad ignem calefacta dulcescunt.
 Aetium ut sit verbum , res est, amare,passiuæ;
 Agere nihil otiando se reputet,
 Quisquis,verè cum cœpit amare ,
 Non amat pati .

IN S I G N E X L V I :

SVIS E' PRIMIS SOCIIS ALIQVOT AD SE PETRI
FABRI OPERA TRAHIT IGNATIVS,

NON SINE FABRI SPIRITU vitra formantur
ad ignem . Ut instituti sui Socios , vasa
electionis Christo conficeret , suo
Igni spiritum , operamque Pe-
tri Fabri adiecit Ignatius.

EPI -

EPIGRAMMA XLVI.

IN PETRVM FABRVM PRIMVM IGNATII SOCIVM.

Nomen ab Igne Parens flagrando, & prima Parentis
Se Fabrum soboles ædificando probat.

Hinc structura suum fert à pietate calorem,
Fert & structuram de pietate calor.

Væ tibi perfidia: hic Faber hoc te destruit Igne:
Te bic Ignis Fabro hoc extruet, euge Fides.

Sed Faber aut condat, vel destruat Ignis; uterque
Pro Roma, & Cælo quid facit? ædificat.

ELOGIUM XLV I.

Nouæ domus, compaginandæ moli
An non calcem parati iam autumem,
Quando in Ignatium Petrus incidit,
Hoc est cecidit in Ignem Petra?

Et quidem viua,

Quæ scilicet diuino vitæ spiritu agebatur:

Et hoc vel glutino, vel cæmento
Strues Loyolæi ordinis primò coaluit:

Quin hoc vno in Primogenito

Magnum & opus Ignatius sortitus, & operam,

Vt, quod meditabatur, extrueret,
Petram simul inuenit, & Fabrum.

Hic

Hic porrò Petrus ille Faber est,
 De quo breue Ignatius cecinit,
 Sed grande præconium :
 Faber inquit , omnia ædificat , deſtruit nihil.
 Et rimatus altè Fundator prudens ,
 Quid Petrus in ſe potius haberet ,
 Quām Faber in ſuis ,
 Solidæ ut illum mentis agnouit ,
 Contempto natalium , quo carebat , ornatu ,
 Aptissimum ſuo censuit fundamento .
 Quamquam ornatuſ illi petræ non deecrat ,
 Quam omnium anaglypto virtutum
 Suo in primis cælo Cæritas figurauit .
 An verò opus erat in illa vulgare ,
 Circa quam magnorum ſanè Artificum ,
 Cum admiratione factus eſt cætus ,
 Quando ē primis etiam Socijs aliquor ,
 Petri huius Fabri operâ ad ſe traxit Ignatius ?
 Et primogenitus hæreditatē Patris vel viuetis a -
 Qui tā penitus eius in ſe virtutes expressit , (diuit ,
 Quām omnium , & proximus , & primus accepit .
 Lector : Gloriam Parens hic profundit in Filium ?
 Gloriam hic Filius refundit in Patrem .

IN S I G N E X L V I I .

DECEM PATRIBVS, QVORVM PRIMVS FUIT IGNATIUS, SOCIETAS IESV PRIMO COALESCIT.

In arithmeticā EX figurarū i , & o , CO-
NIVNCTIONE PERFECTIO numeri
coalescit. Primi Socij in tantum vir-
tutis perfectæ creuerunt , quia v-
nū in Societatis corpus coniun.
Etis animis coaluere .

EPI-

EPIGRAMMA. XLVII.

IN PRIMOS DECEM SOCIETATIS IESV PATRES.

*Nil recti toto Mundi stat in orbe, rotundo,
 Ni nota recta praedit, quid sit ab orbe? nihil.
 Nimirum toto quid sit, nisi crimen in orbe?
 Hoc et num infelix, hoc sit in orbe nihil.
 Hoc, mala dispungens Ignatius omnia, certus
 In bona virtutum vertere cuncta nihil,
 Consilij socios dum deligit, ante rotundum
 Rectam orbem adnumerans prænotat ipse notam.
 Dicere, hieroglyphico Soboles quo constet Iesu;
 Perfecto est numero condita? perficiet.*

ELOGIUM XLVII.

Elogiū Heroi maximū, quod breuissimū, Nomē:

Accipite sic vestrum

Primi Societatis Parentes elogium.

Laude tantum digna gessistis?

Nominabo vos igitur, & laudabo.

Franciscus Xauerius, miraculorum Parens,

Quantum Parentis miraculum fuit Ignatij!

Nomen Petrus Faber implevit,

Tām solidæ in se Petra virtutis,

Quām Faber in alijs ædificandis excellens.

Iacobum Lainium Sapientia clarauit, & Virtus:

Quos

Quot illum hinc Vrbes, quot Sacra Cōcilia demi-
 Quāti fecere Simonē Rodericiū Lusitanī! (rātūr !)
 Ex ipso nimirum , atque Xauerio
 Apud illos Apostoli nomē in Socios permanauit;
 Alphonsum Salmetonem
 Plus ne tot scripta ab ipso volumina,
 An magna pars Orbis
 Ipsius gestis inscripta deprædicant ?
 Claudij Iaij præconium esto Rex Ferdinandus ;
 Quem ille suspexit
 Sacras Insulas æquè promeritum, & recusantem;
 Quid Ioanni Codurio sit præclarus ,
 Quām quòd ipsius animam vix extincti
 Cælo receptam vidi Ignatius ?
 Paschasius Bròetus an supra hominem erat ,
 Qui ab Ignatio
 Angeli in Societate nomen accepit ?
 Nicolai denique Bobadillæ
 Strenuos pro re Christiana labores ,
 Lauretana Virgo suam morientis ad Ædem
 Extremâ pietatis in se laureâ coronauit :
 Primis hisce Societatis membris
 Caput fuit Ignatius .
 Quantis in membris , quantum caput !

INSIGNE XLVIII.

IGNATIVS CVM COLLECTIS SOCIS VOTO SE AD
PROCVRANDAM ANIMARVM SALVTEM
OBSTRINGIT.

Vstorium speculum radios Solis omnes vnum
in punctum COGIT VT CREMET. Ad
Orbem totum diuino spiritu incen-
dendum, ardentem in se, socijs.
que virtutem obstrictam
voto cœgit Ignatius .

EPIGRAMMA XLVII.

IN IGNATIVM VOTO SE CVM SOCIIS AD PROCV-
RANDAM ANIMARVM SALVTEM
OBSTRINGENTEM.

Non patera humanum circumulit atra crux,
Vt coniurantum fœdera potus alat.

Nec sibi iam Puero iuratum excindere Romam
Efraetæ Pœnus durior Alpe probat.

Pro Cælo Ignati iurat, coniurat in Orcum,
Non poto, effuso sanguine, lectæ cobors.

Alpe tua obdurescet nefas: patiere domantem:
Pœna tibi hic Ignis, hic tibi Pœnus erit.

ELOGIUM XLVIII.

Quantus adolescens is fuit,

Qui sua morte Manes placaturus immanes,
Tantum Romæ telluris hiatum

In illum ruens se se vñus impletuit!

Curtius hic est Romanus Eques,

Cuius nomen vorare tempora

Nec potuerunt, nec poterunt:

Quando in hac tanta voragine

Omnes illis cum gutture dentes elisit:

Sed immortales & famam, & gratias

Incolumis Roma suo debeat assertori.

Perenniores Ignatio Mundus debet.

Nun-

Nuncupato cum Socijs voto ,

Nisi alienam quærendo

Suam non vult Ignatius inuenire salutem.

An non hoc est in barathrum ire præcipitem?

In tam prisca , immanique scelerum voragine ,

Cum tam recens in Luthero , & altus

Ad Stygem usque pateret hiatus ,

Quantus laborum , malorumque gurges [dus!

Oppleio nunquam , aut fesso erat pectora deuorâ.

Et illum Ignatius , ac Socij deuorarunt .

Lustra Hæresum interim lustrantes , & Tartara

Quinā Leones & Cerberi tātos Hercules nō sese.

Cum elisis , quā rugitibus , quā latratibus , te?

Et spolijs detractis , & extractâ prœdâ ,

Securus ut in terris regnaret ,

Vero protulere scilicet pacem Ioui ?

In Ignatio rursum , & Socijs ,

Mutium , Romanamque pubem

Tartareus Poſfena

Coniuratos in ſe norit , & timeat :

Quid in illos poſſit ipſe , vel paret ,

Quibus , dum Mundum vindicent in ſalutem ,

Malorum vltimū , vtorum eſt primum mori?

Fortitudinē manu probauit Mutius patiēdo?

Et patiendo probarunt Iesu Socii , & agendo .

IN S I G N E X L I X.

IN PATRIAM VALETUDINIS CAUSA REVERTENS, MILITIAE PRIMVM, TUM CLERI OCCURSV IGNATIVS EXCIPITVR.

Languentes in nocte flores, auiculasque silentes,
Aurora cum primūm affulget VNA EXCITAT OMNES. Ignatij patria tantum virtutis
Solem oboriri sibi suo in alumnō cum vidi, in
plausum excita, lætabunda prodijt in occursum.

K

EPI-

EPIGRAMMA XLIX:

IN IGNATIVM MILITIAE, CLERIQUE OCCVRSV, DVM
IN PATRIAM REDIT, EXCEPTVM.

*Six sagum, Loyola, tigam sue aspicis, ordo
Quantus, io, patria, quantus ab Urbe venit!
Murorum cinctu haud capiuntur gaudia, plausus
Obuius inde tibi mœnibus egreditur.
Et tu, cum tua non caperet te Patria, magno
Maior Alaxandro manibus exieras.
Nunc patria à proprio incrementum sumpfit Alumno:
Scis quantum? quia se non capit, egreditur.*

ELOGIVM XLIX:

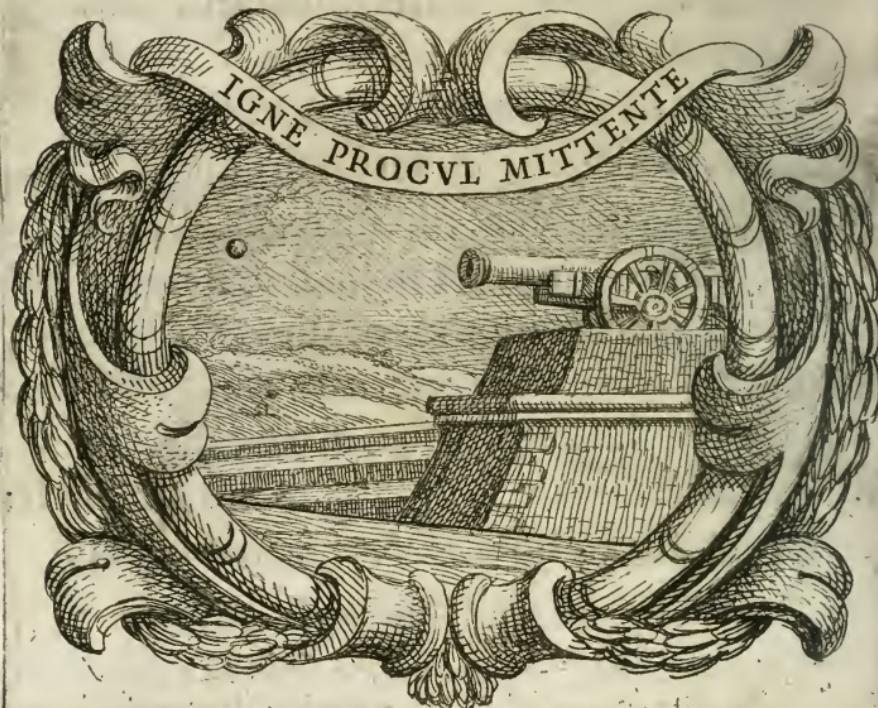
*Subsistete, Ignati, & caue:
Tua te Patria,
Vel victimam odorata, vel prædam,
Hinc Sacrorum Ministris,
Hinc tibi occurrit ordinibus armatorum.
An potius non te aræ,
Sed aram tibi admoturi Sacerdotes,
Castra tibi, non te Castris milites deuoturi,
Ideò te pro Numinе consecrandum putant,
Quia profana omnia vincere visus sis,
Cum vnum te tam sancte potueris expugnare?
Et calcata olim à te Patria*

Me.

Meritò nunc te suspicit,
 Quæ tuos se aspicit infra pedes.
 Quæ verò tanto subsilit motu,
 An non persuadet concepisse se spiritum?
 Et Ignatij certè spiritum,
     Qui ex humilitate
 Vel infra tellurem latere cum vellet,
     Alijs Virtus sic inclusa viam inculit,
 Quæ excelsa cum esset, in loco erat ibi non suo.
 Vno implendæ nunc hospite,
 Suis se domesticis domus omnes exauriunt,
 Augustæ virtutis viro locū omnē angustū ratiæ,
     Qui per casus omnes declinatis honoribus,
 Adhuc tamē cū rāto veniret nominis incremēto.
 Perge nunc, Ignati, & ægroto corpori
     Salubre quære Celum in Patria.
 Modicam à Cælo ut capias,
     Multam solo dabis natali salutem:
 Neque animos multo negotio præfens expurges,
     Quos absens
 Tam facile potueris commouere, vel famâ:

I N S I G N E L.

CONCIONANTIS IN CAMPO VOX IGNATII, A' CONFERTA PATRIAEE SVAE MVLITITVDINE AD TRECENTOS PASSVS AUDITVR.

Explosa murali è tormento glans cum vi festur ,
& impetu IGNE PROCVL MITTENTE .
Diuini Spiritus , quo flagrabat Ignatius ar.
dor , & vis , concionantis vocem tam
procul in aures audientium impel.
lebar :

IN-

EPIGRAMMA L.

IN IGNATIVM CONCIONANTEM IN CAMPO AD
CCC. PASSVS AVDITVM.

Vnde Periclae tonat ore , & fulgurat ? unde
 Fulminat hic , nouus hic Iuppiter eloquij ?
 Effusa ad passus audit conferta trecentos
 Turba , et ab orantis tam proculigne calet .
 Scilicet in sola non est facundia lingua ,
 Cuncta sed officium membra loquentis habent .
 Ille horrens oris paeor , pudor ille modestus ,
 Frons ea virtutis nobilis , eloquium esse
 Rhetorice hac vera est : vis cominus , eminus omnes
 Verba diserta crement ? audiat illa oculus .

ELOGIUM L.

Dei Verbo , gladio armatus ancipiti ,
 Certam pugnaturus in victoriam
 Patentem predit in campum Ignatius .
 Tanti auditorium populi no capiebat angustiae ,
 Verius Oratorem :
 Rursum , nec populum ,
 Qui magno Spiritu voce implendus orantis ,
 Maior ibi non potuisset capi ,
 Quo minor intrasset .
 Interim miraculo multitudini fuit ,

Vox ad trecentos passus audita :

Prodigium videri maius illi potuit ;

Quod vocem tunc videret potius , quam audiret;

Totus vox , totus Echo diuinæ vocis Ignatius,

Dei Verbum integrum in se certè reddebat ;

Qui plenis integritatis operibus ,
Gratiæ respondens , nihil mutilabat in se se :

An messem futuros

Suos Ignatius colonos eduxit in campum ?

Aspeithiæ certè solum , nunquam aliàs visum est

Adeò uber , & properum ,

Quam cum , iacto vix semine ,

Matura statim messe

Frugem plerique dedere centesimam .

Cuius planè bonus , & hæres frugi ,

Vnius vix horæ negotio , tam cultis noualibus

Suæ auxit Patriæ patrimonium .

Quæ , ne veluti mobilia usus atteteret ,

In Cælo , hoc est , æterno in fundo

Superum commissio fidei

Firmis ipse precibus stabiliuit in Domino.

In mores iturus alios , aliud in solum abiuerat :

An , mutatis alibi moribus ,

Reddit nunc , ut mutet & solum ?

IN S I G N E L I.

MALOS SPIRITVS OBSSESSIS A' CORPORIBVS SAEPE'
CRVCIS SIGNO , A' LAVRETANA PATRVM SOCIE-
TATIS DOMO, MISSA EPISTOLA FVGAT IGNATIVS.

Tristes , ac inauspicatas volucres , & animantes
noctu suo aut volatu, aut excursu Cælum, æ
terræ infestantes matutinus Sol AFFVL-
GET, ET FVGAT. Coram Ignatij Sole
infernæ noctis aues, mali spiritus co-
gebantur effugere .

EPIGRAMMA LI.

IN MALOS SPIRITVS AB IGNATIO FVGATOS.

*Siue characteres, signum seu grande salutis:
 Exprimit Ignatii plena Tonante manus,
 Stigmatica infernae fugiunt ergastula noctis,
 Et chartam, et dextram oculi flagratoris pauent.
 Dextra subhastauit, proscriptis epistola larvas.
 Hinc homines illae, binc deseruere domos.
 Loyola hanc unquam potuit simul esse, lemurque:
 Inde similitates ergo habuere simus.*

ELOGIVM LI.

*Visque adeò, cruciarie Dæmon,
 Tua Ignatius Crux est:
 Vides illum, & fugis.
 Stabulatus in hominibus
 Residem in ijs belluam calcitrosus agebas;
 Sed pati verbera ab Ignatij scipione consuetus;
 Eius nunc manu vel tātūm motā te commoues;
 Nimirum aérias Ignatius potestates,
 Expresso in aère Crucis signo,
 Atmis in ipsarum castra illatis aggreditur;
 Tum quæ obfessis in corporibus
 Solidæ suæ fecerant improbitati præsidia;*

Vir-

Virtute sua solidiore depulsas

Suum redire compulit ad inane : (mitur,
Vsque adeò nō vanū ab illo signū Crucis expri-
Qui suis in membris Crucē Chtisti circumfēct

Neque baculum rotans in spiritus

Aérem dumtaxat is verberat ,

Qui suum antea corpus

Redegit verberibus in seruitutem :

Iam & Lauretanum Societatis Collegium

Contubernio suo infestabant , & spectris .

Sed malus Erebi negotiator ,

Qui cum Ignatio ex asse decoxerat ,

Occupatis iniquè bonis

Cedere compulsus est illicò :

Cum datæ ad Socios epistolæ chyrographo ,

Nullâ factâ induciarum veniâ ,

Illum ex ædibus Ignatius iussit excedere ,

Ità qui ambusto verberoni ,

Et Crucis signo ardentia verbera ,

Ec Ignis nomine verberantē minabatur ardore ,

Parenti mortis perditissimo ,

Salutis , & vitæ Filius

Plurimam, cum scripsit Ignatius ,

Dicere illi , & dare potuit calamo calamitatē :

IN.

IN S I G N E L I I .

IGNATII VITA , QVAM , VT MINVS AVSTERAM SO-
LITARIUS CONTÈMNEBAT , AB APPARENTE ILLI
CHRISTO DOMINO , VT SALVTI PROXIMORVM
ACCOMMODA COMMENDATVR.

Vt facilius feriat, altiusque, perpolito artificis ma-
nu gladio DAT ACIEM LAEVOR. Ignatij vi-
ta, & si minus in fronte aspera, vt virtutem in a-
nimis proximorum infigat, sua ipsa lauitate al-
tius insinuando se penetrat.

EPI-

EPIGRAMMA LII.

IN IGNATH VITAM HOMINI SOLITARIO AB APPA-
RENTE ILLI CHRISTO DOMINO COMMENDATAM.

*Quod neque de Scythica pendentem rupe , sepultum
Nocte nec horrenda cernis hiantis humi ,
Loyolam spernis , nemorum vetus incola , Virtus
Iudice quo tantum quæ fera , vera quoque est.
Iudice sed Cælo errasti : Loyola sub illo ,*

Quem spernis , multum parcitur ore Deum .

*Quæ nota sit , quæris , Virtutis ? blanda , vel horrens ,
Non facit illa feras , sed facit illa Deos .*

ELOGIVM LII.

Virtutem ne credas ingenuam ,
Quæ extimo tantum dignosci possit ex habitu :
Quacumque illa gradiatur in veste ,
Cuius semel usum ceperit ,
Illi statim conferet honestatem :
Diuina res est , quam certè non capie ,
Qui nesciat omnia posse facere illam , & fieri .
Ut duris gaudere sit solita ,
Si qua tractare sit tanti ,
Ipsiū durantur in manu vel mollia :
Tunc se duriorem etiam probatura ,
Quando nec inter imbellia eneruatur .

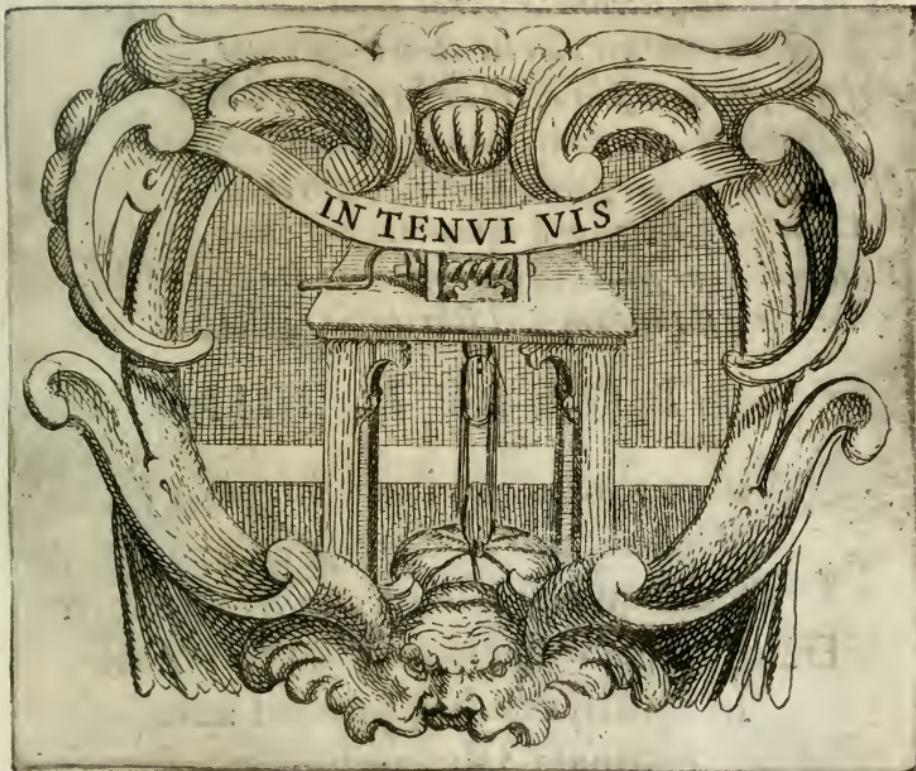
Bo-

Boni, certè Lycei Philosophus, sed angusti,
 Solitariam sectam in Eremo sectatus,
 Virtutem, cauernâ tantum, & asperis,
 Non Vibe, ac lenioribus definiebat.
 Minus proinde ut horrentem aspexit,
 Ut minus Sanctum despexit Ignatium:
 Ratusque pronam adeò in alios curam
 Incuriam sui esse supinam,
 Conscientiæ fortassis, virtutisque suæ periculo,
 Illum credidit malè sibi sufficere,
 Qui tantum de se alijs impertiret.
 Sed docente Deo tunc didicit,
 Spiritus quādoque fortes sic stare molli sub frōte,
 Ut mollis animus
 Duram non rarò cutem effœminat:
 Iā verò Puerō in senecta tot sæculorum Mundo,
 Sanare illum qui velit,
 Nisi dulcibus oblitum,
 Pharmacum medicus ne propinet.
 In nunc, & Ignatij vitam liuor improba;
 Sed Deus hanc probat.

IN SIGNE LIII.

SOCIUM MORTI PROXIMVM LABORANS IPSE
FEBRI SANAT AMPLEXV,

Tractorium organum pertenui funicu lo lapide
grandiorem attollit tanta: IN TENVI VIS est;
Ignatium imbecillem fecerat ægritudo: Ea ta-
men erat ipse virtute, ut grauissimo laboran-
tem morbo æger exerxit, & sanarit.

EPI.

EPIGRAMMA LIII.

IGNATIO P. RODERICVM MORTI PROXI.
MVM AMPLEXV SANANTI.

*Mortis in amplexum properat Rodericus, at illum
Loyola amplexu mortis ab ungue rapit.
Auferrī prædam sibi mors infreduit: ultra
Et puduit, prædam quod rapit inualidus.
Nempe laborabat febri Loyola, ruentis
Cum Socij tantum à morte recepit onus.
Rumpere iam Mors: quid contra te credis in illo
Debile, si tantum vel febris ipsa valet?*

ELOGIVM LIII.

*Vitæ fructu an vllus est melior?
Melior igitur nec arbor est vlla,
Quam quæ proferat fructum vitæ.
Dum morbus Socio maturat interitum,
In Ignatij brachijs præcoci fœtu
Festinata salus autumnat.
An quia Christi Crucem
Suo Ignatius in corpore dum circumfert,
Mortem vt arceat,
Hoc habet in Paradiso gratiæ lignum vitæ?
Et hoc virutis est contagium, sed salubre;
Per inualidum febri corpus*

Atta-

Attactu suo affricare ægrotanti salutem .

Tangi non potest Ignatius , quin ab illo virtus .

Tanta Deum cum fide tetigit , (exeat)

In quem tanta cum virtute Deus intrauit .

Nemo dat , quod non habet , sit Naturæ .

Totus Ignatius Gratiæ est ,

Qui & hoc dare potest alteri , quod non habet .

Febru Nempe laborans

Socium sanat proximè moriturum .

Sed , monenter audio Pharisæum ,

Medice cura te ipsum :

Quæcum indiget , à se non incipit ,

Perfecta non est , quia non est Caritas ordinata .

Apage : statura pusillus es , Pharisæe ;

Qui Caritatis non vides ordinem altiorema .

Dum se totum alteri prodigit in salutem ,

Ne querat , quæ sua sunt ,

Ita Deus ordinavit in Ignatio Caritatem .

Qui Parens cum sit , Tumigilis

Relatiuum se factum ut vidit ,

Suum esse totum pertinere putat in alios .

Quantum hic ignis valuit Caritatis ! M V .

Sensus in Socio iam sepultos ,

Vt sentirent vitam ,

A' veterno mortis excussit .

IN S I G N E L I V.

BAIVLANS CRUCEM IESVS IGNATIO APPARET,
EIQUE ROMAE SE FORE PROPITIVM POLLICETVR.

Vestigium Templi aspicis Crucis formà descri-
ptū: Crux illa Diuos inter in Cælo receptis, hic a-
pud nos in terris FASTIGIA SIGNAT HONO-
RVM. Neq; aliam, nisi Sæctitatis, & gloriæ aream
Ignatio Iesu s; oblata dscriptis in Cruce, quam
baiulans, illis e Romæ dixit fore propitium:

EPI-

EPIGRAMMA LIV.

IN APPARENTEM IGNATIO IESVM, EI QVE SE BA-
IVLATA CRUCE ROMAE PROPITIVM FORE
PROMITTENTEM .

Nempe solacismum Patris Sapientiae gestu ,
Cui non concordant edita verba , facit ?
Mollia si sunt verba , Crucem cur gestat Iesus ?
Durus non gestus mollia verba decet .
Cæli an Grammatices non antiquanda figura
Crux est , qua Numen , quos amat , alloquitur ?
Gratia enim Cæli quæ nam est , & Numinis ? Una haec ?
Omnia pro Cælo , et Numinе posse pati .
Ergo solacismus gestus non vocibus aptus
Esto : solacismo hoc candida lingua Dei est .

ELOGIUM LIV.

Vaticinari de te libet , Ignati :

Crucem quæris :

Nec me fallunt diuinantem auguria .

Apparens tibi Iesus ,

Quæ tua sint vota , palam facit :

Crucem humeris gestat ,

Et Romæ tibi fore se propitium pollicetur .

Tāto iā fretæ suffragio , an nō securæ spes abiant ?

Te nimirum vt efferat ,

Tibi suum gestat Iesus in humeris Principatuni .

Porrò , quo Deus tuam habet in loco virtutem ,
Qui vel inter beneficia tibi Crucem adnumerat?

An verò diuinæ litteraturæ
Abecedarius adhuc Ignatius est ,
Qui , dimidium vt facti habeat ,
Benè profectò iam incipit ,
Quando bono discendi ordine ,
Non sine præposita Cruce
A simul indigitat , & Ω ?

Immò mētis ille potius est magnæ Philosophus ,
Qui ex profundiore Cæli doctrina
Difficilia captu

Effata hæc sibi propugnanda assumit , & probat
Diuina non est Virtus , quæ non est fortis .

Virtutem Tolerantia fortem facit .

Denique propitiantis Dei tantum omen
Ruinoso Ignatius capit in Templo :

Metuere de illius perennitate iam posset ,
Nisi fundaretur in Cruce .

Ità quicquid , vt recreet , molle Iesu fluxit ex ore ,
Hoc , vt perennet , Iesu duratur in humeris .

Gregales in Vrbem milites
Admittat semita venientes angustior :
Ignatius regiâ in Capitolii viâ Crucis inuehitur ,
Triumphabit: IN-

IN S I G N E L V.

IGNATIVS SE SE CVM SOCIIS SVMMO PONTIFICI AD
OMNE RELIGIONIS VOVET OBSEQUIVM:

Nuda in tabula, parataq; picturæ, QVÆ FOR.
MA PLACEBIT, hanc poterit ex libito Pi-
ctor exprimere. Vr in obsequium Religionis,
& Fidei se se Ignatius, Socijque deuoueant, Pon-
tifici summo animis in omnia paratis, ala-
cribusque se sistunt,

EPIGRAMMA LV.

IN IGNATIVM , ET SOCIOS SVMMO PONTIFICI
SE SE IN OMNE RELIGIONIS OBSEQIVM
DEVOVENTES .

*Mitte ; Meduseos vis demet at Haresis angues ?
Vis proturbet humi fana profana Iouis ?
Perfidia que gelu , et scelerum procul exulet astus &
Floreat hinc Pietas ? plen sit inde Fides ?
Loyolam , ei sobolem Loyole , Maxime Mundi ,
Quae potiora iubes , in loca mitte Parens .
Tunc te aliquis regnare neget pro Numinе : per quam
Cuncta potes , soboles te probat ista Deum .*

ELOGIVM LV.

*Inficiare si potes prodigium ,
Materiem inueniri facilem , & cælestem .
Ignatij soboles imbuta Deo tam altè ,
Vt à Caritate Christi
Illam separare quisquam haud possit ,
An non formam habet in se se cælestem ?
Et adhuc facilis est ,
Quando Molitoris summi Vicario
Materiam offert se se paratam ad omnia .
Iam Cœlum Philosopho ideo sit incorruptum ,
Quia cum optimam habeat ,
Formam in se aliam nec appetit , nec admittit ,*

De Celo enim intra Physicam;

De Ignatij sobole disputandum est altius.

Supra naturam Virtus est.

At nihil appetens , apta omnibus inuenitur .

Visque adeo hac omnium vacuitate votorum

Suam approbavit Pontifici capacitatem .

Minimā iam, Ignati, tuā hanc Sodalitatē appellat :

Granum hęc est minimum , sed sinapis :

Cuius in ramis verè Cæli volucres habitabunt ,

Quando ipsius inhabitaturi ramos ,

Ex terrenis cælestia sapientes ,

Homines mutabuntur in volucres :

Quam porro futurū acre sit granū hoc minimū ,

Ostenderat profecto non semel

Aduersis ictibus contrita Societas :

Lacrymas laceſſentibus , sed salutares elicet ,

Vt , & qui frigidæ iam caritatis in hyeme

Scelerata grauiora deuorant , conterantur .

Denique Ignatij , Sociorumque vota

Romanus Pontifex , vt impleret ,

Iis pro Cælo , & Roma

Omnia & agere dedit , & pati :

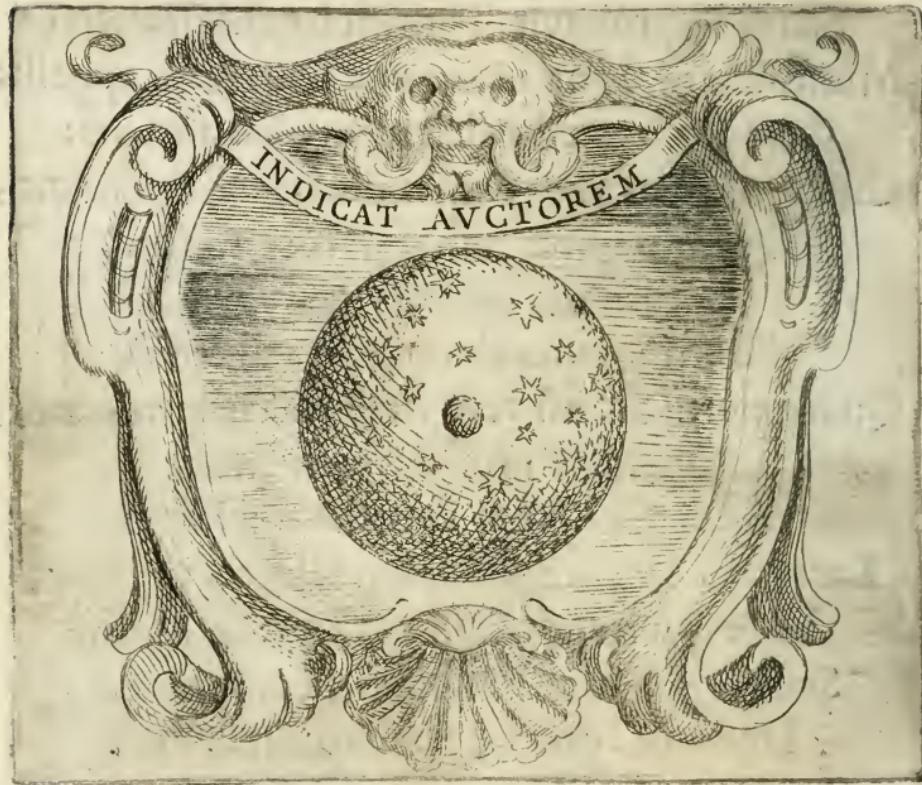
Dixisse ex his alterum erat satis :

Pro Deo enim nemo agit , qui non patiatur ,

Nemo patitur , qui non agat .

IN SIGN E LVII

PAVLVS TERTIVS LECTO SOCIETATIS INSTITV-
TO, DICITVS, INQVIT, DEI EST HIC.

Miram hanc mundi molem intuere : an non
structurâ suâ INDICAT AVCTOREM? Di-
gito Dei scriptas esse Societatis Constitu-
tiones , postquam eas legit , Paulus Tertius vi-
carius Diuinitatis oraculo affirmauit .

EPI-

EPIGRAMMA LVI.

PAVLO TERTIO , LECTO SOCIETATIS INSTITVTO,
DICENTI , DIGITVS DEI EST HIC .

*Legit ut Ignatius leges Farnesius Orbis
Paulus Romula summus in Urbe Parens ,
Hic , ait ille , Dei est digitus : scripsisse Tonantem
Forma characterum Numine plena docet .
Spiritus hanc unus membranam permeat : unus ,
Qui haec scripsit digitus , Spiritus ergo Dei est .
Quid ? nihil hic est Ignati ? sed ab æthere leges
Dicebat Deus , hic amanuensis erat .*

ELOGIVM LVI.

A secretis nempe cum Deo Paule , communicas ,
Qui seribentis Dei notas intelligis tam furtivas :
Immò tam claras ; sed conscientia diuinorum :
Libellum legis legum Ignatij ,
Et , Digitus , inquis , Dei est hic :
Surdus iam porrigit aures Mundus :
Digitum hunc Dei , ut bene possit audire ,
In aures ubi non detrectet immitti .
An vero Cæli voluminibus
Similem , Paule codicem cum videres ,
Illi artificem
Non nisi Deum credere potuisti ?

Et verò Poëma Dei Cælum est,
 Voce tām intenta, vt Dei gloriā semper enarret,
     Eloquutione tām ornata,
     Vt totum sit sideribus figuratum.
 Scriptorem nempe tantum, atque tām clarūm,
     Nec papyrus angustior,
     Nec nota decebat obscurior.
 Quid? negabit aliquis similem hūc Cælo librū?
     Sed qui Ignatios, qui Xauerios,
     Qui tot formabit Heroas,
 An non micaturas perpetuò stellas dabit?
     Quid si & Cælo liber hic præstat,
     Quia præstat Cælum?
 Iam verò ex apparentibus notarum sensis
     Arcanus, Paule, digitus tibi patet Dei.
     Patentibus olim digitis,
 Regem impium notarum sensa latebant.
     Et inuentus ille minus habens
     Regnum protinus amisit, & vitam.
     Cum te in confirmata Societate Iesu
     Plus satis habentem Deus inuenerit,
         An non cum vita tibi
         Regnum ille firmarit in Cælo?

IN S I G N E L V I I .

S. FRANCISCVM XAVERIVM IN INDIAS AB VRBE
MITTIT IGNATIUS.

Festis ignibus **VNVS NON SVFFICIT** orbis
quando geminus ita globus aptatur, ut postquam
alter cõflagrauerit, papyraceus tubus ferreo filo
ad alterum incendendum excurrat. Nostrum hunc
Solis Occidentis Orbem non satis Ignatio fuit incen-
dere: Ad Solis Orientis orbem alterum inflammandum
misit Ignatius ab Urbe Xauerium.

EPIGRAMMA XXXII.

IGNATIO S. FRANCISCVM XAVERIVM IN INDIAS AB
VRBE MITTENTI.

*Prodige, Xauerium, Ignati, dum mittis ad Indos,
Quæ nullo redimas tempore, damna subis.
India sed census fiet Romæ: ipse cadentem
Sol oriens Solem cernens ante cadet.
Qui sua dilapidat patrimonia prodigus, æui
Dura laborantis tempora dueat inops.
Tu dans Xauerium, te, Romam, et sidera ditas:
Fecisti, Ignati prodige, prodigium.*

ELOGIUM XXXII.

*Vt longissima, Xaueri, nauigatio tua sit,
Adhuc tamen non sufficiunt tantæ siti tot maria.
Ærumnarum Oceanum propinante Deo,
Quanto vltra sitires ardore,
Plura, Domine, plura ingeminans, approbasti,
Æthiopem atrum æquè, grauemque
Visus tibi es baiulare per somnium:
Tâm candida mente inuigilas Deo vel dormiēs:
Tâm vera tibi dormiēti Deus immittit & sōnia:
Perge iam, & veterum in oras fabularum
Nouam institor mercem importa prodigia.
Illud interim miraculorum primum esto,
Quæ*

Quæ videri possit fabularum esse nouissima :

Rei dumtaxat alienæ causâ ,

Potuisse tantum ab homine nauigari ?

Tum, vt ostentum ostento rependere int ,

Quando , ad exhumandum apud Indos aurum ,

Viuus infra tumulos

Xauerius non descendit in Tattara ,

Xauerio tumuli excitata ab Inferis

Victura rursum reddidere cadauera :

Quid? alterum altero maius

Non putauere Indi prodigium ,

Hominem scilicet tāni peregrinum aspicere ,

Et viuis autum, animam alteram nō rapientem ,

Et mortuis cū aura, vitam alteram restitucentem :

Iam verò tām multis à te in Cælum inuectis ,

An non Hercules, Xaueri, es ,

Quem Leonis Inferni spolium tantum insignit ?

At suis subeuntē laboribus

Eoi te Celi columen diuinus Atlas agnoscit .

Denique Mundum alterum implente Ignatio ,

Necesse fuit in alterum mitti Xaueritum .

Visque adeò , Parum est Regnum ,

Nec Mundus hos capit duos :

IN SIGN E LVIII.

SOCIETATIS IESV PRAEPOSITVS GENERALIS
ELIGITVR.

In stillatoriæ machinæ fornacula medius ignis inclusus dispositis circum vitris SATIS OMNIBVS VNVS est. Ut distillatis sudoribus ipsi se in salutem eliquent proximorum, ab uno Ignatij igne, quem supremo Magistratui admotum sibi medium statuere, Socij omnes calorē accipiunt.

EPI-

EPIGRAMMA LVIII:

IGNATIO SVMMVM MAGISTRATVM GENERALIS
PRAEPOSITI DETRECTANTI.

Es, Loyola, Parens; parens temen esse laboras:
Vis longum ut sit onus, vis breuis ut sit honos?
Nempe alijs, inquit, praeam? vitaque prioris
Deicis ad claudum lumina prona pedem.
Sed caput haud reputas quanto dein robore Virtus,
Imbuit, hinc te alijs posse praire negas.
Claudus es exemplo tamen, imperioque præibis:
Hæc capite, Ignati, fit via, non pedibus.

ELOGIVM LVIII.

Maximum Virtuti sapere est, se nescire
Mereri proinde ita sciat ingentia,
Ut vel minima mereri se neiciat. (meretur,
Nemo certe formam honoris pulcherrimam tam
Quam qui materia eius maximè cum sit capax,
Adhuc tamen illius possit esse non appetens.
In supremo Societatis Magistratu dicendo
Cum omnes vni suffragentur Ignatio,
Vnus omnibus Ignatius refragatur.
Et Crucem ille quidem,
Sed non in capitis gestare ambit ornatu,
Humeros illi fortis patientiam consecravit.

Fun-

Fundatorem Ordinis cum se sciret ,
In simum sibi , hoc est fundamenti locū optauit :

Sed , qui se ipsum reprobaret lapis ,
Hic ab ædificantibus in caput anguli factus est .

Et adhuc suffragijs victus , & argumentis ,
Cum causâ extimo caderet Sociorum in foro ,

In intimo animi tribunali

Spiritalem Ignatius appellauit ad Patrem :
Qui ne sibi & ipse tantum honoris imponeret ,

Pristinæ vitæ suas apud illum fordes

Generali rursum exhomologesi depositit .

Usque adeò quæ diuina sunt intelligens ,
Christianæ Humilitas , quæ sunt humana , nō per-

Dum tanto Magistratui [cipit .

Suas Ignatius fordes reputat indecoras ,

Tanto illas cum sensu expians ,

Non aduertit facere se sibi decorem ex fordinibus .

Denique utroque victus in foro ,

Cum quo ulterius prouocaret , haud esset ,

Paruit , ut imperaret .

Quam iuste sunt hec in Ignatium lata suffragia :

Debuisse cogi , probat eligi debuisse .

IN S I G N E LIX:

RELIGIOSAE VITÆ VOTIS ROMÆ IN D. PAVLI
TEMPLO SE SE CVM SOCIIS DEVINCIT IGNATIUS,

Ne inanes in frondes liberius arbor diffusa luxu-
riet , ligneis retinetur circulis , ijsque sit VIN-
CTA FOECUNDIOR. Hoc Religiosæ vitæ vo-
ta Ignatio , Socijsque præstitere ; Ijs deuincti
cumulatiorem bonorum fructum operum pro-
tulere :

EPI-

EPIGRAMMA LIX.

IN IGNATIVM RELIGIOSAE VITAE VOTIS IN D.PAV-
LI TEMPLO SE SE CVM SOCIIS DEVINCIENTEM.

*Disperges cum Sole manus, Loyola, retentas
 Cur in vincula volens induis ergo manus?
 Carceris impatiens Amor est, neque longius usquam,
 Si quo ducit amor tramite, fallit iter.
 At tibi Pauperies tamen, Integritasque vouchetur,
 Acceptaque gradi lege iubentis amas.
 Tum magis a vinculis raperis pede præpete: fræna
 Hæc in virtutis tramite calcare habent.*

ELOGIUM LIX,

*Vasa Caritatis: & Sanctimoniae tam electa
 Quo melius auspice, quam electionis Vase,
 Diui Pauli consecrarentur in Templo?*

*In Euangeliū pacis
 Præparatos pedes ut habeant,
 Vincula sibi vitæ Religiosæ votis innectunt.
 An quia in via virtutis, & Dei
 Magnum iter, & pto perum,
 Non gradiendo ubique,
 Sed nusquam aberrando conficitur?
 Porro ne quis male gradiatur, aut deuiet,
 Primæ votorum pedicis habenda sunt grates:
 Qui*

Qui suæ affixos Parenti terræ filios ,
Terrenorum mole graues affectuum

Meliorem ad Patrem ,

Ad Deum homines meditarentur attollere ;
Gnari triplicem difficile rumpi funiculum ,

Illum sibi voto triplici compararunt .

Iam verò ut tergeminus in nos hostis

Armatus pugnet , & fortis ,

Nusquā illi irrita sine vulnere iacula magis vo-

Quām vbi diriguntur in nudos : [lant,

Immò ne telo sit locus ,

Et Paupertas vestes , & Castitas corpus ,

Et Obedientia animum,dum vountur,eripiunt.

Tum verò , ut nusquam sit tutus ,

Triplacem hostē tergmina vbiq; Virtus inuadit.

Auidum Ditem Paupertas in Inferis ,

Sordidum Leuiathan Castitas in tellure ,

Tumidū Luciferū sternit Obediētia,vel in Cælo.

Sed vobis omen rursum , Patres , à Paulo .

Nomen Iesu corā Gentibus , Regibusque

Sine viatico non feretis .

Cum vobis , quanta pati oporteat , Deus ostéderit ,

Ibitis sanè annonæ tantæ securi ,

Cuius nimirum plena horrea inuenietis vbique.

IN S I G N E L X:

GENERALIS PRAEPOSITVS RENVNCIATVS AD
INFIMA STATIM DOMESTICI SERVITII MVNE.
RA SE SE DEMITTIT IGNATIVS.

Insignem in excelsitatem postquam lilium ex-
creuit, collo tum languido CELSVM RES-
PICIT IMA. Ad summum in Societate
Magistratum electus Ignatius, vtrò sc
domi ad ima deiecit officia.

EPI.

EPIGRAMMA LX.

IN IGNATIVM SVMMO IN MAGISTRATV AD INFIMA DOMESTICI SERVITII MVNERA SE DEMITTENTEM.

Iussa suprematum, Loyola, est tradere : sed tu

Iussa ministerij protinus imacapis :

Nempe, quia imperium tibi detrectare negatum est,

Pares vel minimo maximus ipse Parens .

Et lacero lances inter deiectus amictu ,

Tam vilitu te pendere lance potes .

Quid reputem iniustè facis hæc ; Loyola; sed inter

Iura humili Virtus, ius sapit ista suum .

ELOGIUM LX:

Præstare alijs , & sibi constare ,

Quam sit arduum , vel hinc disce ?

Cælū ipsum in summo naturâ positū, nō fortunā,

Adhuc tamen vertigine trepidando laborat .

Æternum sanè , ac euidens

Celsioribus aut documentum, aut conuicium,

Quo intelligent , hæc duo

Nisi cum insania coire non posse ,

Celsitudinem , & securitatem .

Nemo proinde attentiùs oculos demittat ad pe-

Quam , in alto qui graditur , sedes,

ibi magnū sēper heret errori, vel paruo periculū.

Humiles habeat oculos Fortunæ superbia,
Quā humilē efficere statim possit superbia ocu-
Fiducia nempe si qua esse potest excelsis, [lorū.

Illa vel sola esto, vel prima ,
Si,dum ab alijs efferuntur ,
Non ipsi se efferunt :

Hoc est omnem ad sublimia vim
Ambitiosi non faciunt , sed modesti patiuntur .
Ad Magistratū in Societate summū electus Ignatius

Puerorum in Templo Magister , (tius,
Minimorum minister domi ,

Fidei Christianæ illos elementa docebat ,
Sodalibus suis parare ab his alimenta discebat .

Et nitorem utrobique curans ,
Illic animorum, hic lancium ,

Quām dignus Iesu Sodalis in Templo visus est ,
Tām bonus Christi odor fragravit Ignatius in
An illū humana vñquā cęcitas inuenisset, (culina,

Quæ caput omnium

Omnium infra pedes quærere debuisset ?
Hic tamen quicunq; aspicit Ignatium, suspicit :
Visque adeò alios supra sursum virtus incedit ,
Cum graditur , vel deorsum .

INSIGNE LXI.

S. FRANCISCVS XAVERIVS FLEXIS GENIBVS AD
IGNATIVM SCRIBIT EX INDIA.

Oriēntem Solem ceterā dum moriuntur astrā ,
suo occasu INCLINATA COLVNT . Cum
sē Xauerius vel animo tātū Ignatio p̄f̄sentem
sisteret , ad illum scribens , tamquam homini ,
Parentique suo Sāctissimo reuerentiam flexis ge-
nibus exhibebat .

EPIGRAMMA LXI.

IN S. FRANCISCVM XAVERIVM FLEXIS GENIBVS
IGNATIO SCRIBENTEM EX INDIA.

*Quem tibi tot dirimunt terra, Loyola, tot undæ,
Te coram hæc sistit pagina Xauerium -
Scripta genu inflexo est: qualem tibi pagina, quantum
Inflexo hæc sistit poplite Xauerium!
Nosce characteres, te sic docuisse Magistrum
Scribere, plus docet hic, quam manus ipsa, poples.
Tantus, tam pronus? cuius sit epistola dextra?
Inflexo scripta est poplite? Xauerij est.*

ELOGIVM L X I.

In aras Diuorum, & titulos
Cæsarum inuade superbia, sed cum metu.
Quid? adorari simul, & timere non cœunt?
Si cultus ille esset,
Quem, aut adulatio præstat, aut metus?
Dominum licet populus presentem adoret,
Illum non raro libentiūs, quam illi litaret.
Ignatio certè negare quisquā apotheosim haud
Quem viuentem adhuc, [possit]
Xauerij sanctitas vel ex India consecravit:
Minor genibus Mundus est ante Xauerium:
Xauerius etiam non ante Ignatium,
Illi

Illi dum scribit , minor est genibus :

Quantus ille est , quo tantus est minor ?

Hic verò Xauerium ne magis mirer

Cælestis pondere sanctitatis libratum in ære ,

An Christianæ humilitatis hac ecclasi

Inclinatum in genua ?

Sed qui post tam alta prodigia

Tam demissus apparet ,

Post tam demissum

Altiora illius incipiunt apparere prodigia :

Visque adeò abundas , Xaueri , miraculis :

Cum ex ijs tam multa dispergas in Indos ,

Adhuc suppetūt , quæ mittere possis , & Romam .

Ignatij chyrographum

Sacra inter lypsana

Gestari à te suspensum in pectore ;

Te adoratum ab Indis flexo genu ad Ignatium

Quanto facis ista prodigio ! (scribere,

Et tibi tantum itinerum , & gestorum

Nihil tantæ potuit demissionis atterere ?

Quid ? hoc fuit in Ignatium Xauerij ;

Hoc in Xauerio miraculum fuit Ignatij.

INSIGNE LXII.

SACRAMENTORVM FREQUENTIA ROMAE AB IGNATIO RENOVATA FERVOREM PIETATIS INDVCIT.

Bacchi, Cererisque potus, & esca à brutis DISCREVERE FERIS HOMINES, qui cū feris anteā & gelidā potabant, & glandibus vescebantur. Diuinī frequentia epuli, quam Ignatius Romæ primūm inuexit, feruorem pietatis inducens, homines à brutis ferarum moribus vindicauit.

EPI:

EPIGRAMMA LXII.

IN SACRAMENTORVM FREVENTIAM ROMAE AB
IGNATIO RENOVATAM.

Sancta Ceres, diuina Ceres, atque ubere quamuis
Prompta manu, nunquam non pretiosa Ceres.
Annonam Loyola tuam si rursus in Orbem
Intulit, & larga dideris usque manu,
Non unquam tu viles eris, sed sparsa per omnes,
Conuiuis pretium tu pretiosa feres.
Languebat Pietas? nempe hoc penuria fecit:
Quid Cereris fecit copia? conualuit.

ELOGIUM LXII

Vitalem necesse est calorem minui,
Vbi vel nimia sit abstinentia cibi, vel horror?
Porro frugis diuinæ cibum
Non nisi Pietatis appetit calor;
Et hic rursum cibus
Non nisi calorem appetit Pietatis.
Ut tam inuenire non sit,
Qui hunc non sumat, & caleat,
Quam qui caleat, & hunc non sumat.
Veteris proinde malitiæ fermentum abijcere
Nemo facilius possit, & citius,
Quam qui frugi se dederit Eucharistie tam bone:
Ne-

Nemo etiam se certius approbet
 Dignum horreis Cæli frumentum ;
 Quam in quo probata satis
 Plena Deo inueniatur hæc Ceres .

Vt sibi constent , non impetrabunt homines ;
 Nisi vino hoc se inebrient virgines germinante.

Pocula Cæli omnia , vel nectaris ,
 Tamdiu erunt amara potantibus ,
 Quamdiu ab hoc vitis fructu verè dulcissimo
 Gustare non incipiunt , quam suavis est Dominus.

Porro ad hoc Ignatius iuge conuiuum
 Sodales acciuit

Pij feruoris inuitamento frequentes .

Inde expiatis animæ sordibus ,
 Cum à pastu homines pecudū brutarū horreret ,

Splendidè conuiuantibus
 Nitorem etiam adiecit in mensa .

Ab Ignatio enim nitere ornatiùs ,

Ornari nitidiùs & Templa cœperunt , & aræ.
 Hunc Iosephum , sit licet Phárao , Mundus colat :
 Voluntaria in fame populi perire ne pergerent ,

Vberis hic usum dedit annonæ .

IN S I G N E L X I I I .

LUTHERIANI RABVLAE DISSEMINATOS IN CON-
CIONIBVS ERRORES ROMAE DETEGITE OS QVE
REPELLIT IGNATIUS,

Edita de turri accensa fulgēns lucernā scopulos
in circumfuso mari prostantes DAT VITARE
DVM DAT VIDERE. Scopulosam Lutheriani
asseclat doctrinam dum Romę detexit Ignatius,
illam ut populus cuiusaret, effecit.

EPI.

EPIGRAMMA LXIII.

IN IGNATIVM LVTHERIANI CONCIONATORIS ER-
RORES DETEGENTEM, EAQUE PROPTER IN INVIA-
DIAM ADDVCTVM.

Dum Lutheriacus, dente infrendente, Quiritum
 Mordet in attonita Cerberus Vrbe Petrum.
 Approparet, monstri compescat ut ora trifaucis,
 Pro claua, Ignati spiritus, igne domans.
 Inde reluctantis, latebrasque, umbrasque tenentis
 Perfidia Romana perculit ora die.
 Inuidia hic contra Loyolam est orta: Tonantis
 Hunc prolem, hæc Iuno, hic Cerberus ergo probant.

ELOGIVM LXIII,

Gratis nunquam gratum se præstat scelus.
 Alienam in perniciem
 Sua fœnerat nocitura, cum placet.
 Præiuit nimia cum libertate licentia?
 Tyrannidem expecta cum seruitute pedissequā.
 Hæresim porrò nemo satis exhorrēat:
 Et auro, & dulci Babilonis hæc mulier
 Malis confusim artibus,
 Venenum impium propinat errorum.
 Et fraudibus illa suis
 Cum diem veritatis extinxerit,
 Tunc scelerum latrocinijs adoritur in nocte:
 Dum

Dum Romanus abest ab Urbe Pastor,
 E' Lutheri lustris in Christi ouile
 Romam lupus ingreditur.
 Et quidem Religiose vultu , habituque familiæ .
 In ouis pelle ingreditur lupus rapax .
 Tum sacris è suggestibus rabula
 Cum , quæ placerent auribus , loqueretur ,
 Sacerrimis suggestionibus
 Persuadere cæperat animis , quæ nocerent .
 Rumore interim ad se rei perlato ,
 Noluit excitare turbas Ignatius .
 Adit priuatim ingenuus sycophantam .
 Sed , alios dementare qui veller ,
 Saniora ad resipiscendum
 Noluit furens Ignatii audire consilia .
 Quin Instructori bono malorum struetor ;
 Flammam in Ignatium
 Communis exciuit inuidiæ . (ditur .
 At innoxium sēper ignē adamātina Virtus inge-
 Contra improbus ille scelere iam deprenso ,
 Ut publici fori se se flammis eriperet ,
 Aquilonaris plagæ redijt fugitiuus in glaciem .
 Quām interim nō mercenarius Petri Ignatius est .
 Cuius pro grege ponere sic animam est paratus .

IN S I G N E L X I V.

EX OBJECTIS FALSO' CRIMINIBVS, MIRABILI RATIO.
NE ROMAE IGNATII SANCTITAS APPARET.

Falsam rebus vel minimis magnitudinem microscopium dum affingit, illatum figuræ apparet ignorata VERITAS EX MENDACIO Confusa in Ignatium crima hoc illi profuere: cum de ijs iudicio quæritur, mirabili ratione vera Ignatij Sanctitas apparet.

EPI:

EPIGRAMMA LXIV.

IN IGNATIVM FALSORVM CRIMINVM ACCERSITVM, EX IISQUE RATIONE MIRABILI ABSOLVTVM.

*En cui tām crebrō squallens in carcere pēdor
Perfidia infecit facta luentē genas .*

*Haud vnum impostor fidei Minoz, nec una
Ignemque, & meritam fugit in Vrbe crucem .*

*Loyolam agnoscat Mundi arbitra Roma: tot Vrbes
Quod nequiere, potens obruat ipsa nefas .*

*Insimulator, ades: cognoscit Roma; sed ecce
Roma reum absoluit: Roma tibi imposuit :*

ELOGIUM LXIV.

Telluri quandoque profunde, & fulmina:

Quę sterili putabatur intacta,
Aut gemmis, aut auro detectis,
Scissa vulnere patuit pretiosa.

Bilinguium inuidorū linguis plusquam trisulcis

Romæ fulminatus Ignatius,

Facto velut in tellure cordis hiatu,
Thesaurum illicò probitatis ostendit.

Seù testibus tempus,
Seù tempori accusationem accōmodans,
Calumnię telam,
Quam denso texu implicarat improbitas,
Por-

Porrento retexens rariore Deus explicit.

Ità Ignatij vitæ, morumque

Iudices alibi, Romę testes adhibuit:

Qui ad diuersa quisque negotia cum venissent,

In hoc omnes,

Vt cum laude testarētur de Ignatio, conuenere.

Doli cuniculum vbi rimata veritas est,

Vi astus omnis in auras efflatâ per rimas,

Plausum fragor ille innocentí edidit, nō ruinam.

Et rumpi tunc debuit liuor,

Dum constantiam nequijt virtutis effringere.

Sectis ità capitibus, contra obtrectantium virus

Hædemū viperæ in elemētū antidoti trāsierūt.

Tum à quo pestilentia velut afflato,

Calumnia morbosa cum glisceret,

Horrebant scelerum plerique contagium,

Perspicuâ deinde veritate,

Ab eo sanandis animis

Parauere sibi morborum omnium panaceam.

Tām prouidè cum virtute Deus agit, & bēnē:

Ne non sit vbique semper intrepida,

Tutissima illi conflat, vel ex hoste præsidia.

IN S I G N E L X V.

IGNATIVS, ET SOCII IN INVIDIAM ADDVCTI, ET
LATERE ALIQVAMDIU COACTI, PERSPECTAVI
INNOCENTIA, CVM PLAVSV TANDEM
ERVMPVNT.

Quos vimineā clausos in theca rēpore inclemen-
tiori seruamus, POST EXACTAM HYEMEM
lores ex illa effracta pandimus erūpētes: Ignati-
um, & Socios continuerāt aliquandiū domi ex
iuore confictæ calumniæ: Virtutis suæ florem
balā deinde exactâ illâ tempestate protulere.

N

EPI-

EPIGRAMMA LXV.

IN IGNATIVM VNA CVM SOCIIS AB INVIDIAE PRO-
BRIS CVM GLORIA ERVMPENTEM .

*In tua , liuor edax , v̄er̄tes iam viscera dentes ,
Loyolæ irritat cum tibi fama famem .
Ex̄t è latebris , & falsas exuit umbras
Spectatæ Virtus cyclade lucis ouans .
Eripe te Cælo , Stygijſque immitte cauernis ,
Turbatamque fremens nocte repende diem ,
Immò mane , nullam tibi iam Styga deprecor : omnem
Loyolæ sortem videris , hoc satis est .*

ELOGIVM LXV,

*Time diem , scelus ,
Tunc maximè , cum opertam tenebris
Latere compuleris in nocte virtutem .
Bellua , liuor , immanis , patique manum insueta ,
Cum tam̄ metueret cicurari , quam̄ nolle ,
In quas ipsa coniici debuit ,
Humanitatis Magistros penè egit in caueas .
Nil profectò Roma magis præposterè factū vi-
Quam̄ cum innocentiae agnis (dit ,
Obseratæ domunculæ inclusis ergastulo ,
Toto in Vrbis theatro
Calumniantium lupi liberius ferocirent .
Vsque*

Visque adeò arduum est virtuti stare ,

Cum ab illa ruinam timet improbitas .

Verum erecta demum virtute

Vitium nunquam stetit .

Nullo licet illa verbere

Scelere compactos Iericunthinos muros arietet ,

Clangente famæ tubâ

Illos vel sono virtus euertit .

Iesu Socios , augusta pectora ,

Domus arctant angustiæ ?

Time iterum , scelus :

Magnum in te virtute agis arctatâ cuniculum :

Vt illum scintilla vel tantula

Veritatis attigerit ,

Tuarum in te fraudum arces quatiedo disiicit :

Ne presso tellus àeri pondus fiat :

Per excusos ille demum vel montes exiliet :

Supra & àerem leuis ,

Et ignem ardens est Virtus ,

Suum illi , suū hæc sibi locū quærit , & vindicat .

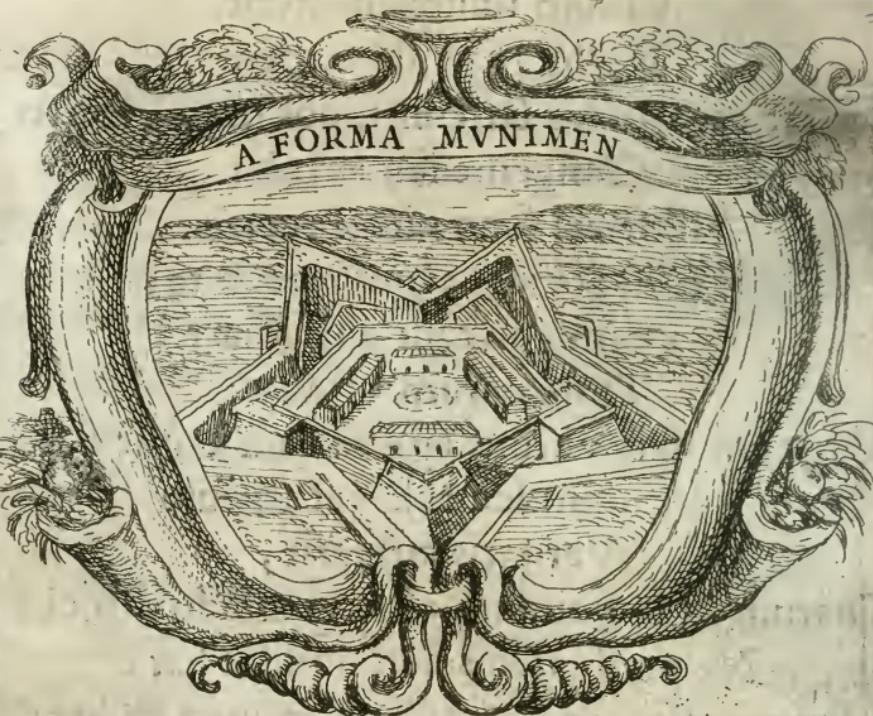
Vt scias , huor , quām deprimas periculose virtutem :

Debitus illi locus , est Cælum .

INSIGNE LXVI

COLLEGIVM RÖMAE GERMANICAЕ, ET HUNGARI-
CAЕ IVVENTVTIS INSTITVIT IGNATIVS.

Dispositis ex arte, firmisque surgens propugnacu-
lis Arx, suum habet A FORMA MVNIMEN:
Ut ad Romanam propugnandā fidem Germa-
nica, & Hungarica Iuuentus valeat, Collegium
illi Romæ Ignatius optimâ formâ litterarum, &
pietatis instituit,

EPI-

EPIGRAMMA LXVI.

IN GERMANICAE. ET HVNGARICAE IVVENTVTIS
COLLEGIVM ROMAE AB IGNAT. INSTITVTVM.

*Sparsit Hyperboreis glacialem in montibus Arboae
Canitiem, & pigra torpuit Ister aqua;
Addis caluitum, Caluine; et transfuga Luther,
Et centum adycitis sordida monstra lutum.
Cæsareæ soboles Aquila germana, periculum
Romani ad Solis lumen sume tui.
Ne glaciem, aut sordes babeas, te Ignatius arsit;
Hoc tibi ab Igne calor: hoc tibi ab Igne decor.*

ELOGIUM LXVI.

*Lernæ monstrum capitale Hydra,
Quam multis te capitibus Hæresis impiat,
Aquilonaris plaga!
Hoc interim te portento, suo ut expiet Igne;
In Germanica, & Hungarica prole.
Ad ardua quælibet fortis, & alacres
Hercules Ignatius Romæ instituit domitores.
Profunda Iunionius ille Tartara!
Viuus penetrarit in fabulis:
Et illustris pompâ mendacij
Trementem Cerberum
Soli potuerit ostentare pallenti:*

IVX Verum in historijs

Tuum erit, Iuuenius Germana, præconium,
Quæ non medicatis frugibus offâ,

Sed ingenuâ veritate

Tria gutra latrantis impietatis oppleueris.

Immatique porteto, nō sopore strato, sed funere,

Ad inferos nē trahantur,

A' ferali animorum interitu.

Tám multos vitæ iam afferas, & saluti.

Intetim altrice Româ

In hæc portenta virium adulta grandescis:

Ignatij animata calore

Secura vitæ es,

Quæ exculta virtutibus;

Tandiù animorum distas à funere,

Quandiu vitiorum non torpes à frigore.

Litteris etiam, ac disciplinis imbuta

Romanum Cælum, & mores

Sic iam fer tecum, vt transferas:

In hoc enim te Roma educat, edocetque;

Vt hanc démū discas facere de ipsa metaphorâ;

Nihil enim tuo ex instituto propriè magis esse-

Quàm cum hoc feceris, (ceris,

Româ tecum tuas in oras inuectâ translatum:

IN.

IN S I G N E . L X V I I .

CONSTITUTIONES SOCIETATIS AB IGNATIO SCRIP-
PTAE FREQUENTIBVS DIVINAE TRIADIS, ET DEI-
PARAE APPARITIONIBVS COMPROBANTVR.

Solis ac Lunæ ALTERNO MVNERE VISA
tutò via inceditur. Religiosæ perfecteque vite
semita an non clare pateret Ignatio qui, de illa
Constitutiones dum scriberet, & Diuinam Tri-
adem , & Deiparam Virginem sibi habuit afful-
gentes ?

EPIGRAMMA LXVII.

IN IGNATIVM SOCIETATIS CONSTITUTIONES FRE-
QVENTIBVS DIVINAE TRIADIS, ET DEIPARAE
APPARITIONIBVS CONSCRIBENTEM.

Quam pleno (Loyola vides?) in lumine Virgo!

Quanta tibi rupto fulget ab axe dies!

Dignum nocte sua quid vana lucerna Cleanthem,

Doctaisque eloquij laudet in arte moras?

Dum scribenda facis, scribis facienda, lucerna

Ignati, et Mariæ, et Numinis illa probat.

Perge Parens: Iesu trahis hæc in luce Sodales?

Qui sequitur te non ambulat in tenebris.

ELOGIUM LXVII:

Ne Spartam desideret aliquis in Societate

Vel Romam,

Ad propugnandam fidem,

Et pectora Socij pro mœnibus habent,

Et Pietatis cultu Religionis Arcem edificant.

An Legislatore in Ignatio

Meliorē fortiti sunt Socij & Licurgū, & Numā?

Et illorum alter fortibus ab Apolline,

Pijs alter legibus ab Ægeria fidem adsciuit:

Quid Ignatius?

Augustioribus tanto, quanto & verioribus

Vtrumque superauit auspicijs.

Supra

Supra barbarām Spartanorum ,

Supra Romanorum impiam ,

Piam fortitudinem , fortēm Pietatem

Suis Ignatius legibus Socijs imperauit .

Interim pro tripode Apollinis , Solis diuiiā Tria.

Pro falso Aegerię Nūmine , (dem ,

Veram Deiparam coram habuit approbantes :

Quid ? suę hypostasim voluntatis

Cum Iesu fecit Iesu Societas :

Hinc vnum est vtrique

Pium ex equo votum , & forte ,

Aliorum iu salutem & viuere , & mori .

Effectus eiusdem causę sunt eadem ?

Hinc corporibus

Iesu , ac Societatis Iesu formandis

Deus pariter , ac Deipara conspirarunt .

Securo iam animo , constanti & manu

Scribe leges , Ignati .

Tuam in istam paginam

Quæ nā è terris irrepere ymbra possit erroris ;

In quam Parens ipsa Veritatis

Tanta se cum luce fundit è Cælo ?

An litoram illi quisquā audeat Censor inducere ?

Sed scripta hęc omnia Palatij Magister aetherei ,

Et Summus idem Pontifex approbauit , Deus :

EPIGRAMMA LXVIII.

HONORES IN SOCIETATE ABIGNA-
TIO REPELLVNT VR.

Elegantes, proceræque lauri si vineam ambiant,
opportuno ad fructum negato illi Solis aspe-
ctu, ORNANT, SED IMPEDIVNT :
Consitæ in fructum Societati ne dignitatum
honores obessent, illos ab ea exclusit Igná-
tius.

EPI-

EPIGRAMMA LXIII.

IN HONORES AB IGNATIO IN SOCIE-
TATE REPULSOS.

Seù tumet in Tyrio pretiosum syrma ueneno,
Aula uel à Phrygia barbara fulget acu;
Seù graue gemmato caput à diademate multum.
Inter adoratum pondus Inanis habet,
Esto procul, speciosa oculos non figis honorum
Umbra: nec in nostra quæritur umbra die.
Vrere decretum est Socijs; nemo efferat ignem.
Viflamma vrendi, cum tenet alta, caret.

ELOGIVM LXIII.

Nunc verò Insulæ Ignatium accusate superbie:
Crimen diluere certè non poterit,
Qui vos, nunc upato etiam voto, nolit admittere.
Sed illum tamen absoluite:
Cum reuerentia omnis,
Velut à longinquo, sit maior,
Ut vos colat impensiùs,
Aditu vobis in Societatem obstructo,
Procul vos decreuit aspicere.
An verò Societas ilia
Longum syrma trahere possit à tergo,
Quæ Iesum in fronte gerens,

Ex

Ex instituto debet succincta lumbos incedere?

Depositura venis sanguinem,

Quid humeris ostrum ambitiosum imponat?

Quæ verò Societatis ambitio est,

Labores suos

Sanguinis habet, non purpuræ candidatos.

Quem cum omnem exhaustâ vitâ persoluerit;

Tunc vnum illum pileum sumat,

Quo in libertatem asserta filiorum Dei,

Manu vel atrâ mortis

Transcribatur in album celestium Purpuratorū:

Porrò Societatem Iesu

Filiam suam, non mercenariam

Pastor hinc Petrus agnoscat:

Vt pro Christi ouibus ponat animam,

Non vt Christi oves denudet in pretium,

Hoc vno diuino affectu Vaticani seruit imperio,

Quæ humanis affectibus se maior nouerit impe-

Tu verò hic, Sodalis Iesu, te proba: [rare]

Lineamentis hisce consimilem

Vultum animi si non habeas,

In ingenua sobole te ipsum time degenerem.

IN S I G N E A L X I X .

IGNATIVS SIBI SOCIISQVE TESSERAM FACIT; AD
MAIOREM DEI GLORIAM.

Planetarum orbibus , qui proprio motu in occa-
sum fetuntur ab ortu , inscriptum est , RAPIMVR
MAIORE , quia maioris Cæli motu ab occasu ra-
piuntur in ortum . Sua , & Sociorum vota , Ad
maiores Dei gloriam , motu hoc supra cæteros
celissimo , rapi voluit cælestis impulsu virtutis
Ignatius : EPI-

EPIGRAMMA LXIX.

IN IGNATII , ET SOCIORVM TESSERAM A.M. D.G.

Siue molenda Ceres vento est, Operatur in alto,

Fortia ventorum quæ mola flabra petit .

Siue ingens ratis æquor habet , Iuuat ire per altum

Nec pigra telluris radere littus amat .

Siue tenobrarum pelluntur ab Orbe phalanges ,

A maiore oritur sidere vecta dies .

Spargere sic iubar , Ignati sic uela per æquor

Tendere , sic Cererem ferre salutis amas .

Ergo sola tuum diuina est gloria uotum ,

Maior & est uotum gloria sola tuum .

Esse tibi uanum quis dicat nomen ab Igne ?

Qui nunquam dicit sufficit , Ignis hic est .

ELOGIUM LXIX.

Tam sanam esuriem , & tantam

Non nisi benè valenti exercitatio iugis irritat .

Fortia & agens , & patiens

Calorem stomacho Ignatius cōcepit immodicū .

Parasitator proinde nobilis

Immensam dumtaxat ad mensam

Maiorem Dei gloriam opsonatur .

Porrò fluxere ludibria ,

Quando Ignatius totus sudat in gloriam ,

Quam

Quam caducam ne reputes , Dei est ,

Ne vanam , satagit pro maiore .

Mare iam in Ignatio nolce , vel Solem .

Vt probrofa in ipsum flumina deuoluat inuidia ,
Suum nomen hoc amittent in pelago .

Vt labes illi aspergere conetur improbitas ,
In lucem hoc degenerabunt in Sole .

Et Iesu Societas

Diuinæ gloriæ syncategorema infinitū amplexa ;
Laborum , facinorum

Nec Isthmo territa , nec immensitate percussa ,
Nullum sibi Herculem ,

Nec ab alio passa est obijci , nec à se se .

Termini proinde tām impatiens , quām ignara ;
Diuinæ gloriæ facturas vbique basim ,

Suas vterius propulit columnas , & protulit ,
Gloriosiore dignas epigraphe ,

Quia maiore Dei gloria inscribendas :

Dignum sanè Ignatio votum ,

Quia Ignis celsitate digna superbia :

In Cæli tantū sublimi Ignis ,

Diuinæ solūm in sūmo gloriæ quiescit Ignatius .

IN.

IN S I G N E L X X :

OBEDIENTIAM PROPRIVM SOCIETATI CHAR-
ACTEREM FACIT IGNATIVS.

Teneriores cum ex arte flores inteximus, eorum
facili A FLEXV FORMA quævis effingi-
rur. Ordinis sui Socios in omne Maiorum
imperium, & nutum non aliter Ignatius pro
indito Iesu nomine voluit esse flexibles.

EPI-

EPIGRAMMA LXX.

IN OBEDIENTIAM PRO CARACTERE SOCIETATI
TRADITAM AB ICNATIO.

*Texat equo thoraca Cilix, villosa det Vrsus
Strata alijs, patriam Caucasus, antra lares.
Sunt, quibus est pulchrum per Tartara querere Cælum,
Et quibus æternum vita sepulta mori est.
Sit Socijs, Loyola inquit, parere, character:
In meriti & grande hæc tessera nomen eat.
Victor habet palmas, qui paret, & imperat astris:
Parere imperij, imperium parere est.*

ELOGIVM LXX.

Cum Cæli, & via, & ianua sint angustæ,
Citiūs vtramque, ac certius
Nemo possit inuenire, quam cœcus:
Sed qui suis quidem pedibus
Oculis tamen ambulet alienis.
Sphyngem dedi, & Oedipum dabo:
Vir obediens hic est:
Qui membrum cum sit Christi, non monstrum,
Oculos suo tantum habere debet in Capite.
Ita quod illi, aut dirigendo vident,
Aut indicant imperando,
Cœcus ipse sequitur diligendo facilis,

Parendo fortis exequitur .

Quid ? militia est vita hominis ?

Vt Ordinis sui militia obediens

Victorias loqui posset in Cœlo ,

Militarem illi Obedientiam

Ignatius imperauit in terris .

Profanæ olim accensus amore militæ .

Militiam postea diuini amoris instituens ,

Hostem illi non mentem mutauit armorum .

Filios proinde lucis in Principē instruēs tenebra-

Sua vt tela certos semper in ictus dirigant ; (rū,

Illos Obedientiâ prorsus excœcat :

Porrò si iubentis in capite

Noster oculus Christus est ,

Quām nobis totum corpus lucidum erit ;

Quorum oculus nequam esse non potest !

Denique cum æquè monstrosum sit ,

Aut truncum , membra omnia sine capite ,

Aut hydram , omnibus habere caput in membris ,

Suum Ordinē , formæ corpus præstatis , vt faceret ,

Membris omnibus vnum caput imposuit .

Factus est obediens ad usque mortem Iesus :

Vitæ nostræ factus est , obedire , character :

An Iesu non sit socius , qui Iesu sit similis ?

IN S I G N E LXXI.

CATHECHISMI PVERIS TRADENDI MOREM INSTI.
TVIT IGNATIVS.

Suis in nido pullis mater auicula apta deferens
alimenta, **MOLLITA DAT TENERIS.** A-
lendis, imbuendisque Christiana pietate Pue-
ris, fidei nostræ elementa in Cathechismi
tradendi forma, eius moris Ignatius institu-
tor emollijt.

EPIGRAMMA LXXI.

IN CATHECHISMU PVERIS TRADENDI MOREM AB
IGNATIO INSTITUTVM .

*Nempe rudimentum linguis infantibus hoc est,
Quod nullo euoluent fine Lycea satis?
Aetheris arcanum, Triademque, hominemq; Tonantem
Infanti infandum hoc audeat ore Puer?
Balbutire Deum scis infans lingua? diserta es :
Altior hac unquam non tibi gymnas erit .
Eloquy silcas tua numina, Roma: disertas
Infantum linguas qui facit, hic Deus est .*

ELOGIVM LXXI.

*In hoc tenui , sed non tenui cum gloria
Magnus sudauit primò labor Ignatij:*

Vt odorem diù,

*Quo semel imbuta fuerit seruatura ,
Benè pueritia imbuatur.*

*Iesu proinde pigmentarius
Puerorum invascula*

Diuini nominis oleum ,

Hoc est , Christianæ balsamum pietatis infudit .

Ipsò statim initio , suo de fine

Aerutulam rudem noluit ignorare .

Visque adeò illam sapere docuit ante, quām scire,

Iam

Iam verò qui, ad se vt veniret, paruulos inuitaret,
     Christum vicissim
 Libenter vénire ratus ad paruos,
     Per fidei & documenta, & opera
     Simul Christum ad Pueros,
     Simul Pueros deducebat ad Christum:
 Ituris naturæ prauitatem in obliquum stirpibus,
     Ne in dirigendis adultis
     Labor olim conaretur inanis,
 Teneris adhuc regulā vitę morūq. rectā applicuit?
 Iam verò Gentium auctore Magistro,
     Opera quæ nesciat, mortua Fides est;
 Ergo viuere Christum in illo quis credat,
     Qui & Christi Fidem, qua credat, ignorat?
     Mammilla Regum hæc est:
     Huius concupiscite lac, Infantes!
     Quo benè quisquis alitur,
 Ne cum terræ filijs volvetur in sordibus,
     In Coeli porphyrogenitum educatur.
 Agite iam, prolem quicunque; benè amatis, Patres,
     Sinite paruos ad Iesum ire per Socios:
     Hoc nempe, votum Iesu, quod fuit,
     Ambitionem fecit Ignatius Sociorum.

IN S I G N E LXXII.

SOCIETATI PRAECIPVVM STATVIT MVNVS IGNATIVS, IVVENTVTEM IN SCHOLIS INSTITVERE.

Citriū malum suo inclusum continemus in modulo , DONEC FORMETVR in ipso iam adulto moduli continentis imago . Et Scholas instituit Ignatius , vt ab earum modulis , litterarum , & pietatis imaginem inclusa Iuuentus accipiat ,

EPI-

EPIGRAMMA LXXII.
IN BONARVM ARTIVM SCHOLAS AB IGNATIO
INSTITVTAS.

Cude numisma, Puer, sed imagine cude Tonantis,
Ex auro mentis cude numisma, Puer.

Iunge bonis discendo bonas virtutibus artes;
Scire, hoc est dominis; sed bene scire Dei.

Non secus ex Pueris Loyola numismata cudit,
In quibus et Pallas iungitur, et Pietas.

Exige; cui Domino hoc solues, Libitina, tributum?
Hac duo quod cudent signa, numisma Dei est.

ELOGIUM LXXII.

Vt pretiosior sit auro scientia,
Adhuc non est sine igne Caritatis obriza.

Adhuc sine oleo Pietatis,

Cum vili ferro à rubigine non est tuta:
Quam à scelerum attractu cum contrahit,

Tunc sèpiùs quam ferro aurum,
Ignorantiâ fit scientia ipsa nocentior.

Nam quando cuique non præsticet
Carere scientia, quam abuti?

Bonis artibus cum Scholas Ignatius aperiret;
Aditum malis obstruxit astibus, ne subirent.

Ad quos eliminandos sœuire cum vellet,
Ipso in limine frontem statuit Pietatis:

O ♫ Tan-

Tantulis projinde in Puēris ,
 Quanti & Steropes educantur , & Brontes !
 Atque hi non sub ignis Deo Vulcano ,

Sed sub igne Dei Ignatio ,
 Vera fulmina vero procudunt Ioui .

Monstrosis terre filijs
 Gradus olim in Cœlum , Pelion , Ossa :

Nefarijs inferorum affeclis

Fraudes , scelera , montes in Superos .

Trifulcis ignibus vindicatum est de Gigantibus :
 Pijs litteris de rebellibus triumphatur .

Iam , inuestigare de Mundo
 Hæc homini occupatio data sit pessima :

Cum in vſus tam bonos illa concesserit ,
 Melior hac homini occupatio dari non poterit .

Denique , vt sis ad sobrietatem sapiens ,
 Misce meram Pietate Scientiam :

Vt sis ad Sapientiam sobrius ,
 Meram misce Scientia Pietatem ?

Pietas tibi ;

Etiam alijs te Scientia præstat bonum :
 Macti , Iuuenes : Serpens liuore iam rumpitur :

Pijs his artibus malum , bonumque
 Reprobare , & eligere cum scietis ,

Verè eritis sicut Dij .

SIGNE LXXIII.

OCIE TAS VABIGNATIO TOTO TERRA-
RVM ORBE DISSEMINATVR.

signiferi Orbis, & vrsæ sidera vires expresa: Ver-
tente se breui ambitu frigidâ circa Polum Vrsâ,
Zodiaci sidera FERVIDIORA LATIVS pro-
uehuntur. Quam Dei , Fideique causâ suam
voluit ardere Societatem Ignatius, hanc vbiique
diffusam in Mundum omne voluit disseminari.

EPI-

EPIGRAMMA LXXII:

IN SOCIETATEM TOTO TERRARVM ORBE AB
IGNATIO DISSEMINATAM.

*Orta recens, et adulta breui, numerosa per Orbem
Brachia, Loyole porrige lecta cohors.
Hesperus haud noctis, neque vultus terreat umbris
Fous; flamma Sirius, Vrsa gelu.
Tu Zephyris vinces Austros, ardore Triones,
Et caderet ante tuum quilibet umbra iubar.
Meta tibi haud Cancer, neq; sit Capricornus: ut omnes
Irradies, Tropicus Solis ubique cui est.*

ELOGIVM LXXIII.

*Quanto ferbuit calore Parens Ignatius,
Qui sparsos vbique filios
Membra sua potuit animare tam diffusa:
Totius Mundi hospita
Futura Romæ Iesu Societas,
In totum tetricarum Orbem
Suas deducit ab Urbe colonias.
Et nunc pulchri pedes euangelizantium pacem
Tartareo prædone depulso,
Positione sui
Cœlesti pro Domino adeunt possessionem:
Horreis datus messem æternis,
Vbi-*

Vbiue seminandum censuit bonus Agricola :
 Porrò bonum hoc semen , mala omnia pati ,
 Et suis , & Sociorum humeris
 Sécuram sarcinam consultus Parens iniecit :
 Docuitque melius exemplo , quam verbis
 Barbarorum terras desertas , & steriles
 Ad bonam , yberemque frugem
 Immitia ab ijs omnia patiendo mansuescere ,
 Atque hic caritatis , lector , alchimiam
 Vel intellige , vel mirare .
 Populos tam multis in regnis tam innumeros
 Ut ab interitu vindicaret in salutem ,
 In terras omnes , & maria
 Suo Socios Ignatius misit è cœtu tam paucos :
 Sed homines in hac humana cōpage vix homi-
 Quia agente Deo penè iam spiritus , (nes ,
 Suum Ignatius ad ignem planè fecit empiricos .
 Quicquid enim de se aspergeret ipsi vel modicè ,
 Tartara licet saperet ,
 Virtutis illicò redolebat empyreum .
 Vsq; adeò verum in omnes diffudi vult bonum :
 Et omnia vel vnus implet ,
 Vnus quem implet Deus .

IN S I G N E LXXIV:

SOCIORVM VULT ESSE VOCATIONIS IGNATIVS,
ANIMARVM CAVSA DIVERSA LOCA PE-
RAGRARE.

...um irrequieta circumaguntur in Cœlo sidera ;
rebus subiectis omnibus sua VERTIGINE
PROSVNT . Vni loco suos socios noluit
Ignatius affigi , quos Dei gloriæ , & proxi-
morum salutis ergo ad terras omnes , & ma-
ria obeunda voluit expeditos .

EPI-

EPIGRAMMA LXXIV.

IN SOCIETATEM DIVERSA LOCA EX PROPRIAE
VOCATIONIS INSTITVTO PERAGRANTEM.

Damnante an Cœlo ritu Scytha barbarus omni est?

Barbarus anne vagam fertque, referiq; domum?

Ire iuuat, Socÿ, ritu hoc: quacumque vagantes

Vectare, et nulla figere sede lares.

At, sibi quod profit, mutet Scytha barbarus oras,

Vos uariante alios, ite, iuuate domo.

Tunc Scythicum, vestrumque hominum ne credite more:

Ille feras deceat, sed deces iste Deos.

ELIOLIVM LXXIV.

Cui solum omne patria est,

An non fottem Societas Iesu se probat?

Amplius etiam;

Cui nulla tellus est patria;

An non se probat Societas Iesu fortissimam?

Ecquid illa sit fortius,

Quæ nusquam per vim potest nec teneri, nec pelli?

Vnde autem pellas, quæ ita ubique ciuis est,

Vt exul usquam esse non possit?

Vbi teneas, que ita ubique exul est,

Vt patriam nusquam habeat nisi in Cœlo?

Sicutandiū secura census, quandiu corde nō caret,

Su-

Supellectilem omnem non supra humeros ;
 Sed intra pectus Iesum quoquò vehit ,
 An non omnia bona sua secum portat ?
 Suum statuens in labore brauium ,
 Comprehensura currendo , quiescit in motu :
 Quem ut in se possit experiri perpetuum ,
 Salutis alienæ calcari se commouens ,
 Per omnium patientiam ærumnarum ,
 Nec otij patitur carceres , nec quietis .

Arbor sanè bona

Bonos datura fructus ubique ,
 Translatitia veluti planta ,
 Nullam , ut frugifera sit ,
 Certam suæ deposita radice tellurem .
 Sanguine , quem Societas in venis ,
 Deo , quem gestat in corde ,
 An non fata omnia
 Et sœcunda , & felicia possit efficere ?

Alia alio in solo poma

Veneno exuto mansueuerunt :
 Societatis fructus est , Christo insito ,
 Vel infectis terrarum campis ,
 Virus omne superstitionis auferre .

IN S I G N E L X X V.

SOCIOS IIS SAEPE VERBIS HORTARI CONSVEVIT
IGNATIUS, ITOTE ET OMNIA INCENDITE
ET INFLAMMATE .

Horridum vepretis informibus agrum , vt frugi
sit , INCENDERE PRODERIT . Scelerum
dum is cum Ignatius mundum omnem hor-
rentem aspiceret , illum , ad bonam ferendam
frugem , vt feruore spiritus incenderent , So-
cios hortabatur .

EPI-

EPIGRAMMA LXXV.
IN IGNATIVM SOCIOS IIS VERBIS ADHORTANTEM, ITOTE, ET OMNIA INCENDITE, ET INFLAMMATE.

*Qua niue, quo Borea, quo pigro afflata Roots
Tota sub aeterno frigore torpet humus?
Ferte citi flamas, Mundasque resurgat ab igne,
Cui longum est funus, funus, et Urna, gelu:
Igneus hæc Socijs passim Loyola; profari
Non aliter poterat linguis cor Ignis erat.
Ignis erat cor? cor dederat Loyola Tonanti:
Cordis et Ignati cor Deus Ignis erat.*

ELOGIUM LXXV.

Mundo tot sæculorum senio laboranti
Quid antiquius,
Quam calor refrigerceret caritatis?
Tanto proinde seni, & tam frigido
Quæ nam ad souendum sufficeret Sunamitis?
Iesu inuenta Societas est,
Quæ bonorum operum amplexu feruenti
Castè se Mundo iungeret in salutem.
Et quo laborantem sæculo Phænicem Mundum,
Ut viuidam reuocaret ad Iuuentam,
Strue hac verè odorata Caritatis,
Suis à filijs iussit illum Parens incendi,

An

An potius , arida omnia cum videret in terris ,
     Nihil habuit aliud ,
 Quod illis voveret Ignatius , nisi flamas ?
     Et vndis vtricibus
     Cum abluere olim Deus
 Mundum ad munditiam nequiisset ,
     Ignibus nunc beneficis
 Illum expiare tentat Ignatius ad splendorem :
     Postquam diuinæ legis immemores ,
         Obliuionis in puteum
 Ignem homines Caritatis abiecerant ,
     An non ille à scelerum corruptela
         Crassam ibi transiret in aquam ?
     Adhuc tamen nouus Elias , Ignatius
 Homines Deo consecratus in victimas ,
     Ignem illinc feruidæ pietatis accendit :
 An quia , indignationis qui latebat in nubilo ,
     In mera sudæ Caritatis die
     Per Iesu Socios Iustitiae Sol resulfit ?
         Age iam :
 Ut faustè diem summi Iudicis ultimū anteueratas ,
     Has in te flamas terrarum Orbis admittit .
 Non erit olim , cur vltor in te ignis ille descendat ,
     Si hoc ab incendio , scelerum sublata materie ,
         Quid in te possit vrere , non habebit .

IN S I G N E LXXVI.

INSTITVTIS IGNATII, SOCI OMNES IN LVSITANIA
APOSTOLI NVNCVPANTVR.

Grānis eōdem sub cortice pūnici mali contentis ,
ab imposta verticis corona HONOR OMNI-
BVS IDEM est . Vlysipponenses eos omnes ,
qui institutæ ab Ignatio Iesu Societati nomen
dedissent , specioso Apostolorum nomine co-
ronarunt .

EPI-

EPIGRAMMA LXXVI.

IN LVSITANOS, QVI IGNATII SOCIOS APOSTOLOS
NVNC VPARVNT.

*Magnanimi, & Solis Soles Orientis, & armis
Lusiadæ, & magni ter pietate Duces,
Loyolæ socios quo nomine fertis? Iesu
Quatituli clarus laude Senatus erat.
Non est desidiae, non nomen, Apostolus, umbræ est:
Et vos Sol vocat in prælia, Lusiadæ.
Hoc eat armato armatus cum milite miles,
Et labarum labaro firmet uterque suum.
Ne pereat, vincatur Eos: vos prælia vestro
Marte, at nos nostra vincere morte iuuat.*

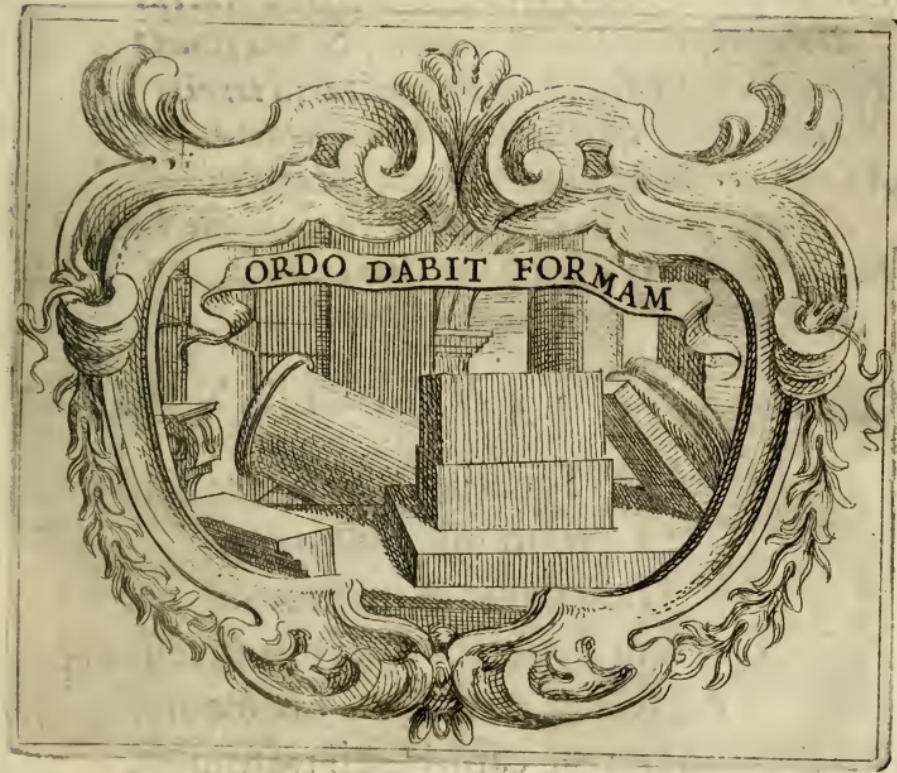
ELOGIUM LXXVI.

*Natantes vrbes, tua nauigia,
Votis Vlysippo tam varijs
Inscendi aspicis, & impleri?
Desinat, iam tibi esse miraculo,
Quod perituræ opes
Per tanta queri possint pericula pereundi.
Prodigiosius aliquid iam mirare,
Quod per opum omnium contemptum, & sui,
Pericula querant, & funera perituri.
Iam, quæsitus omnes, omnia qui reliquerant,*

Nomen olim fecerat Iesu Apostolis :
 Et quos Iesu Socios
 Instituta fecerunt Ignatij,
 Hos Lusitani salutauerunt Apostolos :
An quia , ad Christi lucra vt omnes adiijcerent ,
 Cum relictis suis omnibus ,
 Et ipsi se se relinquebant in pretium ?
 Magnanimi porrò Lusiadæ
An in eos magni nominis largi non essent ,
 Quos in se animæ tantæ
 Videbant esse largissimos ?
An verò Apostolorum vultus
 Vel à pedibus agnouere ,
 Quibus ideò pulchris ,
Quia in pacis Euangelium expeditis ,
Iesu vestigia tam & propè , & plenè calcabant ?
An quia , vt Apostolos in terras è mari ,
Ità in mare Socios vocabat Iesu è terris ,
Vt ipsos non hominū modò pescatores efficeret ,
 Sed vt ex barbaris , hoc est brutis ,
 Homines efficerent ipsi pescando ?
Verùm cū Lusitanis quid vltrà moror in titulo ?
 A quibus accepit rerum tam larga præsidia ,
 Debet ijs Societas plus sanè multò , quam nomē .

IN S I G N E LXXVII.

VARIOS IN SOCIETATE GRADVS APTE IGNATIVS
DISTINGVIT ET ORDINAT.

Varia columnæ segmenta seorsim elaborata vñsi
tunc erunt, & ornatui, cum **ORDO DABIT
FORMAM**. Ut aptè Societas virtutem, Fi-
demque suffulciat, suos in gradus ab Ignatio
distincta, & ordinata ab hac forma fortis-
vum accipit, & decorum.

EPIGRAMMA LXXVII.

IN SOCIETATEM VARIIS GRADIBVS DISTINCTAM
AB IGNATIO, ET ORDINATAM.

*Cur Phlegetontæus nigro cum milite Princeps
Nil plusquam Ignati nomen, & ora timet:
Principis Inferni cur castra vicaria terris,
Hæresis hoc odit nomen, & impietas?
An quia militiae prudens Loyola Magister
Cuique arma in castris dat sua, cuique locum?
Formidet Stygiæ confusio noctis: Iesu
Hoc Erebo est acies ordine terribilis.*

ELOGIUM LXXVII.

Macte sub Ignatio Duce, miles Iesu:

Certam ille victoriam

Tuis dedit in manibus,

Qui tam benè tuos pedum incessus

Ad secura certamina ordinavit:

Suo timeat capiti Cæli transfuga,

Cum pedes pro Deo pugnantium

Mouere loco non potest.

Qui nisi perturbando non vincit,

Hic à seruante ordinem milite profligatur.

Et nunc sanctior aliquis,

Quam seductus ille, seductorque Vates

Ten-

Tentoria hæc ex alto despiciendo suspiciat:
 Iustorum fato misceri se cupiens
     Exclamet hic etiam,
 Quam pulchra sunt tentoria tua Israel!
     Fortitudo nempe Dei
     Verè in terris est illa militia,
 Per quam fortiora Deus inferre certamina,
     Victorias referre non desinit clariores.
     Hesperij, immò ætherij Gedeonis
     Time iam inferne Madian,
     Has Ignatij tubas, & lampades?
 Errorū agmina doctrinæ tubis fugare quos iubet,
     Horum in manibus,
     Claro vitæ sanctioris exemplo,
 Ardere dedit lampades inextinctas.
     Tu verò, Iesu Sodalis,
 Fidum, germanumque Imperatoris tui militem
     In ordine semper stando te proba.
 Stabis verò, si ad rerum fluenta labentium,
     Modicissimo illarum haustu,
 Erectus, vt Vir, non pronus, vt verna,
     In siti vel summa
     Tibi fortiter noueris imperare.

IN S I G N E LXXVII:
ANIMARVM CAVSA MVNERIBVS OMNIBVS AB
IGNATIO SOCIETAS APTATVR.

Varijs aqua syphunculis maioribus , minoribus-
que prosiliens, FORMAM SE FINGIT
IN OMNEM : Ut proximorum sa-
luti prosit, Ordinem suum Ignatius
cuiuscumq; generis omni
planè aptat obsequio.

EPI-

EPIGRAMMA LXXVII:
IN SOCIETATEM AB IGNATIO ANIMARVM CAVSA
MVNERIBVS OMNIBVS APTATAM.

Siue Lycae docent, Academia, Porticus, Vmbræ,
Siue profana tenent, & sacra rostra tonant;
Aut Mysta in Templis populum expiat: aut lare cœtus
Priuato cogens, efficit arte pios.
Vrbibus, aut villis, foræ per lustrata, forisque
Prædam astris Iesu miles ab hoste refert:
Cuncta suæ iussit Loyola hæc munera proliis
Esse: suum Proli num dedit esse Parens?

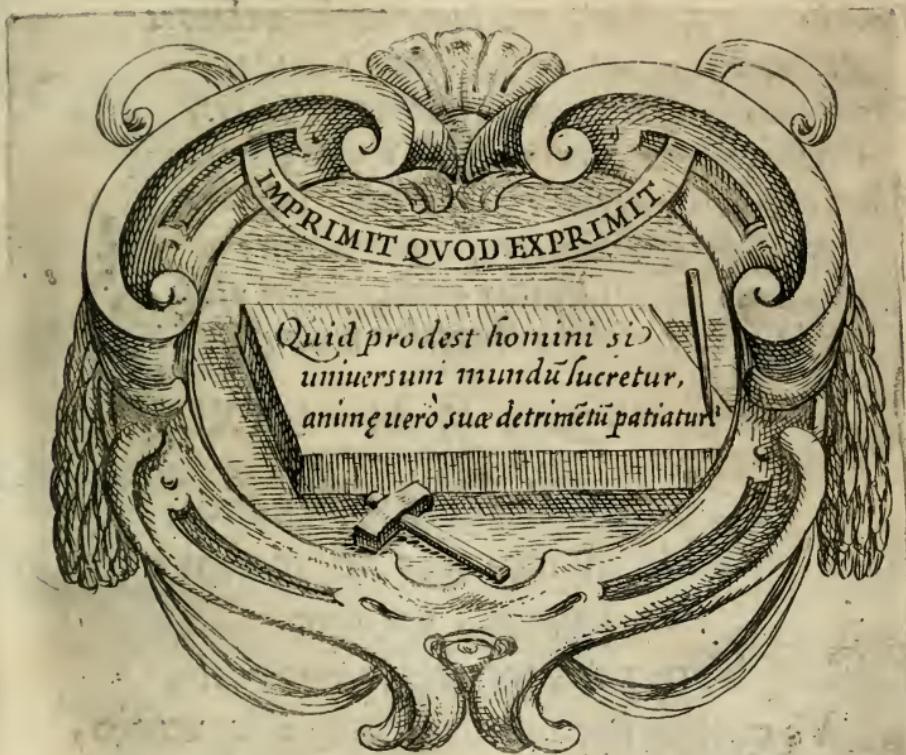
ELOGIUM LXXVIII.

In vberem animarum Autumnum
Sanctiorem Pomonam Societas castè deperiens,
Quid mirum, si omnem se cōmutas in formam,
Agit planè Vertumnum?
Oleum effusum, Iesu nomen
Quàm benè huic aptatum est Ordini!
Qui nempe funditus se fundens in alios,
Suis in muneribus formam sic aliorum induit,
Vt liquidorum naturâ
Término tantùm terminati gaudeat alieno.
Ec adhuc charactere amoris indubio,
Cum ita ex nomine fluat, vt influat,
Nul-

Nullis infracta iactibus,
 Constantia sic duratur, vt ster
 Antiquū hostē suis omnibus è stationibus depul-
 Tentat illum, & inuadit vbique. (sura,
 Amantem sordes
 Inducto nitore fugat ex aris.
 Hominū animos, hoc est Dei fana, profanata scele:
 Frequentia consecrat Sacramentorum. (ribus,
 Aérias in potestates
 Cum potestate tonat & fulminat è suggestis.
 Pios Sodalitatum cœtus
 Concilijs obijcit impijs Tartarorum :
 Et gladio pugnantem errorum, & fraudis,
 Tanquam in campo, apertis iugulat in Lyceis.
 Iam, vt omne illi asylum eripiat,
 Vrbanis, paganisque, castrensis, & naualibus
 Expeditionibus palam vbique palantem petit.
 An verò morborum horrore, vel compedium
 In Xenodochia recipiat se tutò, vel carceres?
 Sanandis, soluendisque animis,
 Caritatem suam antidotum infert, & libertatem:
 Omnia in hūc Ordinē mala machinare iam, Plu-
 Tua vt scelera omnia, te perditō demoliatur. (to:
 Omnia hic Ordo in ões cogitat, & molitur bona.

IN S I G N E LXXIX.

IGNATIUS A' MVLTIS VISVS, ET DICTVS EST LO.
QVI TANQVAM POTESTATEM HABENS.

Vi, manuque Artificis percussum pariter, & directum IMPRIMIT QVOD EXPRIMIT in marmore scalprum. Non auribus tantum loquebatur Ignatius, sed ea, quæ vocibus ederet, tanquam potestatem habens cordibus infiebat,

EPI-

EPIGRAMMA LXXIX.

IN IGNATIVM EA, QVAE DICERET, CORDIBVS
IMPRIMENTEM.

Omnia non Zephyri, non aure uerba uolantes.

Aufertis prædam per leuis arua Louis.

Verberat Ignati uox auras, uerberat aures,

Verum hæc & cordi uerbera uerba ferunt.

Eloquitur penetrat: dixit? persuasit? & ore,

Tam fluit ex illo dicere, quam facere.

Irrita uerba uolant, leuitas queis subiicit alas:

Loyole non sunt irrita? pondus habent

ELOGIUM LXXIX.

Cum Dei sermonem Ignatius,

Gladium loquatur ancipitem,

Ingenuâ veritate

Tam per aures recta cor petit,

Vt quibus incolumitas falsa esset exitio,

Vulnus ijs certam inferat in salutem:

Et cum, persuadendi vi, facere videatur attonitos;

Adhuc in audientibus, ad agendum,

Principium commouendi se se fit stupor.

Quato iam melior hæc diuinæ Gorgo est Palladis,

Quæ non homines, humana ne sentiant,

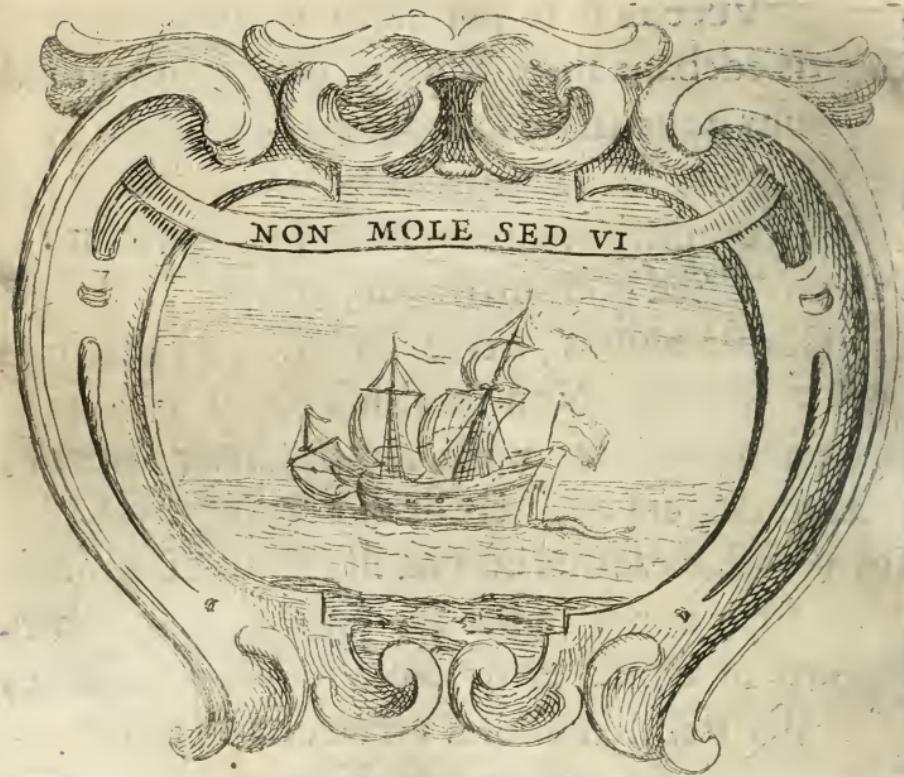
Obdurat in lapides;

Sed

Sed ad cælestia percipiēda obduratos cœū lapides,
 Emollit in homines?
 An verò simulacra Memnonis
 Sua cū luce Sol verbēaret Ignatij,
 Voce in se se per illum excitâ,
 Virtutis edebant suauissimum Deo concentum?
 Tuum hunc saluta iam, Roma, Periclem,
 Et mirate.
 Tonitus nimirum perorando ciet Ignatius:
 Sed quorum fragor, ac vis
 Christi ouibus, fœtus pietatis excutit,
 Non abortus.
 Læuum dices intonuisse semper hunc Iouem,
 Tam dextera eueniebant cuncta loquenti.
 Iam verò habeat meritò vox illa sepulcrū in auri-
 Quæ cunas habet in lingua: (bus,
 Dicentis in corde, principio vitæ quæ nascitur,
 Illa stabili melioris vitæ cum fructu
 Et audientium dicta,
 Et dictis obedientium perennat in cordibus:
 Interim familiaribus alloquijs, & priuatis
 Tanta hæc consequebatur Ignatius.
 An ne, mallei sonitu nec auditu
 Veræ Sapietiæ Templæ Deo coadit hic Salomon?

IN S I G N E LXXV.

OBSTINATVM IVDAEVVM AD CHRISTIANAM FI-
DEM CONVERTIT TRIBVS HIS NON AMPLIAS
VERBIS, MANE NOBISCVM ISAAC.

Affixa naui remora, piscis tantulus, illam, ne moueri loco possit, tenet NON MOLE, SED VI. Qui obstinatum Iudæi animum tribus non amplius verbis mutare potuit, quantum in ijs vim habebat Ignatius!

EPI-

EPIGRAMMA LXXX.

IGNATIO TRIBVS VERBIS OBSTINATVM IN-
DAEVUM AD CHRISTIANAM FIDEM CON-
VERTENTI .

Perfidiæ Hæbræum antiquæ cum flectere nemo
Posset adhuc (teuebris , & cute tantus erat)
Nobiscum maneas Isac, Ignatius inquit,
Nec plura his, uerbis mansit at ille tribus .
Totus amans, totus sapiens, tria verba locutus,
Quod sequitur, totus debuit esse potens .
Tam jubito fecit, quam dixit? tota Tonantis
Indiderat uerbis se tribus ipsa Trias :

ELOGIVM LX XXX.

Suis à natalibus surdum ,
Quia suis à Majoribus perfidum ,
Hæbræum Ignatius veræ fecit Fidei audientem ?
Occlusas duri cordis in aures
Digitum immisit & ipse , sed Dei :
Quando verborum triadem elocutus ,
Quod nec perfidus ille crederer ,
Nec surdus vellet audire ,
Nostræ Fidei arcanum , & alcum
Verbum , mysteriumque Triadis persuasit .
Rationum nemo quærat seriem , & momenta :
Tota fuit in imperio suadela :

Ma.

Mane , Ignatius ait , nobiscum , Isaac :
 Et mancipium alias perfidiæ fugitiuum ,
 Dedititium nunc vltro libertum Fidei
 Vnius imperij manicis mancipauit .

Mansit ergo sic Isaac ,
 Ut , qui & ḡte , & nomine filiū se Abrahæ diceret ,
 Factus h̄rendo penè sit lapis :
 Quem tame Phidias melior , Ignatius ,
 Fidei formatum cælo
 In Dei filium tunc animauit ,
 Cum , inhalato animi sui spiritu ,
 Viuam credenti , Dei filij dedit imaginem .
 Ut magnis in hunc alij connisi essent ardoribus ,
 Gelu obstinati cordis soluendo tam duro ,
 Igne non minore opus erat Ignatij .

Quo præsente ,
 Cum anteā in Aquario hyemaret ille perfidiæ ,
 Caritatis illicò æstuare potuit in Leone .
 O nauum hominum , pescatorem ,
 Qui tam facile prædam posset
 Tam in alto , & gelu pescari ! (cebat ,
 Et tam prodigiosè Ignatius facere potuit , quæ di-
 Qui tam sanctè , quæ posset dicere , faciebat ;

IN S I G N E LXXXI.

AETERNA CONTEMPLANS IN NVLLA RERV M VO-
LVBILIVM ACQVIESCIT IGNATIVS.

Accipitri prono capire in somnum conniuenti ,
versatilis fulcri **ADIMIT VERTIGO QUIE-**
TEM. Et hac ille cruciarus insomnia, pati ma-
num discit , & obsequi. Quæ æterna non
sunt omnia cum conuersa mutentur , in ijs
propterea non acquiescit Ignatius :

Q

EPI-

EPIGRAMMA LXXXI.

IN IGNATIVM NIHIL IN HAC VITA DVRVM, QVIA
BREVE CENSENTEM.

*Res, quandoque pati, dura est, duriſſima, ſemper:
Tota pati vita eſt: eſt quoque, tota mori.
Heū durum vitæ genus hoc, Loyola tot annos
Tu tibi producta morte ſuperſtes ages?
Hæc ille attonitus cum ſecum uolueret, an non,
Stare inquit, dum nos credimus, effluimus?
Per momenta omnis vita ecce liquatur in urnam:
Et cuiquam durum, quod fluit, eſſe potest?*

ELOGIVM LXXXI.

*Stare Cælum, terramque moueri
Auditor Christi verè Christiana dicat in Ethica,
Quod audacior aliquis falsò pronūciauit in Physi
Aeternū ſcilicet naturâ ſuâ ſtat tellus: (ca.
Virtutibus, & gratiâ Cælum dūtaxat æternū ſtat.
Proinde ut veluti ſe ſe
Constantia ſuſtulit felicitatis in Cælum,
Ità commutantis ſe ſe fortunæ
E Cælo vertigo defluxit in terras.
Quid hoc tamen eſt, quòd in terris homines ac-
Uſq; adeò defecta in ſenectute (quiescunt?
Infantiæ Mundus arguitur,*

Qui

Qui somnum capere quietis haud possit,

Nisi, infantium more

Commoventium se terrarum agitetur, in cunis:

Quantò Ignatius sensit, egitque virilius!

Nullum in illo locum,

In quo hæceret Mundus inuenit?

Locum in Mundo nullum,

In quo quiesceret inuenit Ignatius.

Hinc porrò vox ipsius illa tam freques, & nitida:

Heu quam sordet tellus, dum Cœlum aspicio.

Tantum nempe Mundi corpus, atq; tam varium

Sordesne agendo, patiendoque non gigneret?

Hæ proinde in ima defluere cum deberent,

Iacentes altè confluxerunt in terras.

Denique veteri Archimedis effato

Aut inuidiam Ignatius abstulit, aut superbiam:

Extra telluris ambitum figere si pedem posset,

Terras ões suis ille moturu se machinis gloriaba

Solido. Ignatius in Cælo virtutis (tur.

Extra telluris ambitum pedem fixit.

Mutatis, euectisque in altum hominum moribus,

Hac nimirum Metonymia terram mouit.

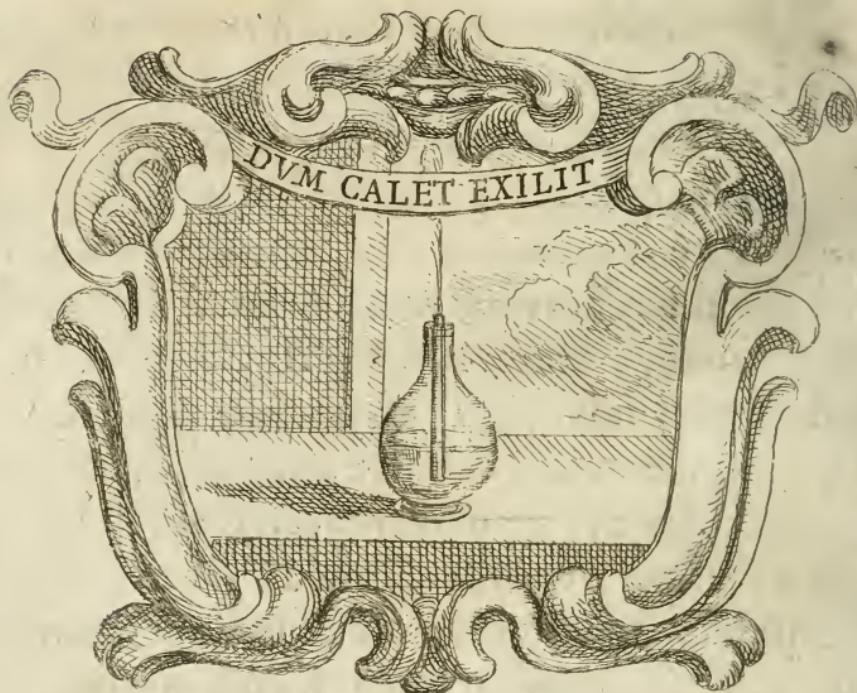
XXXVII

Q 2

IN-

IN S I G N E LXXXII.

INTER ARDENTISSIMAS PRECES EX IGNATII OCV-
LIS VIS INGENS EFFLVIT LACRYMARVM.

Inclusa intra mathematicam amphoram aqua
instar fonticuli de syphunculo DVM CA-
LET EXILIT. Calorem cum concipe-
ret inter preces Ignatius ex oculis vber-
rimo latice lacrymæ protinus e-
rumpebant.

EPI

EPIGRAMMA LXXXII.

IN IGNATIVM ARDENTISSIMAS INTER PRECIES
AD ASPECTVM SIDERVM LACRYMANTEM,

Dum despectat humum Loyola, et suspicit astra,

Et simul hinc sordes aspicit, inde iubar,

Lacryma ceu uultum, pectus sic permeat ardor,

Et quantum spectans hinc calet, inde gemit.

Heu quam sordes humus, dum Cælum specto, profat&r,

Atque auferit dictis protinus ipse fidem.

Omnia nam lacrymistergens Ignatius, igni

Vrens, quæ fuerat sordida, terra nitet.

ELOGIUM LXXXII.

In amoris diuini symposio,

Vt liquida inebrientur voluptate carissimi,

Potus, lacrymæ delicium est.

An verius arcanum gaudiorum merum

Propinanti nobis Deo lacrymâ respondetur?

Et ille quidem tam hilariter se se

Nostrarum hoc mero miseriarum inuitat,

Vt factus potando sui penè iam impos,

Suam in nos omnem

Inclinari sinat, & exuti commiserationem.

Iam vero pretium tunc habere cor incipit,

Cum thesaurum promit gémarum in lacrymis.

Q ,

Qui

Qui quanti sit faciendus , hinc æstima :

Lacrymarum vnâ venalis est Deus .

Vt iam vel in probrum Cleopatræ , vel inuidiam ,
Non vnum liquata Deo hæc gemma imperium ,

Sed totum æquet empyreum .

Soluēte nimirum se ingenuas in lacrymas corde ,

Nullus cuiquam amor propinauit augustiùs .

Sed cordis sanguis lacrymæ sunt :

Vulnus in corde igitur

Quām altum accepit Ignatius , quām perenne ,

Qui turgentibus oculis

Tām largè , tām iugiter lacrymatur !

Rursus , naturæ argumentū est lacryma imbecille ?

Ergo quæ Ignatij potest exprimi è corde tām forti

Quām non leuem manū arguit illa prementem ?

Denique nulla tām altè sordet Aegyptus ,

Vt expiare illam

Nilus hic purior nequeat lacrymarum .

Quid ? lacrymā citiùs nil arescit ?

Sed ingenua cum fuerit ,

Nihil illa felicius

Cordis agrum virtutum irrigat in fœcūditatem .

Vsque adeò

Lætas Cælo segetes tristis hic imber alit .

247
IN S I G N E LXXXIII

ACCEPTVM A' DEO LACRYMARVM DONVM
NOVO DEI MVNERE IMPERIO TEM-
PERATVR IGNATII.

DA VENIAM, ET VENIAM, inscriptum a-
quæ est, quæ, obducta clave retinetur quò mi-
nus in craterem erumpat. Paratas sic habuit
lacrymas semper Ignatius, ut illas posset pro
imperio, libitoque, vel fundere, vel con-
tinere.

EPIGRAMMA LXXXIII.

IN ACCEPTVM A DEO LACRYMARVM DONVM
NOVO DEI MVNERE TEMPERATVM IGNATIO.

Parce, ah, cur tanto ex oculis, lacryma, effluis, amne,
Vt lux ex oculis, dum fluis ipsa, fluat?
Scilicet astrorum munus sum, dicens: & astra
Dum lacrymas donant, lumina surripiunt?
Sidera sed præter nil Loyola aspicit; an non
Surripiant lucem, quæ rapuere oculos?
Ecce sed, haud rapiunt; nam paret nata Parenti:
Hoc rapiunt oculi sidera prodigo.

ELOGIVM LXXXIII.

Summa sine Fortitudine
 Eniti nemo possit
 Summæ Temperantiam voluptatis;
 Virtutis amore concepto,
 Fœtus hos animus non nisi geminos dabit.
 Porro accensa penitus Caritate flagranti
 Lacryma refrigerante quid dulcius?
 Et cum corde tantum amator incaleas,
 Tantam Ignati, imperare potes oculis siccitatem?
 Eat nunc aliquis, si potest, inficias,
 Herculea tibi adoleuisse in pectore Fortitudinem,
 Quando coæua illi, & par

Affe-

Affectuū in te omniū Tēperātia tāta grandescit.

Quid? parjentium in interitum oculorum
Cum proles tibi naſceretur nimia lacrymarum,

Ne despectis terrarum fōrdibus

Ornatū Cæli ſpectare non poſſes,

Illorum amore orbium

Oculorum horruisti perpeti orbitatem:

Iam verò, vt rerū naturā contēplaretur attentiùs,

Æris fulgore carentis

Derisor omnium ſe ſe Democritus obcœcarit.

Tu, ſupra naturā, videre qui cupias per naturam,

Totus ignis, ne tibi lucem extinguant,

Latices vetas, & obſtruis lacrymarum.

Interim Cæli donū tuas eſſe lacrymas ſic probasti.

Naturam ſcilicet beneficiorum ſequutæ,

Quæ non conſeruntur inuitis,

Tunc ſe dumtaxat tibi fundebant;

Cum illas in oculos inuitares.

Alij denique lacrymis Deum placent:

Quantò pulchrius eſt illud, & grandius?

Ignatius ſuis annuente votis

Lacrymas placat Deo:

IN S I G N E LXXXIV:

DVM SACRIS OPERATVR SUPRA IGNATII CAPVT
INGENS FLAMMA CONSPICITVR.

Solis lux ideò in altum reuerberatur à speculo;
quia INCIDIT IN PVRVM . Flam-
ma visa est supra caput Ignatij? di-
uinum fulgorem tamen clarè,
sanctimonia vitæ re-
percutit .

EPI-

25^E

EPIGRAMMA LXXXIV.

IN FLAMMAM, QVAE VISA EST SUPRA CAPVT
IGNATII SACRIS OPERANTIS.

Victima sacrandus Cælo an faciente Sacerdos,

Ille est, cui tanto fulgurat igne caput?

An, cor serreta dum flagrat amoris in ara,

Expirat magni pars leuis illa rogi?

An titulum inscribit, luditurque in nomine Cælum;

Et sacrum Ignati nominis Igne notat?

Quo res acta die fuerit, non scribitur: ignis.

Sed Pentecosten, nisi sit, iste facit:

ELOGIUM LXXXIV.

Qui & pro Deo toti,

Et totum Deum arderent,

Ignis litantibus vel prodigiosus,

Nec Ignatio deesse potuit, nec Eliæ:

Mutauit tamen ostenta Cælum:

Suo quondam igne sacra,

Nunc verò corripit Sacerdotem:

Ostentum iterum in ostento:

Illicum portentoso Igni fit humor.

*Ità in victimā ab Elia olim aquā perfusam
In Ignatium nūc sparsum lacrymis operantem*

Ingens pariter, & subita

E Cæ-

E Cælo flamma delabitur :
 An Ignatium Deus lacrymis madētem intuitus ,
     Odoratus in Sacerdote victimam ,
     Innoxia supra verticem demissâ flammâ ,
         Arcanis incendijs
     Cor ipsum pascendo immolat immolantis ?
     An potius Caritatis iniāndus Antistes ,
         Operari qui debeat infulatus ,
     Coronariam accipit cœlesti ex igne Tiaram ?
     An serenante Gratiae Cælo
         Cum grauida cordis è nube
     Pluuia per Ignatij oculos defluat lacrymarum ,
         Prodigijs cordatus æther , & prodigus
         Sua continere non potuit meteora ?
     Demisit proinde fulmen , at innocens ,
         Ignis enim in igne quid mutet ?
         Mutuis proinde osculis
     Flammæ se libauerunt innoxiae .
         Ominosum iam
     Princeps Mundi Cometem hunc timeat :
     Ipsiis in iædas funeris hoc porrentum acceditur .
     Regnatore Deo per Ignatiū in terras ões inuestito ,
     Ipse iam , potestatis antiquæ depulsa tyrannide ,
         Ejectur foras .

REDDITAS EX HISPANIA INTER ORANDVM EPI-
STOLAS CREMAT IGNATIVS.

Flagrat in aris victima? Ne pol'uantur sacra,
PROCUL ESTE PROFANI. Agentem
cum Deo Ignatium cum interpellarent hu-
mana, ne ardorem precum importunè re-
stinguerent, illas ardere iussit in igne:

EPI-

EPIGRAMMA LXXXV.

IN IGNATIVM REDDITAS SIBI INTER ORANDVM
EX HISPANIA LITTERAS CREMANTEM.

Scilicet accedis, cum te charta esse profanam
Noris, et ardentis nil tibi ab igne times?
Tentas orantem? urentem experiere, profano
Tām tu digna, sacro quām calet ille rogo
Hac censens, et succensens Loyola, papyri
Successor vindex multat in igne nefas.
Oras Ignati? absisto, sum nempe profanus:
Immo accedo; tuo quid facis igne? sacras.

ELOGIVM LXXXV.

Quām in se Ignatius orando non friget,
Qui totus est ardor in suos!
Et, proxima quæ fuerint,
Dum flagrat, ignis incendit.
Affinibus verò quid cuiquā magis est proximū?
Horum proinde litteras
Inter orandum redditas importunè,
Proximi usus opportunitate ignis,
Iussit Ignatius in illo statim ardere.
Vide nunc, quām vigilem
Sopita nunquam Vestalis hæc melior
Suum ignem Pietas seruet Ignatij.
Fer-

Feruorem intimum in corde ne minuat :

Halitum terrarum omnem

Arcet peregrinum , & gelidum .

Sed cum mortis, frigus, origo vitæ sit, calor,

Quàm simul & mors , & vita non coéunt ,

Tàm reciprocari nequit spiritus Terræ simul, &

An doctus pro malis bona rependere , (Cœli.

Diurnæ obicem luci .

Suo facere interiectu tentantibus ,

Flammarum luce litteras donauit Ignatius?

Nimirum quem à diuinis

Voluisset deflectere ad humana ,

Per flammam sese in sublime ferentem

Incensam paginam è terris euexit in Cælum .

Quanto interim Dei amore dignum existimem

Odium tantum , & suorum , & sui !

Tabellario igne

Bonum hunc nūcium Ignatius misit ad Superos,

Malle se omnia semper ignorare de suis ,

Quàm à Deo se momento vel vno nesciri .

Vos interim, quamquam in igne arsistis ;

In igne tamen non perijstis, epistolæ.

Ad perpetuam rei memoriam ,

Cœli vos in tabularium

Ignatius retulit incendendo .

IN S I G N E LXXXVI.

SINGVLIS HORIS SVAM CONSCIENTIAM SEDVLO
EXAMINE RECOGNOSCIT IGNATIVS.

Tonsis viridibus opere topiario auis simulacrum
à Viridario affabré concinnatur: tum frequenti
castigatur forfice, atq; ità SERVAT SOLER-
TIA FORMAM. Ne deformitatem ullam suc-
crescere in animo pateretur Ignatius, frequenti
examine singulis horis in se ipsum aduertit.

EPI-

EPIGRAMMA LXXXVI.

IN IGNATIVM SVAM CONSCIENTIAM SINGVLIS
HORIS SEDVLO EXAMINE RECOGNOSCENTEM,

*Quis tibi, Loyola; instantem Minos seueri
Admouet hac tanta mole supercilij?
Hora monet, mora nulla, in ius reus ipse citaris,
Horaque, cum possis vix reus esse, citat.
Tu reus, et Minos: insons, crudelis et idem es.
Nemo tibi veniam non daret, ipse negas.
Est tamen haec pietas: quæ? ne sententia damnet
Semper, sepe tui te facis ipse reum.*

ELOGIUM LXXXVI.

*Specantis oculo Domini
Pinguiscit solum?
Quam vberem sui agru animi habebit Ignatius,
In quem horis singulis
Heras ipse, colonusque tam sedulus intuetur!
Bona cum fruge zizania ne succrescerent;
Iis superferendis
Desidem somnum, opportunitatem scilicet
Vigil Homini ademit Ignatius inimico.
Quærite iam, an tempus ille fallat,
Qui nec tempus sibi permittit errandi.
An verò tempora multa non explet Ignatius,
R. Qui*

Qui fugientes horas

Vel minimis vindicans ab erroribus,

Tempora consummat verius, quam consumit?

Bonum in Ignatio virtutis horologium,

Cum carere dentibus videretur,

Quando animum conscientia nil mordebat,

Adhuc horarum ictum sic iuste semper exclusit,

Vt suis horis

Includi nihil pateretur iniustum:

Hic porrò dies unquam né vergat in noctem,

Qui tantum semper habet lucis,

Vt Iustitiae Solem sequens

Ne minimi quidem ambulet erroris in tenebris,

Quem simul, & in quem protinus non aduertat

Ignatius?

Tempore alijs fugiente,

Contractæ culparum fordes

Diù plerumque in ipsis cunctantur, et hærent.

Vt fordes vel à se fugiant, vel fugent à se se,

Fugientia Ignatius tempora

Cunctanti examine reprehendit.

Quam porrò ille quieta dignus æternitate est,

Qui tam instans, & sedulus sibi viuit in horas!

INSIGNE LXXXVII.

259

VNIVS ANIMAE SALVS MVLTIS DIV LABORIBVS
AB IGNATIO QVAERITVR, ET PARATVR.

Graue seù columnæ, seù epistylij pôdus, tractorij organi NON VNO ATTOLLITVR ORBE, sed illud necesse est diù, səpiùsque circumagi: Proximorum salutem tám graue negotium laboribus omnibus, & patientia curare, maximum opere pretium existimauit Ignatius.

R 2

EPI-

EPIGRAMMA LXXXVII.

IN IGNATITM VNIVS IN SALVTEM ANIMAE DIV.
MVLTVMQUE LABORANTE.

Dum fugit, & sequeris prædam Loyola: nec illa
Ludere desistit vincla, nec ipse sequi.
Tendere te casses incassum dixerit, artem
Venandi quisquis nesciat esse tuam.
Ipsa fatigatur fugiendi præda labore,
Dumque fugit casses, rete fit ipse labor.
Rideat ergo tuos quis iam tot in orbibus orbes,
Vnus si prædam ex orbibus orbis habet?
Circulus esto Sophis vitium: sed crimina soluens
Circulus, Ignati, non vitiosus hic est.

ELOGIVM LXXXVII.

Cæli magnetem Deus
Ignatij cordi plus satis affricuit.
Nisi salutis cynosuram inuenerit,
Ignatius non quiescit.
Sui propterea penè impos
Tandiù se circumagit,
Quandiù errantes in circuitu impios
Ipso figat in centro virtutis.
Vsque adeò, ut impios doceant recta gradi,
Ambulare in circuitu possunt & pij.
Per-

Perditis cūm fœminis pēdere visus opēram ,
 Quāquam illæ constantiā amitterent benē agēdi ,
 Non dimisit ipse , iuuandi .

Quanti Deum faceret , palam fecit :
 Ne mortali quisquā crimine vel semel auderet in
 Laboribus vitæ omnibus (Deum ,
 Mortē hāc vnam animi benē censuit propulsari ;

Interim cum circumiens totus flagret ,
 Ixionem Ignatium dicerem in hac rota :
 Nisi quòd illum damnatos inter reorum manes
 Tormenta sua miserrimum ,
 Hunc inter asserendas saluti animas
 Sua facit sollicitudo beatum .

Quid ? relabentium muliercularum
 Grauis idem lapis , & lubricus
 Laborantem sœpiùs eludit hunc Sysiphum ?
 Parricidæ aliorum , & sui
 Sacra suadelæ flumina excipiunt cribro Danaides ?
 Suum Ignatius habet vel apud Inferos Cælum ,
 Cuius nimirum infelix nunquam est labor ,

Qui fatagit pro virtute :
 Nunquam inanis ,
 Qui plenus est Deo .

IN S I G N E LXXXVIII.

SALVTIS SVAE PRAESENTIS SECVRITATEM LABO-
RIOUSO ANIMARVM LVCRO POSTPONIT IGNATIVS.

Tutum est frumentum in sacculo: campus tamen
si suppetat, messurus cum fœnore, frumento in
sementem effuso, SPEM CREDE LABORI. Fe-
licitatē Ignatio in præsēti Deus promittat indu-
biam: dum proximorum possit fœnerari salu-
tem, illam sibi vel ancipitem certis pro labo-
ribus malit vltro differri.

EPI-

EPIGRAMMA LXXXVIII.

IN IGNATIVM SALVTIS SVAE PRAESENTIS SECV-
RITATEM LABORIOSO ANIMARVM LVCRO
POSTHABENTEM.

*Vel Cælo, Ignati, iam nunc potiere : vel ultra
Terrigenis dubio est fine paranda salus :
Dat Deus hanc veniam, spondetq; utrumne pœoptas !
Elige, signatum ex æterne chyrographum est.
Haud, inquis, moueor, liceat dum querere terris,
Quod Deus in terris quæsyt, haud moueor :
Non Cælum maiora paret mibi gaudia ? Cælum,
Quo Deus in terris gaudeat, ipse paro .*

ELOGIUM LXXXVIII.

Iam tuo, Ignati, Magistro,
Amori nempe plus satis inuideo :
Cui cum te totum exsolueris in pretium,
Adhuc tanta mercede
Nihil te sapere docuit.
Factâ tibi vel præsentis in Cælo potestate glorie,
Vel in terris, animarum causâ, laborum,
Eligendum, inquis, si detur alterutrum,
Animarum causâ pati dum liceat,
Animi causâ frui Deo non liber.
Et sapere hoc est, Ignati ?
Dignū te probas tamen Magistro tuo discipulū :

Docuit nimirum ille te plūs satis amare :

Amare verò , & sapere ,

Si vix vni Deo conceditur ,

Quis hoc requirat in homine ?

Vt proinde tām amet parum , qui nimium sapit ,

Quām minimum sapiat , qui multum amat .

Quid ? alta olim amoris in ecstasi

Quicquamne Patris Sapientia sapere visa est ,

Quæ Paternæ gloriæ cum sit splendor ,

Sordes complexa est hominum , quos amabat ?

An verò aliud ab humano est

Amare diuinum , & sapere ,

Quando contra quām sapiunt homines ,

Sapientia Dei est , causâ animarum pati ?

Tibi verò , si omniq; non desipit ,

Nihil non debeat Mundus omnis Ignati .

Quantum enim ipse p̄o causa vreris aliena ,

Tantumdem pauci p̄o sua ipsa vix calent .

Stultitia sit hæc apud humana sapientes :

Nemo apud Dēum sapit ,

Nisi qui sic stultus sapit :

Rursum : longā , obstinataq; Mundi phrenesim

Felicius nemo curet , ac citius ,

Quām qui non sapiat , quæ sunt Mundi !

IN S I G N E LXXXIX.

IN SECUNDIS, ADVERSISQVE REBUS EAMDEM VVLTIVS, ANIMI QE CONSTANTIAM SERVAT SEMPER IGNATIUS.

Medio inter aquæ craterem, & malleum adamanti adiecta epigraphe est, NEC MOLLIOR, NEC FRANGOR. Quem non secunda mollirent, nec aduersa frangerent, an non Ignatius idem semper, sibique similis animum verè habuit, adamantem?

EPI.

EPIGRAMMA LXXXIX.

IN IGNATIVM SECUNDIS, ADVERSISQUE IN RE-
BVS EAMDEM VVLTVS ANIMIQVE CON-
STANTIAM RETINENTEM.

Seù Zephyros pellant Cauri, nubesue serenum,
Siue, ubi ridebant æquora, turbo fremat,
Stat Caute: immota tamen, stat Olympus eodem
Vertice, & ut certent tristia, leta supra est.
Stat liber Loyola inter magis arcta, catenas
Sortem, vincit dum nequit, ipse trahit.
Quid Fortuna moues? unam alto in pectore mentem
Quisquis habet, vultus non habet ille duos.

ELOGIUM LXXXIX.

Miser humanis esse ille non potest,
Beatus qui esse nolit humanis.

Cui gaudium nascitur introrsum in corde,
Illiis in vultu indigena serenitas est & domestica;
Non incerta viatrix, & aduena.

Porrò uno se contentum esse, Dei est:
Accedit ad Deum proximè,
Cui & Deus, & ipse sibi sit satis.

Iacenti sub Lunā Mundo cōmutabiles, variosq;
Ominietur dies Astrologus:

Qui supra Lunam se se vindicauerit altius,
Diebus singulis constanti adscribat à Sole,

Serenat.

Quid & stultus ut Luna mutatur ?

Sapit igitur , qui cum Sole semper est idem .

Tot inter variantia constanti semper vulu,

Nunquam Ignatius visus est sibi dissimilis .

Referre quis hunc in album differat Sapientum ?

Mouere in illo

Nil potuistis aériæ Potestates :

Solido nempe virtutis in Cælo fixus

Inane iam excesserat ille Fortunæ .

Contrariarum rerum

Cum animo totum aliquādo nomenclatorē euol-

Quo commoueri posset, aut tristari, (ueret,

Ne vnum quidem in illo nomen inuenit .

Visque adeò fortis non erat ille discipulus ,

Qui omnia discendo legerat in Virtute .

Mea, inquit, eternum Societas si soluatur,

Pars horæ vix quarta

Animum mihi , gaudiumque recolliger.

Neque cordi vñquam absit , ac fronti serenitas,

Quandiū mihi soli , Soli adsim & Deo .

Agere qui sic potuit fortiter ,

Fortiter quid non posset hic pati ?

IN S I G N E X C.

AFFECTIONES ANIMI OMNES RATIONIS IMPERIO
MAXIME OBSEQUENTES HABET IGNATIUS.

Horologij throclemam circumducto funiculo rotis
itâ d. spositis contineamus . ut eius attemperata
vi ACCIPIANT VIOLENTA MODVM .
Impulsus à natura Ignatius acceperat vehemen-
tes : itâ illos virtutis excitatione repressit , ut
habitidine postmodum , vel ex ipso sanguine
languidâ videretur .

EPIGRAMMA XC.

IN IGNATIVM AFFECTIONES ANIMI OMNES RATIONIS IMPERIO SVBIICIENTEM.

*Quælis adusta Leo Lybie quem misit, ouantis
Carpentum docili nobile fronte trahit;
Ille sui patitur vocemque, manumq; Magistri,
In tanta & feritas uix super ulla fera est.
Pectoris arcanum talis Loyola leonem
Imperij domitum mandere fræna iubet.
Ingenio, calidoque ferox Leo sanguine: uultu,
Cordeque tam facili mox, uelut agna, fuit.
Quod fera monstra parit, monstrofa sit Africa: mites,
Plus facit ille, suas qui iubet esse feras.*

ELOGIVM XC.

*Quod inanimis est repugnans,
Iuri suo, ditioniq; cedere, homini non sit ægrum?
Ciet illicò natura tumultus,
Cum aliquid fuerit in loco non suo.
Et, solida licet,
Suis tamen labat tellus mota cardinibus,
Dum subterraneis inclusus carceribus
Inanes aér eluctetur in campos.
Pacé miratur aliquis in Ignatij corde tam altam?
Sed sua in animi Republica,
Quod suum est, cuique iustè cum reddat,
Materiem omnem abstulit simultatum.*

Vetùm & suum habet
Pax in Ignatio tām alta miraculum .

Quando affectionum plebem ,
Turbas semper alieni cupiditate cidentem ,
Imperata pace suo cōēgit esse contentam .

Naturā olim acer , ac vehemens ,
(Vſu ne , an portento virtutis ?)
Habitudine plusquam facili , & cunctante ,
Vel ex ipso sanguine potuit apparere .
Tām altē insita illi viuendi ratio virtus erat ,

Quæ in ipsum vitæ principium ,
Penitus se se penetrarat in sanguinem .

Porrò quām Regius ille sanguis est ,
Qui seruire sic vlli non patitur ,

Ut & sibi valeat imperare ?
Iam verò nihil non pacatum in nobis est ,

Cum ipsi nos

Nostris in nos tumultibus non rixamur :

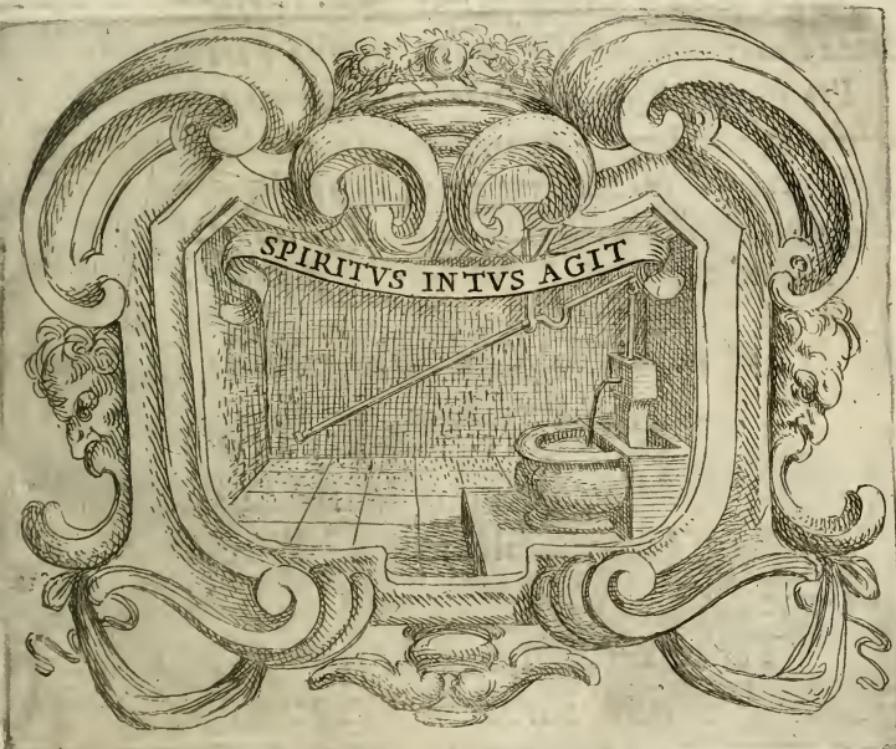
Paradoxum , lector , aut ænigma iam solue .

Quis illud est , quo nihil nobis est magis in mani-
In potestate nil minus ? (bus,

IN S I G N E X C I .

QVOVIS TEMPORE AD RES QVANTVM LIBET AR-
DVAS, DIVINI OBSEQVII CAVSA, PARATISSI-
MVM ANIMVM HABET IGNATIVS.

Trausta ex imo puto altum aqua emicat in cra-
terem : inclusus quippe syphoni SPIRITVS
INTVS AGIT . In ardua enitendum Ignat-
io erat Spiritum ipse conceperat ad illa .
semper vires alacres impellentem .

EPI-

EPIGRAMMA XCI.

IN IGNATIVM AD ARDVA TOTIS VIRIBVS CON-
NITENTEM.

*Classica fulmineum tremuere sonantia Martem:
Miles adest, ferrum fulget, arena calet.
Lixa times? ignaue fugis? sed uiuida Virtus
Per medios hostis non timet ire globos.
Bellat adhuc Loyola, trucidant fronte laborum
Contra acies; hostem num fugit ille? petit.
Magnus at est, paruum Loyola sed estimat: Hostem
Non magnum, se se qui bene uicit, habet.*

ELOGIUM XCI.

Ne laboret inualetudine
Valetudinem suam diu
Nemo abstineat à labore.
Bene scilicet valenti, quam non Medico,
Tām exercitatione semper est opus.
Verūm imbecilles, aut fortes
Exercitatio non decet vna, eademq., par, impares.
Virium otio robur ibi languefecit,
Vbi fracta pondere
Soluitur imbecillitas in sudorem:
Vnus ne vnum Macedonem probat equus?
Vt frœna ab illo pati

Mun.

Mundos omnes deceat, vel irrepertos,

Qui ferocissimæ vnius

Artem ac vim belluæ frœnandæ repererit?

Capé ömen, Ignati:

Suis cum affectionibus animum,

Equum nemini non calcitrosum, & restitantem

Cöégisti tui pati frœnum imperij:

Quò minus moderanti pareat,

Nulla tibi iam tellus, nullum mare sit contumax.

Et, tibi nunc, vt illi quondam Macedoni,

(Quod naturâ, mundoque

Cum terra, marique deficientibus,

Terror suis cœteris) esto votum:

Generosi aurâ spiritus inuitante, procedere.

Ità planè,

Vt tuum intelligas esse, quod arduum:

Viresque, tunc probes Herculeas, cum exerves.

Quid? Herculem fecere Tartara Cælo dignum?

Deuoratâ cum ærumnis vel morte,

Diuorum gloriâ dignum immortalitati te probat.

Eligant in Reges populorum alij,

Qui ceteros homines ab humero præstet, & sursū:

Ille Rex est sui maior, & melior,

Qui, inter humana dum graditur;

Toto vertice supra est.

IN S I G N E X C I I

RELIGIOSAM SOCIORVM VITAM NVDAE PAUPER-
TATI, TANQVAM MATRI FILIAM HAERERE
IVBET IGNATIVS.

Vuā bōtrūs suā pendens ē vite, Solis excipiens
radios IN NVDA MELIOR maturescit:
Religioſe vitę meliorem fructum vt Socij ca-
piant, illam Ignatius nudę paupertati iubet
hērere.

EPI-

EPIGRAMMA XCII.

IN PAUPERTATEM SOCIIS AB IGNATIO COM-
MENDATAM.

Pauper in aggesto, contempto diues in auro est,

Qui male cuncta rapit, qui bene nulla cupit.

Diues opum gestas uterum? Virtutis abortum

Mox dabis: has genitrix non parit una duas.

Pauperiem Loyola, suos cui debeat ortus

Virtus, dignari Matris amore iubet.

Nuda sed hac Virgo Virtus Matre ibit: Honestæ

Et tantum nuda hac viuere Virgo potest.

ELOGIVM XCII.

Orbari ne vñquam possit Genitrice Societas,

Matrem illi decreuit Ignatius, Paupertatem.

Nolenti scilicet Opulentiam auferre sors potest:

Inuito vis nulla vñquam eripuit Paupertatem.

Et Opulentia cū priuignos possit habere, nō filios,

Odium exercet nouercale semper in curis?

Germanam hæc vbi prolem enititur,

Amorem genitricis exhibet in securitate.

Quāquam anceps & ipsa est in vtrūq; Paupertas,

Tām enim fit nouerca, cum fugitur,

Quām se probat, præbetq; cū quæritur, genitricē.

Porrò quam pretiosus thesaurus est Paupertatis,

Qui , nisi venditis omnibus , emi non potest ?
 Rursum , quantum hoc est calcar ad Cælum ,
 Quod loris omnium abruptis affectuum ,
 Dum leuiter incommodando nos pungit ,
 Commodè nos , acriterque incitat ad virtutem !

Iam verò plena cum potestate
 Omnia nemo sic possider ,
 Quām qui , nihil cum habeat , nihil cupit :
 An verò inanis potestas illa non est ,

Quæcum maximè nolit ,
 Potest tamen amittere quicquid habet ?

Amoris interim sine glutine ,
 Nec Paupertas vlli , nec Diuitiæ
 Sic affranciuntur , ut hæreant .

Proinde quām olet Cælo malè ,
 Qui diuitarum Dominum Plutonem olet ,
 Tām ille grauis Erebo est ,

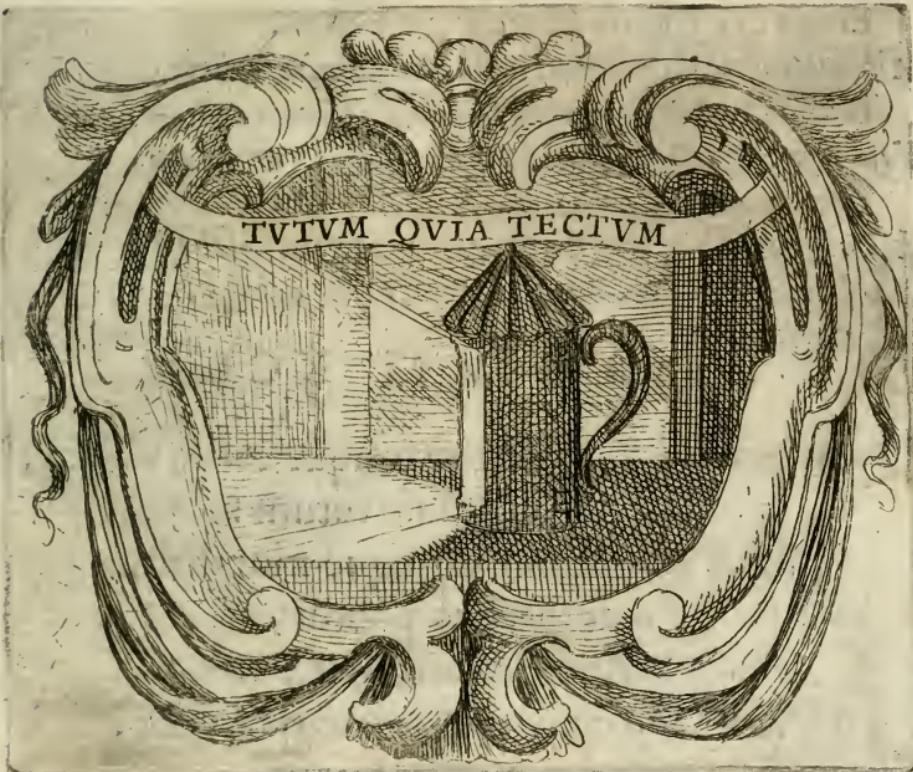
Cui , thesaurus Christi , Paupertas est leuis :
 Denique nec noctuas Athenas ,

Nec è terris quisquam ferat opes in Cælum .
 Suo diues fundo Vrbs illa Regum est :

Donari diuitum ciuitate illa qui velit ,
 Peregrinæ soluat mercis pretium , Paupertatem .
 Et enim , nisi quia ipsorum est Cæli Regnum ,
 Cur alijs pauperes sunt beati ?

IN S I G N E X C I I I.

CASTITATIS DONVM MODESTIA OCVLORVM
SEVERISSIMA TVESTVR IGNATIUS.

TVTVM , QVIA TECTVM lumen claudi-
tur in laternā . Ne lucem in se purissimam
Castitatis extingueret , oculorum
modestia illam tegere , tuerique
consueuit Ignatius .

S 3

EPI.

EPIGRAMMA XCIII.

IN IGNATIVM CASTITATIS DONVM OCVLORVM
MODESTIA SEVERIORE TVENTEM.

*Scilicet ex astris nec cor, Loyola, refigas,
Prona tuæ frontis lumina figis humi.
Alloqueris castam, tamen illa est fœmina, dicis :
Nullaque tuta Viro est fœmina, fœmina si est.
Visa semel, semper quandoque excœcat: & illam
Qui nimium, nemo se satis inde videt.
Quæ spectati igitur spectanda modestia casti est?
Ne benè non videat, non habet ille oculos.*

ELOGIUM XCIII.

*Quàm periculosum est cuicunque casto, videre,
Cui nec videri sit turum!
Sordes nimirum vtrinque munditia,
Aut spectata patitur,
Aut spectans facit.
Viuere diù cum integritate quæ velit,
Per quas mors intrat
Oculorum claudat mens casta fenestras!
Suo docta hieroglyphico,
Demissis cum capite oculis
Lilium imitetur celsa Virginitas:
Quos cum in usum verterit lacrymarum,
Hoc*

Hoc purius semine illibatè fœcunda,
 Cogitationū sobolem poterit enī mundissimā :
     Suos Ignatius oculos
 Ne piarum quidem attollit in ora mulierum.
     An quia prauo illarum à genere
 In tantum imminet Castitati discrimen ,
     Vt vel à sanctimonia singularium
     Vix vlla possit subire securitas ?
     Dalila , Bethsabæa ,
     Cladium nomina sunt :
 Et ne calonum aggestus reputes , aut lixarium ,
     Sampsones strati , Dauides .
 Alteri fœmina impotens fortitudinem ,
     Alteri excussit licentior sanctitatem .
 Quām verò nullum habeant salem mulieres ,
     Sapientissimus docuit mortalium Salomon ,
     Illarum nempe amoribus infatuatus .
 Porrò tutum in corde Castitatis est regnum ;
     Si in ipsa finium fronte
     Arx & præcipua oculorum , & prima ,
     Occluso per modestiam aditu ,
     Viam hostibus interuertat .
     Disce lector :
 Cogi nihil potest , qui cedit nihil .

IN S I G N E   X C I V .

ANIMVM AB HVMANIS AD DIVINA EVEHERE FA-
CILLIME CONSVEVIT IGNATIVS.

Vt verfa in Cælum ballista intentam illuc sagit-
tam immittat , EST TETIGISSE SATIS .
Facillimè ad diuina animus ergebatur Ignatij , ad quæ votis omnibus semper erat in-
tentus .

EPI

EPIGRAMMA XCIV.

IGNATIO ANIMVM AB HUMANIS AD DIVINA FA-
CILLIME ATTOLLENTI.

Tam faciles, Loyola, tibi quis sufficit alas,
 Tam celer è terris ut super astra uoles?
 Quò libet impellant animum mortalia, at illa
 Impulso quoniam undique in astra redit.
 Vota tui cordis sic omnia mittis ab arcu,
 Ut semper, quò tu miseris, illa uolent.
 Cur? breue qui terræ punctum petit, errat: in orbes
 Tu Cæli ingentes dirigis, inde feris.

ELOGIUM XCIV.

Naturam seruat intimam fidium,
 Quicumque fidelis ex intimo
 Domino seruus integrum seruat fidem.
 Vnus manu neruus in chely percutitur,
 Et, illi vnisonè qui consonet,
 Ultrò alter excitatur ad sonitum.
 Tantus Musices amor est, vel inanimis.
 Dei nomen vix aures pulsat Ignatij,
 Nervusque cordis consonus modulatur Deum.
 Et hanc verus Musicam docet Amor.
 Quam verò suis res humanæ tumultibus
 Nihil eius obstrepebant ad aures,
 Qui-

Quas inter, Dei tenue poterat audire vel sibilum!

Incircumcisæ licet humanorum curæ

Subiecta membra vincirent,

Immuni semper capite

Liber assurgebat in Deum.

Visque adeò Sampson hic fortior, quia potens sui,

Amore nullo amens, nulli affectionis Dalilæ

Mentis robur Nazarææ credebat.

Hic verò, ceteros ne potius hominum,

An vnum mirer Ignatium?

Quòd in tantum illi naturæ vim inferant;

Hic sequatur?

Indecora sibi vincula satis est,

Aut non induat animus, aut exsoluat:

Cum celsum, ac sublime illi sit centrum,

Alieno ad Cælum non eget impulsu:

Toto statim pondere sursum fertur.

Sed, vt miremur Ignatium,

Hoc homines cœteri fecerunt ostentum:

Quorum nempe impotentiâ fit,

Vt miraculo iam sit omnibus,

Naturæ esse omnibus quod deberet:

Quantam verò Gratia in illo vim habuit, (la)

Cuius vires tāta nequijt naturæ frāgere corrupte-

IN-

IN S I G N E X C V .

PROPHETIAE SPIRITV FUTVRA, ET ANIMORVM
ARCANA VIDET IGNATIUS.

Pinea nux , quamquam viridis, prodentibus se-
nucleis , PATET AD FLAMMAM. Pro-
fundè licet animorum , & futurorum arcana
lateant , illa tamen ad ignem sanctitatis Ignati,
sacro vaticinij spiritu pandebantur .

EPI-

EPIGRAMMA XCV.

IN IGNATIVM SACRO VATICINII SPIRITU ANIMO-
RVM ARCANA, ET RES FUTVRAS VATICINANTEM.

Pectoris humani caueis arcana profundis,

Venturi aut æui nocte sepulta iacent?

Peruidet illa tamen Loyola, & præuidet; inde
Diuinum Vates Japè quid ore sonat.

Obtutu Cæli figi, Cælique tueri

Per rimas solitus dicitur ille Deum.

Non Celo fixus fuit ille? remota, profunda,

Hoc tantum, ut possis cernere, vitra iuuant.

ELOGIVM XCV.

Arcana futurorum, & cordium

Ænigmata Dei sunt.

Nullus hæc soluere potest Oedipus;

Nisi qui humanorum coniœptu se prius exœcat;

Statim verò incipiunt apparere, quæ latent,

Vbi incipiunt despici, quæ apparent.

Et ad præsentium cum hebetatur aspectum;

Tunc mens ad obtulum acuitur futurorum.

Hæc porro, si minus Naturæ,

Gratiæ certè antiperiftasis

Christiano in Lyceo discitur, & probatur:

Voluntariâ spectabilium rerum

Extimè ambiente oculos cœcitatem,

Intimam in mentem

Tota se recipit acies oculorum !

An diuinum speculans mente Verbum,

Arcana ab eo verba sic audiebat Ignatius,

Vt quæ nec viderent oculi , nec aures audirent ,

Latentia , futura

Intelligere tamen ipsi liceret , & loqui?

Quanti Præceptoris , quantus Auditor !

De ijs etiam , quæ non sunt

Cum mira detur ab hoc Magistro scientia ,

Non sine miraculo ,

Ab hoc etiam Auditore percipitur.

An , quæ amicorum tessera est ,

Secreta etiam cordis habere communia ,

Necessitudinem cum Ignatio Deus vt probet ,

Afflatu vaticinij , quæ vnuis ipse sciat ,

Sua nimirum arcana eum illo communicat ?

Sed habet tellus , habet & Cælum ,

Natura nimirum , & Grata Lynceos suos .

Locorum , montiumue

Longinquitas interiecta , vel moles ,

Illorum nec fatigat aciem , nec retundit .

Ignatio ad scrutandum

Neque cor hominum prauum , & inscrutabile ,

Neque latentia interiectu temporum obstitere .

Latere quid illum possit , cui patet Deus ?

IN S I G N E X C V I .

S: PHILIPPVS NERIVS, ET ALII PROBITATE ILLV-
STRES IGNATII VVLTVM RADIANTEM AS-
PICIVNT.

Lunę discus cum altera obscurus parte à rebus
Lunę subiectis aspicitur; astra tūc superioribus
ex orbibus partiē alteram CLARA VIDENT
CLARAM. Fulgentes sanctitate viri, Chri-
stiani Cæli sidera, vultum aspexere Ignatij
radiante m.

EPI-

EPIGRAMMA XCVI.

IN IGNATII VULTVM , QVEM S. PHILIPPVS NE-
RIVS, ET ALII RADIANTEM VIDERE.

*Quantus obit vultum Loyolæ fulgor ! in illo
Loyolam quantum lumine Numen obit !
Candidus hæc olim testatus Nerius ille est,
Cuius erat simili candor in ore , Deus .
Magnum est, irradias viso quod lumine vultum ?
Plus, Pater, arcano est corda quod igne cremas.
Nerius aspexit lucem : non abnuo: & ignem
Credam; sub sensu sed cadat ille meos.*

ELOGIVM XCVI.

Tam benè cum ageret ,
An odiſſe lucem posset Ignatius ?
Christianæ tamen humilitas
Cum illi tenebras fecisset amabiles ,
Nihil inuisum magis erat Ignatio, quam videri .
Sordium proinde grauis sarcinâ
Cum viuens non semel optasset incedere ,
Adhuc extinctum se tumulari iussit in sordibus .
Sed inoccidui Solis
Vestigia sequutus Christi tam propè ,
In tenebris ambulare non potuit ,
Vultu propterea visus est radiante non semel.
Fa-

Factusque ità suis est lucerna pedibus ,
 Ut gradi per errores illi non possent ,
 Qui capitum tanto cum lumine , & à lumine
 Ducerentur in semita veritatis :
 Iam verò cum Ignatij sanctitas
 Incedere vellet incognita ,
 Vt illā palā Deus ostendens , omnibus publicaret ,
 Personam iniecit ori , sed lucis .
 Ingenuum proinde vultum
 Obscurare regendo tunc illa non potuit ,
 Cum tamen splendide apparuit personata .
 Tamen bono Ignatiū Deus collocauit in lumine ,
 Qui se non in alia voluit collocari luce ,
 Quām Dei .
 Sanctorum admittendus in partem ,
 Viuens adhuc lucis probatus est filius :
 Cuius etiam corpus an non totum lucidum esset ,
 Quando non oculus tantum , sed caput totum
 Tanta se in luce simplex ostendit ?
 An qui Ignatio diadema glorię destinasset in Cē-
 Formam illius , & modulum (lo ,
 Viuenti adhuc in terris
 In hoc Deus Cæli lumine adumbravit ?

IN S I G N E X C V H.

MORTIS MEDITATIONE MIRA VOLVPTATE PER
FVNDI CONSVEVIT IGNATIVS.

Thymo insidenti apiculæ, ad mellis confectu-
ram libatus DVLCESCIT AMAROR. Mel-
lificæ virtutis Ignatium apem existima, cui
mortem meditanti accidebat amaror ille dul-
cissimus.

T

EPI.

EPIGRAMMA XCVII.

IN IGNATIVM MORTIS MEDITATIONE VOLVPTATIS SENSV PERFVSVM.

*Vultum pone trucem Libitina, columque Sorores
 Ponite, nec tetrica ducite pensa manu.
 Est, sua qui gaudet præcidi stamina: fatum
 Atque suum in nimias increpat ire moras.
 Inde audiens mortis Loyola, colonus arata
 Ex illa rugis gaudia fronte metit.
 Omnia mors mutat: sequit Loyola labores.
 Approparet messem condere? latitia est.*

ELOGIUM XCVII.

*Quisquis Grammaticus nimis es,
 In morte, & mortalitate
 Exceptionem hanc disce.
 Naturam patris non semper deriuata sequuntur.
 Mortalitas deriuatur à morte?
 Sed mors amarum illi non sapit,
 Cui non sapit dulce mortalitas.
 Quām amara mortis memoria est
 Homini pacem habenti in substantijs suis!
 An quia non suæ?
 Diuinæ scilicet veritatis oraculo,
 Vbi nimium cor hæret in fluxis,
 Non*

Non diuitiæ virorum sunt , sed viri diuitiarum .

Sed voluptatis liquidæ .

Torrente dulci in immortalitate potandus ,

Quid ni , dulciùs haurienti potus ut sapiat ,

Amarum aliquid animus prælibet in morte ?

Nimirum tota vita amara cui fuerit ,

Illi festinato munere , ipso mortis in calice

Cum suo immortalitas nectare propinatur.

Iam verò , bonus licet Astrologus ,

Quia totus in aspectu Cæli erat , & siderum ,

Nihil tamen Mathematicus erat Ignatius ,

Solam scilicet in re nulla superficiem ,

Nec ipsa contemplabatur in morte .

Huic solidam subiici æternitatem videns ,

Bonus Gratiæ Physicus , non Naturæ ,

Per mortis faciem tenuissimam ,

Hoc est per Naturæ debitum , ad Gratiæ præmia ,

Mentem mansura semper in gloria trāsmittebat .

Quàm porrò felix ille viuit ,

Cui nec terribilium maximum

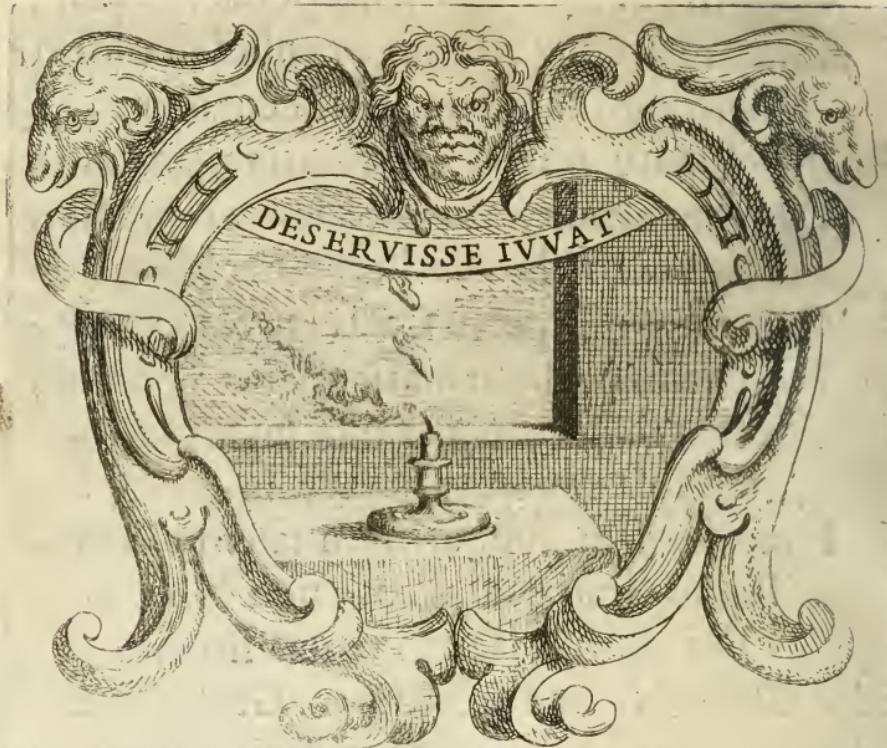
Inutere potest mors ipsa terrorem ?

Verùm debet ille , semper ut victurus mori ,

Qui semper vixerit , ut moriturus .

IN S I G N E XCVIII.

ROMAE SANCTISSIMA MORTE ANIMAM CÆLO
DEOQUE REDDIT IGNATIUS.

Extincto cereo in Cælum flamma dum euolat,
fluxam materiam , humilesque terras DE-
SERVISSE IVVAT. Cum Ignatius obijt,
hoc sanctissimus ille Ignis habuit à morte
munus , in Cælum protinus euolauit.

EPI-

EPIGRAMMA XCVIII.

IN IGNATIVM ROMAE KALENDIS AVGVSTI SANCTISSIME' MORIENTEM.

*Non satis ardenti feruebat Iulius astro
 Auctus ab Ignati ni foret igne Leo?
 Expirante tamen Loyola, expirat & ipse
 Iulius & se se hac viuere morte putat.
 Quin tanto augeri gaudens sibi nomine fastos,
 Nil, ait, Augusto Iulius inuideo.
 Iam mea linque, licet, feruens Lev, tempora: non est
 Frigida, si Ignati mors mea morte calet.*

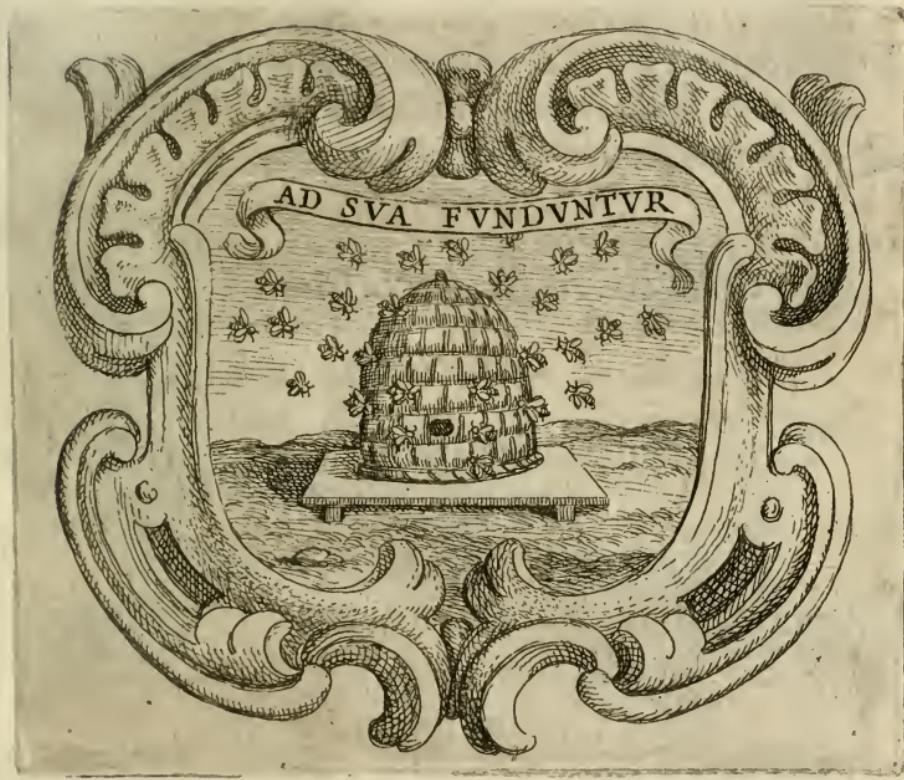
ELOGIUM XCVIII.

*Frigus time iam tellus,
 Qando Ignis in te tantus extinguitur?
 Vitalem experta viuente illo calorem,
 An non extincto, in mortem penè frigescas?
 Immò ardoris expecta incrementa iam tellus:
 Ut ignem in terras mitteret,
 E Cælo Iesus venit olim in terras:
 Abiens Socius è terris in Cælum,
 An non è Cælo demittat ignem in terras?
 Tum etiam, ut ardoris,
 Sic & lucis incrementa tellus expecta.
 Quæ diù latuit*

Humilitatis posita Christianæ sub modio ,
 Ut luceat posthac omnibus, qui in domo Dei sūt,
     Supra candelabrum
     Et ardens , & lucens
 Lucerna altius collocatur in Cælo.
     Verum , quid hoc est ?
     Dulcissimi Parentis in funere,
     Ipsius hæres , sobolesque Societas
         Doloris amarissimi
 In lacrymas non soluitur parentales ?
     Sed quæ soluentibus iusta filijs
 Iustum parere debuit Parentis iactura dolorem ,
     Iustiore salutis eius , & gloriæ spe
 Iustissimum peperit in omnium corde solatium .
 An receptus Cælo , datis veluti ad Socios litteris ,
     Gaudiorum, quibus Superi scribunt, notis ,
         Quo iam felicitatis esset in loco
     Suos facere de se voluit certiores ?
     Iam extremas vitæ , mortisque horas
     Solus in lecto , ac nocte duxit Ignatius .
 An, ut soli Ignatio Cælites fruerentur in morte ,
     Quibus ille frui solis optarat in vita ?
 Usque adeò currenti ad Cælum, Cælum occurrit .

IN S I G N E X C I X .

DVM SACRA IGNATII OSSA TRANSFERVNTVR,
FULGENTES IN LOCULO STELLAE APPARENT.

Denso apes examine dum alueare circumuoſant,
fauis ibi conditis , AD SVA FVNDVNTVR.
Cæli totus erat Ignatius , quid mirum , si eius
in loculum , tanquam ad rem suam sidera
confluxere ?

IN STELLAS, QVAE IN IGNATII LOCULO AP-
PARVERE.

*Totus, agens terris Loyola, ardebat Olympum :
Aetheris ipse sui totus & ardor erat.*

*Ergo ubi successit Cælo, succedere ad urnam
Arserunt grata protinus astra face.*

*Quæ tamen è populo Cæli radiante sepulcro
Astra pares reputem grata referre vices?*

*In terras Astræa redit : nam, iusta Parenti
Quæ venit ætherio soluere, Iustitia est.*

ELOGIVM XCIX.

Tantus Ignis totus extingui non potuit :
Latent viuidæ adhuc

In cinere, vel emortuali scintillæ .

Vrnâ vix motâ statim emicant in aspectum :

Ignatij nimirum illæ sunt,

Quæ tantum igniti Parentis

Ardorem accendant in filijs .

Verùm Superis inuidiosus esse quid pergo ?

Quæ agminatim fulgere videntur in loculo ,

Faces , opinor , illæ sunt

Pompam in funere prosequentium Angelorum :

Nisi verius, gratijs ab Ignatio tam multis acceptis,

Opti-

Optime de se merito gratum Cælum,

In Ignatij tumulo

Has veluti lampades accedit,

EX VOTO.

An spectata toties ab Ignatio viuente

Spectare illum sidera, & mortuum ambiere?

Et nunc de ossibus his

Aliquis vaticinetur Ezechiel:

In illa ne ingreditur,

An ex illis egreditur vitæ spiritus?

Quando ardantium ab igne siderum

Verâ tantum calere vitâ cernuntur,

Vt piorum siderum, & sidereæ pietatis

Spectantes animent in calorem?

Iam ex fulgore tanto, quem metit,

Cui nam posteritati erit obscurum

Quàm clara lucis opera seminarit olim Ignatius?

Illustre, celsumque munus,

Priscis Heroibus per siderum galaxiam

Gradi dederit fama vetus ad Superos

Cum ad Ignatium nunc galaxia ipsa delcendat,

Ad illum Superi gradiuntur Heroem,

Cuius sepulcrū Celi factum est

Sanctitate tanta compendium.

IN S I G N E C.

SANCTORVM HONORIBVS A QUINTODECIMO GRE-
GORIO LVDOVISIO CONSECRATVR IGNATIVS.

Impositus aræ Ignis dum ad peragenda Sacra
adhibetur, simul ipse SACRATVR , ET SA-
CRAT . Aris admotum Ignatium Gregorius
consecravit ? Mundum omnem Ignatij san-
ctitas perpetuò consecrabit .

EPI-

EPIGRAMMA C.

IN IGNATIVM SANCTORVM HONORIBVS A XV.
GREGORIO LVDOVISIO CONSECRATVM.

*Si sparsit cum Sole manus Ignatius ; omnes
Terrarum & sparso torruit igne plagas,
Totus in Ignati obsequium nunc ferueat Orbis ,
Et vogueat famulas Phoebus uterque faces .
Marmora, pyramides, gemmas, aurumque & odores
Dent Numidae, Pharij, Maurus, Iberus, Arabs
Aras Gregorius Pater insuper adiicit:Orbi
Et sacras Igne hoc adiicit excubias .
Nomine Gregorius vigil est: tantum excitat ignem?
Est vigil, et corde, et nomine Gregorius.*

ELOGIUM C.

Ad communem Sanctorum gloriam
An non ille perueniret in terris ,
Qui Sanctorum vitâ , votisque
Ad maiorem Dei gloriam
In terris vnicè gradiebatur ?
Altarium , Templorumque
Nitorem Deo Ignatius cum pietate reddiderat :
Ignatum fulgere Deus in Aris iussit,& Templis.
Asylum Hæresi , lustra sceleribus ,
Superstitioni fana, thura Idolis eripuit.
Huic Religio , huic Pietas ,
Huic & Fides , & Deus , aris imposito

Omnia cōsecratunt in cultu adorantiū populorū.
 Prodigus , sed cum virtute filius ,
 Qui nimirū nuda cum Paupertate viuēdo castis
 Dei causâ suis omnibus se se nudasset , (simē ,
 Ab optimo Cæli Parente
 Accipere debuit gloriæ stolam hanc primam :
 Par fuit illum in partem admitti Sanctorum ,
 Cui cum sanctitate viuenti
 Vnus fuerat tota pars Deus .
 Felix , cui pars fuit illa , quæ totum !
 Et cui , præter hanc , totum aliud nulla pars fuit !
 Venite iam & vos in partem Ignatij
 Ludouisij fulgoris lumina , Gregori , Ludouice .
 Alteri Pontificum Maximo
 Toto terrarum in orbe , aras :
 Nepoti ex Fratre alteri , & Purpurato ,
 In Vrbe Orbis capite
 Quantum debet Romæ Templum Ignatius !
 Ut igitur , & per me vobis ille sit gratus ,
 Quandiū suum in hisce paginis
 Nomen ipse olim legi non abnuet ,
 Interpretè filio voluntatis in Patre ,
 Et vos cum vestrorum operū corona non vltima ,
 Mei coronamentum operis ,
 Cum IGNATIO perennate .

GOSVVINVS NICKEL
Societatis IESV Præpositus Generalis.

Cum opus, cui titulus *Ignatius, Insignium, Epigrammatum, & Elogiorum centurijs expressus*, à P. Carolo Bouio nostræ Societatis Sacerdote conscriptum, tres eiusdem Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, facultatem facimus, ut typis mandetur, si ita ijs, ad quos pertinet, videbitur. Cuius rei gratia has litteras manu nostra subscriptas, sigilloque nostro munitas damus. Romæ 1. Februarij 1654.

Gosvvinus Nickel.

Imprimatur si videbitur Reuerendiss. Patri Magistro Sac. Pal. Apostolici.

Marcellus Anania Episc. Sutri. & Nep. Vicesg.

Imprimatur.

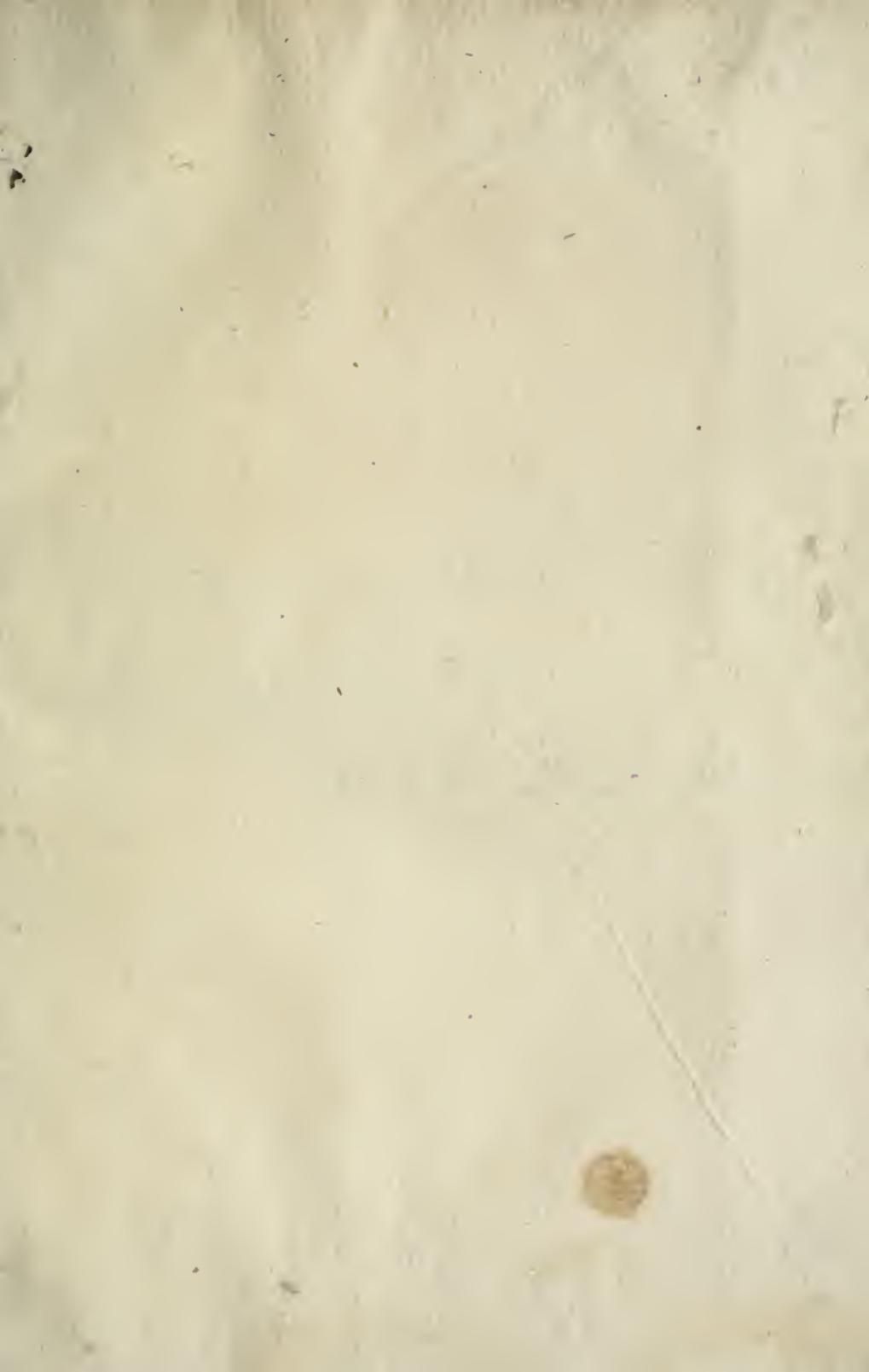
F. Raimundus Capisuccus Ord. Præd. Sac. Apostolici Palat. Magister.

ROMÆ, Typis Ignatij de Lazeris 1655.

Superiorum Permissu.

Cadiz 1805 Mayo de Casavir

Bacaneko
(Barro)

coll. cor.

8 cm. long, 300 gm. weight

from 2000 ft. elev.

DOPPIO

lirr

